

ILŪKSTES NOVADA

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2013. – 2019. GADAM

ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA
2013.-2030.GADAM

PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS
RAKSTUROJUMS

(UZ 2013.GADA SĀKUMU)

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ilūkstes novada attīstības programma un ilgtspējīgas attīstības stratēģija tiek izstrādāta Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/005 "Ilūkstes novada pašvaldības attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana un novada attīstības programmas 2013. – 2019.gadam izstrāde" ietvaros. Izstrādātājs: SIA „Reģionālie projekti”

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	3
SAĪSINĀJUMI	4
ATTĒLU SARAKSTS	5
TABULU SARAKSTS	6
1. ĪSUMĀ PAR ĪLŪKSTES NOVADU	7
2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS	10
2.1. Iedzīvotāju skaits	10
2.2. Apdzīvojuma struktūra	13
2.3. Novērtējums.....	15
3. PĀRVALDĪBA UN SADARBĪBA	16
3.1. Administratīvā struktūra	16
3.2. Budžets.....	18
3.3. Īstenotie projekti	20
3.4. Komunikācija	23
3.5. Funkcionālās saites	23
3.6. Attīstības indekss.....	23
3.7. Novērtējums.....	24
4. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI	26
4.1. Izglītība	26
4.2. Sports	29
4.3. Kultūra	30
4.4. Sociālie pakalpojumi un veselības aprūpe.....	31
4.5. Tiesību aizsardzība un drošība	32
4.6. Nevalstiskās organizācijas	34
4.7. Novērtējums.....	35
5. DABAS RESURSI UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	37
5.1. Ģeogrāfiskais novietojums	37
5.2. Zemes resursi	37
5.3. Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti	39
5.4. Kultūrvēsturiskais mantojums.....	40
5.5. Piesārņotās vietas un darbības	41
5.6. Novērtējums.....	42
6. TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI	43
6.1. Ceļu infrastruktūra.....	43
6.2. Sabiedriskais transports.....	45
6.3. Elektroapgāde, gāzes apgāde, sakaru un citi pakalpojumi	46
6.4. Dzīvojamais fonds un būvniecība.....	47
6.5. Komunālie pakalpojumi un apsaimniekošana.....	48
6.6. Novērtējums.....	51
7. EKONOMIKA	53
7.1. Uzņēmumu reģistrācija un apgrozījums	53
7.2. Ekonomiskā aktivitāte un nodarbinātība	55
7.3. Investīcijas	59
7.4. Nekustamā īpašuma tirgus.....	59
7.5. Lauksaimniecība	60
7.6. Tūrisma un citi pakalpojumi	61
7.7. Novērtējums.....	63
8. KOPSAVILKUMS	64

IEVADS

Lai izpildītu savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentus un nodrošināt to īstenošanu. Visām Latvijas pašvaldībām līdz 2013.gada 31.decembrim ir jānodrošina ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu izstrāde.

Ilgspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva.

Attīstības programma ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums vietējās pašvaldības attīstības stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai¹.

Lai nodrošināt abu augstākminēto dokumentu pilnvērtīgu izstrādi, jāveic novada pašreizējās situācijas analīze, kas kalpo par atskaites punktu nākotnes stratēģiskajiem uzstādījumiem un aktivitāšu plānošanai.

Pašreizējās situācijas analīzes mērķis ir pēc iespējas precīzāk **noskaidrot pašvaldības un tās apkārtnes teritorijas attīstības tendences, problēmas un izaugsmes resursus**, lai noskaidrotu savu attīstības potenciālu. Pašreizējās situācijas raksturojumu papildina SVID analīze. Tas ir stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums².

SVID analīzes galvenokārt izstrādātas tematiskajās darba grupās 2012.gada janvārī, kurās piedalījušies Ilūkstes novada dažādu nozaru un jomu speciālisti un viedokļu līderi.

Pašreizējās situācijas raksturojumu papildina iedzīvotāju aptaujas rezultāti.

Iedzīvotāju aptauja veikta laika posmā no 2012.gada decembra līdz 2013.gada februārim, sniedzot Ilūkstes novada iedzīvotājiem iespēju novērtēt novada esošo situāciju un attīstības potenciālu. Kopējais respondentu skaits, kas piedalījies aptaujā – 106 jeb 1,3 % no visiem novada iedzīvotājiem.

Izstrādājot pašreizējās situācijas raksturojumu, veikts pētījums par iespējamo Ilūkstes novada uzņēmējdarbības un ekonomikas attīstības modeli.

Pašreizējās situācijas analīzes **informatīvais materiāls** tiek izmantots Ilūkstes novada attīstības plānošanas dokumentu izstrādei, un nepieciešamības gadījumā to var aktualizēt.

Dokuments apraksta Ilūkstes novada:

- › iedzīvotāju skaita dinamikas tendences un apdzīvojuma struktūru,
- › novada resursu pārvaldību un pašvaldības sadarbību ar citām pašvaldībām un organizācijām,
- › novada sociālo infrastruktūru un pakalpojumus,
- › dabas resursus un kultūrvēsturisko mantojumu,
- › novada tehnisko infrastruktūru un pakalpojumus,
- › vietējās ekonomikas tendences.

¹ Teritorijas attīstības plānošanas likums (07.06.2012 redakcija)

² Metodiskie ieteikumi ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, 2012.gada 4.aprīlis, VARAM

SAĪSINĀJUMI

AO – autoosta

CSDD – Ceļu satiksmes drošības direkcija

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

ddn – diennakts

ELFLA – Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

ERAF – Eiropas reģionālās attīstības fonds

ESF – Eiropas sociālais fonds

KPFI – Klimata pārmaiņu finanšu instruments

KS – Kooperatīvā sabiedrība

LAD - Lauku atbalsta dienests

LVĢMC – Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

MK – Latvijas Republikas Ministru kabinets

NAP – Nacionālais Attīstības plāns

NGA - Nākamās paaudzes piekļuves tīkli

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

SIA – Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

SVID – stiprās, vājās puses, iespējas un draudi

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VAS – valsts akciju sabiedrība

VRAA – Valsts reģionālās attīstības aģentūra

VZD – Valsts Zemes dienests

z/s - zemnieku saimniecība

ATTĒLU SARAKSTS

Attēls 1: Ilūkstes novada ģeogrāfiskais novietojums	8
Attēls 2: Iedzīvotāju skaita dinamikas salīdzinājums (CSP)	10
Attēls 3: Iedzīvotāju skaita dinamika – pastāvīgo iedzīvotāju skaits gada sākumā (CSP)	10
Attēls 4: Galvenās iedzīvotāju vecuma grupas (CSP)	11
Attēls 5: Pastāvīgo iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra 2011.gada 1.martā (CSP)	11
Attēls 6: Demogrāfiskā slodzes līmeņa salīdzinājums (CSP)	11
Attēls 7: Dabiskās kustības rādītāji (CSP)	12
Attēls 8: Iedzīvotāju sadalījums pēc juridiskā ģimenes stāvokļa 2011.gada 1.martā (CSP)	12
Attēls 9: Iedzīvotāju nacionālais sastāvs 2012.gada sākumā (CSP)	12
Attēls 10: Apdzīvojuma struktūra	14
Attēls 11: Novada pārvaldība	17
Attēls 12: Pamatbudžeta izdevumu sadalījums atbilstoši funkcionālajām kategorijām (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)	20
Attēls 13: Attīstības līmeņa indekss (MK noteikumi Nr.371, 2012. 29.05.)	24
Attēls 14: 15 gadu un vecāki Ilūkstes novada iedzīvotāji pēc augstākā sekmīgi iegūtā izglītības līmeņa 2011.gada 1.martā (CSP)	29
Attēls 15: Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz 1 iedzīvotāju 2011.gadā (SPKC)	32
Attēls 16: Neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits uz 100 iedzīvotājiem 2011.gadā (SPKC)	32
Attēls 17: Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	33
Attēls 18: Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem (ha) uz 2012.gada 1.janvāri (VZD)	37
Attēls 19: Īpašumā esošas zemes sadalījums pēc īpašniekiem (ha) uz 2012.gada 1.janvāri (VZD)	38
Attēls 20: Valsts autoceļi	44
Attēls 21: Ceļu satiksmes negadījumu dinamika (CSDD)	45
Attēls 22: Vidējais vilcienu skaits, kas šķērso novada teritoriju (LDz)	45
Attēls 23: Subjektu reģistrācijas dinamika Uzņēmumu Reģistra reģistros (Lursoft)	53
Attēls 24: Aizņemtās darbvietas (CSP)	55
Attēls 25: Bezdarba līmenis (%) novados uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)	57
Attēls 26: Bezdarbnieku vecuma struktūra uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)	57
Attēls 27: Bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc valsts valodas prasme uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)	57
Attēls 28: Bezdarbnieku skaits sadalījuma pa izglītības līmeņiem uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)	57
Attēls 29: Bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc bezdarba ilguma uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)	58
Attēls 30: Strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa (CSP)	59
Attēls 31: Darījumu sadalījums pēc darījuma objekta veida (VZD)	59
Attēls 32: Darījumu sadalījums pēc darījuma objekta nekustamā īpašuma lietošanas mērķa 2011.gadā (VZD)	60
Attēls 33: Atbalstam deklarētās kultūraugu platības (ha) 2012.gadā (LAD)	60

Dokumentā izmantoto fotogrāfiju avots: Ilūkstes novada pašvaldība

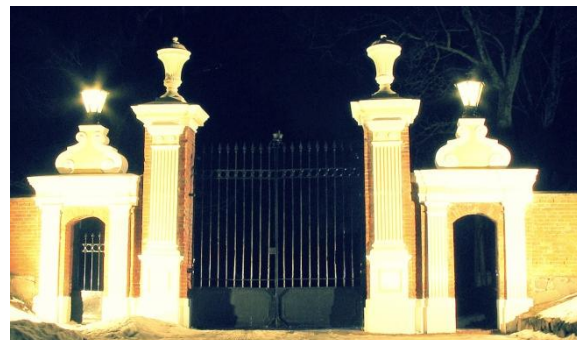
TABULU SARAKSTS

Tabula 1: Iedzīvotāju skaits novada administratīvajās vienībās (PMLP)	13
Tabula 2: Iedzīvotāju skaits lielākajos ciemos (Pašvaldības dati)	13
Tabula 3: Pamatbudžeta ienākumi (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)	19
Tabula 4: Pamatbudžeta izdevumi (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)	19
Tabula 5: Īstenotie projekti (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)	22
Tabula 6: Izglītības iestāžu raksturojums	28
Tabula 7: Kultūras iestāžu raksturojums 2011.gadā	30
Tabula 8: Bibliotēku raksturojums 2011.gadā	31
Tabula 9: Ilūkstes novada sabiedriskās organizācijas	34
Tabula 10: Aptuvenais administratīvā centra attālums līdz citām apdzīvotām vietām	37
Tabula 11: Potenciāli piesārņotās vietas (LVĢMC)	41
Tabula 12: Ilūkstes novada 30 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2011.gadā (Lursoft)	54
Tabula 13: 15 gadu un vecāki pastāvīgie iedzīvotāji novados pēc pašreizējās ekonomiskās aktivitātes statusa 2011.gada 1.martā (CSP)	55
Tabula 14: Darba devēju un darba ņēmēju skaits 2012.gada septembrī (VID)	56

1. ĪSUMĀ PAR ILŪKSTES NOVADU

VIZĪTKARTE

Ilūkstes novads atrodas Latvijas Dienvidaustrumu daļā, Daugavas kreisajā krastā, robežojas ar Lietuvu. Novada administratīvās teritorijas ir ekonomiski un funkcionāli vienotas, ar izdevīgu ģeogrāfisko stāvokli, plašu ceļu tīklu (t.sk. tranzītlejš Svente-Lietuvas robeža), dzelzceļu (virziens Daugavpils–Šauļi) un izteiktu attīstības centru-Ilūksti. Pagasti ir novada stratēģiskie atbalsta punkti, kur rodama arodizglītības, kultūrvēstures, dabas izpētes, rekreācijas un ekotūrisma iespējas. Sēlijas mazpilsētas Ilūkste un Subate Latvijas kartē iezīmē rāmo un nesteidzīgo Latvijas lauku tuvumu. Nosvērtība un zemes kopēju īpatsvars te neļauj iedzīvoties lielpilsētu steigai, kas savukārt atrodama tepat blakus esošajā Daugavpils pilsētā – 25km attālumā no Ilūkstes. Ilūkstes pilsētas dievnami, kas iezvana dienas vidū, Subates pilsētas teiku un nostāstu apvītīe dziļie ezeri, aicina sajūst šo mieru un spēku vienkopus. Ilūkstes pilsēta savu popularitāti iemantojusi ar plašo izglītības iespēju piedāvājumu, sabiedriskajām un sporta aktivitātēm, veselības aprūpi un personisku attieksmi. Novadā ir Eiropas nozīmes dabas teritorijas, kas rosina izpētīt to piedāvājumu–putnu vērošanu dabas parkā Dvietes paliene, izturības pārbaudi dabas parka Pilskalnes Siguldiņa nogāzēs, vides ekspedīcijas Dvietes senlejā, Augšzemes viensētu harmoniskās ainavas.

NOVADA TERITORIJAS PLATĪBA³646,6 km²**PASTĀVĪGO IEDZĪVOTĀJU SKAITS⁴**

7877

APDZĪVOJUMA BLĪVUMS⁵12,2 cilvēki uz 1 km² teritorijas**ADMINISTRATĪVAIS CENTRS**

Ilūkste

ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Ilūkstes novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā - vēsturiskajā Sēlijas novadā, Daugavas kreisajā krastā.

Novads robežojas ar Aknīstes, Jēkabpils un Daugavpils novadiem un Lietuvas Republiku. Administratīvā centra attālums līdz Daugavpilij – 25 km, līdz Rīgai – 250 km.

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Ilūkstes novads izveidots 2003.gadā, apvienojot Ilūkstes pilsētu ar Pilskalnes, Šēderes un Bebreņu pagastiem. 2009.gadā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā novadam pievienots Dvietes pagasts, Eglaines pagasts un Subates pilsēta ar lauku teritoriju. 2010.gadā Subates pilsētas lauku teritorijai piešķirts tās vēsturiskais nosaukums - Prodes pagasts. Lielākās novada apdzīvotās vietas ir Ilūkstes un Subates pilsētas.

TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

Novada teritorijas attīstības līmeņa indekss (pēc 2011.gada datiem) ir -0,661. Starp visiem Latvijas 110 novadiem Ilūkstes novads ieņem 85.vietu.⁶

Attēls 1: Ilūkstes novada ģeogrāfiskais novietojums (SIA „Reģionālie projekti”)

ILŪKSTES NOVADS SĒLIJĀ

Lai gan Ilūkstes novads ietilpst Latgales plānošanas reģionā, tā kultūrvēsturiskā piederība ir Sēlijai un attiecībā uz to joprojām novērojams iedzīvotāju patriotisms. Tieši Ilūkstē 1995.gadā dibināta Sēlijas asociācija. 2012.gada nogalē tika nodibināta Sēlijas novadu apvienība, kuras sastāvā ietilpst arī Ilūkstes novads.

DABAS RESURSI

47% novada teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zeme, 39% - meži.

Novads robežojas ar Daugavu un ir bagāts ar ezeriem. Lielākie ezeri – Dvietes, Lielais Subates, Mazais Subates, Galiņu un Skuķu ezers. Citas lielākās upes – Dviete, Līčupe. Teritorijā atrodas Dvietes palienes dabas parks, aizsargājamo ainavu apvidus „Augšzeme”, 8 dabas liegumi, 12 mikroliegumi.

GALVENIE AUTOCEĻI

Teritoriju šķērso 4 valsts reģionālie autoceļi P70 Svente–Lietuvas robeža (Subate), P71 Pievedceļš Ilūkstei, P72 Ilūkste–Bebrene–Birži un P73 Vecumnieki–Nereta–Subate.

³Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2012. gada 1. Janvāri, VZD

⁴Pastāvīgo iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 2012.gada sākumu, CSP

⁵Administratīvais iedalījums un iedzīvotāju blīvums 2012.gada sākumā, CSP

⁶ MK noteikumi Nr.371 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām""

IZGLĪTĪBA, KULTŪRA UN SPORTS

Ilūkstes novadā ir viena pirmsskolas izglītības iestāde ar 3 filiālēm, trīs vidusskolas, divas pamatskolas, viena profesionālās izglītības iestāde, divas izglītības iestādes ar profesionālo ievirzi (mūzikas skola un sporta skola), viena speciālās izglītības iestāde un viena interešu izglītības iestāde.

Kultūras un atpūtas pasākumi norisinās 6 novada kultūras namos (Ilūkstē, Bebreņē, Dvietē, Eglainē, Subatē un Šēderē). Novadā kopā ir 8 bibliotēkas.

Ilūkstes novadā ir plašas sporta tradīcijas, sporta infrastruktūra pieejama Eglainē, Ilūkstē, Bebreņē, Subatē un Šēderē.

VESELĪBAS UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI, DROŠĪBA

Veselības aprūpes pakalpojumus sniedz SIA "Veselības centrs Ilūkste", kas ir vadošā veselības aprūpes iestāde novadā, SIA "Veselības un sociālās aprūpes centrs "Subate"", feldšeru punkti Bebreņē, Eglainē, Šēderē un Dvietē.

Novadā ir dienas aprūpes centrs personām ar garīgas attīstības traucējumiem „Fēnikss”.

Sociālo pakalpojumu sniegšanu nodrošina Sociālais dienests, kura pārraudzībā darbojas Ģimenes atbalsta un krīžu centrs. Ilgstošos sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām un personām ar kustības traucējumiem sniedz Jelgavas Diecēzes Subates Romas katoļu draudzes SAI „Miera nams”.

EKONOMIKA

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz 1 iedzīvotāju 2011.gadā – 161,5 LVL.

2011.gada martā ekonomiski aktīvi bijuši 46,6% novada iedzīvotāji vecumā no 15 gadiem. Bezdarba līmenis 2012.gada 31.oktobrī - 11,2%.

Raksturīgākās ekonomikas nozares Ilūkstes novadā ir lauksaimniecība, mazumtirdzniecība, kokapstrāde, mežistrāde.

NOZĪMĪGĀKIE APSKATES OBJEKTI

- › Muzeji (*Novadpētniecības muzejs Ilūkstē; Karošu muzejs – Sietkovska privātkolekcija „Ilzes” Šēderes pagastā; Gotharda Fridriha Stendera muzejs Eglaines pagastā, piemiņas akmens; Subates muzejs; Dvietes pagasta novadpētniecības materiālu krātuve*);
- › Dabas parks „Dvietes paliene” (Dvietes pagastā);
- › Paula Sukatnieka vīnkopības un selekcijas centrs (Dvietes pagastā);
- › Grāfu Plāteru - Zībergu Bebreņes muižas pils (Bebreņes pagastā);
- › Bebreņes muižas parks (Bebreņes pagastā);
- › Akmeņupes dabas taka (Bebreņes pagastā);
- › Dabas liegums „Pilskalnes Siguldiņa” meža ainavu parks;
- › Ūdenstilpes: *Dvietes ezers, Ilzines ezers, Kamiņčas ezers, Ombergas ezers, Puru ezers, Skuķu ezers, Šarlotes ezers*;
- › Upes: *Akmeņupe, Alkšņupīte, Daugava, Dviete, Eglaine, Ilūkste, Ilzupīte, Kazupe, Lašupīte, Līčupīte, Munda, Pļepovka, Rauda, Rupsīte, Viesīte*.

2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMS

2.1. IEDZĪVOTĀJU SKAITS

2.1.1. IEDZĪVOTĀJU SKAITA DINAMIKA

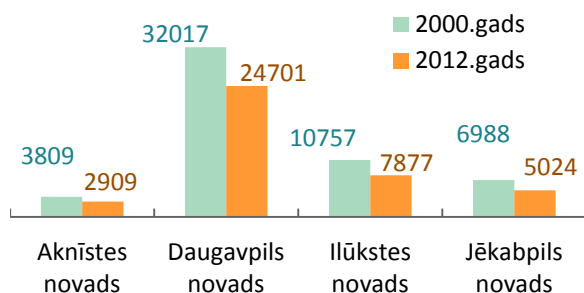
Pastāvīgo iedzīvotāju jeb faktiskais iedzīvotāju skaits⁷ 2012.gada sākumā Ilūkstes novadā bija 7877, savukārt deklarēto un reģistrēto iedzīvotāju skaits⁸ uz 2012.gada 1.janvāri – 8840.

Pēdējo 12 gadu laikā Ilūkstes novada teritorijā pastāvīgi dzīvojošo iedzīvotāju skaits samazinājies par 2880 jeb 26,8%.

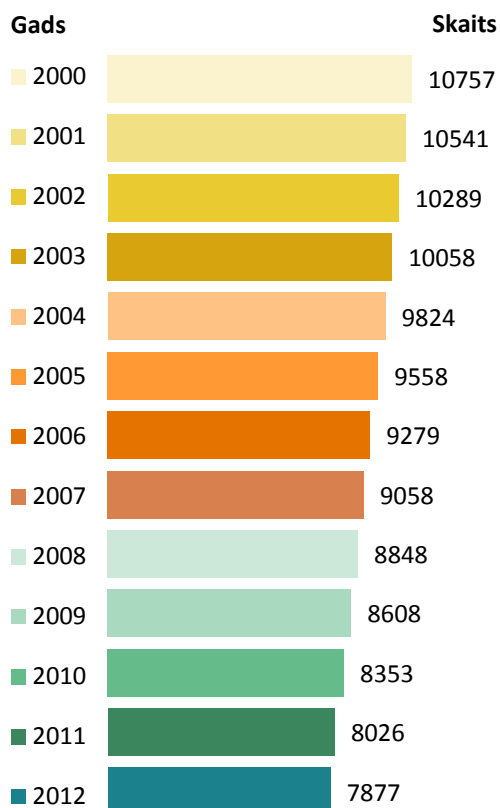
2000.gada sākumā tagadējā Ilūkstes novada teritorijā dzīvoja 10757 iedzīvotāji, bet 2012.gada sākumā – 7877 iedzīvotāji.

Iedzīvotāju skaita dinamika, arī saskaņā ar iedzīvotāju reģistra datiem, ir negatīva. Pēc PMLP datiem iedzīvotāju skaits 2011.gada 1.janvārī novadā bija 8955, bet 2010.gada 1.janvārī – 9090.

Salīdzinot ar apkārtējām kaimiņu pašvaldībām, pēc iedzīvotāju skaita Ilūkstes novads ir otrs lielākais novads pēc Daugavpils novada.

Attēls 2: Iedzīvotāju skaita dinamikas salīdzinājums (CSP)

Attēls 3: Iedzīvotāju skaita dinamika – pastāvīgo iedzīvotāju skaits gada sākumā (CSP)

Līdzīgi kā Ilūkstes novadā, arī apkārtējās kaimiņu pašvaldībās iedzīvotāju skaita dinamika ir negatīva. Lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums 12 gadu laikā ir Jēkabpils novada teritorijā – 28,1% no iedzīvotāju kopskaita, tam seko Ilūkstes novads ar 26,8%, Aknīstes novads ar 23,6% un Daugavpils novads ar 22,9% samazinājumu.

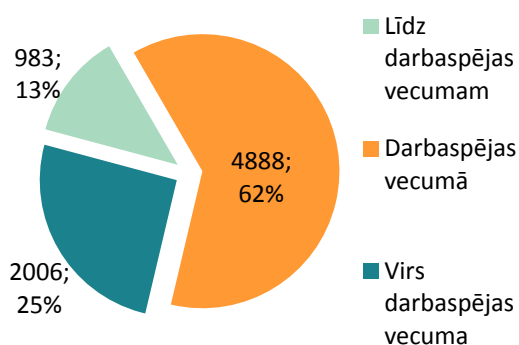
⁷ Pastāvīgo iedzīvotāju skaits statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados uz 2012.gada sākumu, CSP

⁸ Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās uz 01.01.2012., iedzīvotāju reģistrs, PMLP

2.1.2. DZIMUMSTRUKTŪRA UN VECUMSTRUKTŪRA⁹

4188 jeb 53% no visiem novada pastāvīgajiem iedzīvotājiem ir sievietes, 3686 jeb 47% - vīrieši.

Pastāvīgo iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam 2012.gada sākumā Ilūkstes novadā bija 983 (13%), darbības vecumā – 4888 (62%), bet virs darbības vecumā – 1220 (25%).

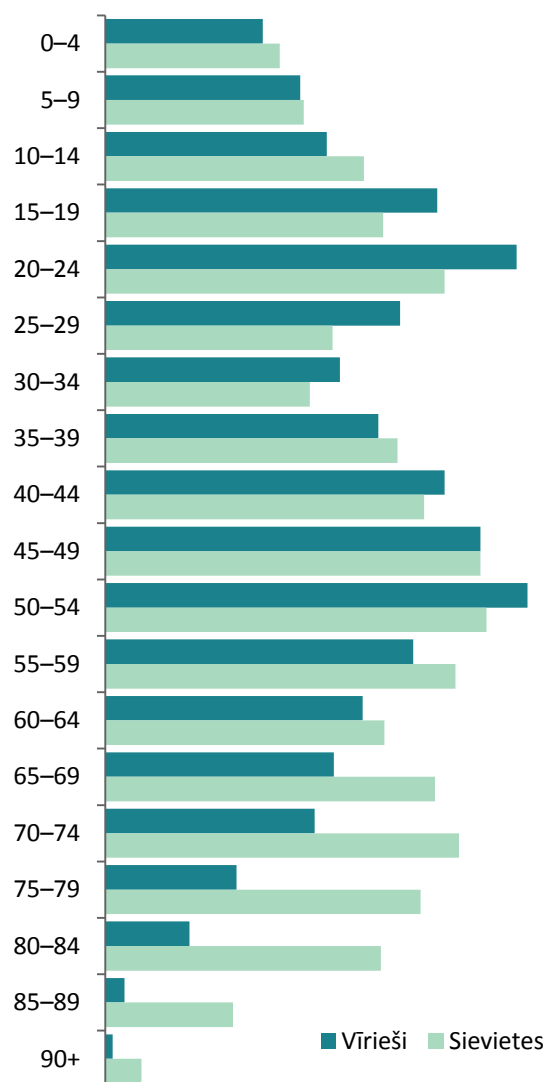
Attēls 4: Galvenās iedzīvotāju vecuma grupas (CSP)

2.1.3. DEMOGRĀFISKĀ SLODZE¹⁰

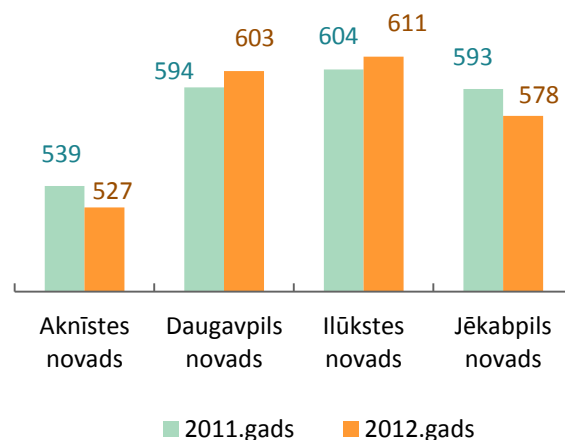
Ilūkstes novada demogrāfiskās slodzes rādītājs¹¹ 2012.gada sākumā bija 611, bet 2011.gadā – 604.

Darbības vecumu nesasniegušo skaits vidēji uz 1000 personām 2012.gada sākumā – 201, virs darbības vecuma – 410.

Ilūkstes novada demogrāfiskās slodzes rādītājs 2012.gada sākumā bija augstāks nekā vidēji valstī (573), Latgales reģionā (576) un visās kaimiņu pašvaldībās: Aknīstes (527), Daugavpils (603) un Jēkabpils (578) novados.

Attēls 5: Pastāvīgo iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra 2011.gada 1.martā (CSP)

Attēls 6: Demogrāfiskā slodzes līmeņa salīdzinājums (CSP)

⁹ Iedzīvotāju skaits pēc dzimuma; ģipatsvars līdz darbības, darbības un virs darbības vecuma grupās statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados, CSP

¹⁰ Demogrāfiskās slodzes līmenis statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada sākumā, CSP

¹¹ Iedzīvotāju vecumstruktūru raksturojošs rādītājs (darbības vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1000 personām darbības vecumā)

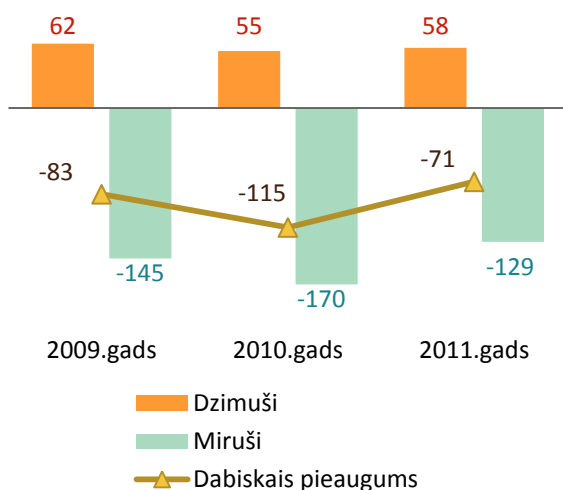
2.1.4. DABISKĀ KUSTĪBA

Iedzīvotāju skaitu ietekmējošs faktors – iedzīvotāju skaita dabiskais pieaugums, Ilūkstes novadā pēdējos gados, līdzīgi kā Latvijā kopumā, ir bijis negatīvs.

Dzimušo skaits 2011.gadā – 58, mirušo skaits – 129. Dzimušo skaits 2010.gadā – 55, mirušo – 170.

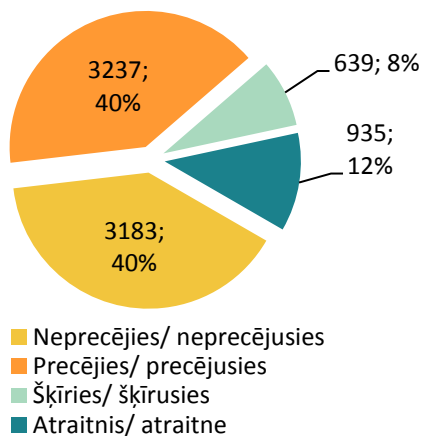
Dabiskais pieaugums 2009.gadā: -83, 2010.gadā: -115, bet 2011.gadā: -71.

2011.gadā Ilūkstes novadā noslēgtas 46 laulības, 2010.gadā – 40.

Attēls 7: Dabiskās kustības rādītāji (CSP)

Pēc juridiskā ģimenes stāvokļa 2465 jeb 36% no visiem novada iedzīvotājiem ir precējušies, 867 jeb 12% - šķīrušies.

Attēls 8: Iedzīvotāju sadalījums pēc juridiskā ģimenes stāvokļa 2011.gada 1.martā (CSP)

2.1.5. MIGRĀCIJA¹²

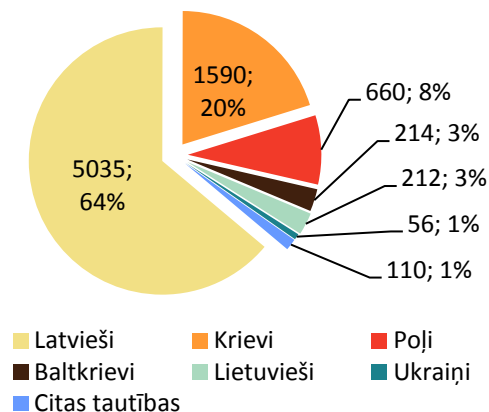
Iedzīvotāju skaitam Ilūkstes novadā ir tendence samazināties ne tikai uz dabiskās kustības, bet arī uz ilgtermiņa migrācijas pamata.

2009.gadā migrācijas saldo rādītājs novadā bija -71, 2011.gadā rādītājs nedaudz uzlabojās un sasniedza -21.

2009.gada laikā novadā iebrukušo iedzīvotāju skaits – 126, izbraukušo – 97. 2010.gadā iebrukušo skaits – 154, izbraukušo – 175.

2.1.6. NACIONĀLAIS SASTĀVS UN PILSONĪBA

Pēc nacionālā sastāvā 5035 jeb 64% no visiem Ilūkstes novada iedzīvotājiem 2012.gada sākumā bija latvieši, 1590 jeb 20% - krievi, 660 jeb 8% - poļi, 214 jeb 3% - baltkrievi, 212 jeb 3% - lietuvieši, 56 jeb 1% - ukraiņi, bet 1010 jeb 1% - citas tautības pārstāvji (ieskaitot neizvēlētu un nenorādītu tautību).

Attēls 9: Iedzīvotāju nacionālais sastāvs 2012.gada sākumā (CSP)

¹² Ilgtermiņa migrācija statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados, CSP

*„Iedzīvotāju kopskaita atšķirību pamatā ir tas, ka liela daļa iedzīvotāju, pārceļoties uz dzīvi un uzsākot darbu citā valstī, neinformē par to atbildīgās Latvijas valsts institūcijas, kam būtu jāizdara izmaiņas datus par šo Latvijas valsts piederīgo dzīvesvietu ārpus Latvijas. Tāpat jāņem vērā, ka tautas skaitīšanā iedzīvotāji kā pastāvīgo dzīvesvietu norādīja faktiski, nevis deklarēto vai reģistrēto dzīvesvietu, kas uzrādīta iedzīvotāju reģistrā.” Latvija Centrālās Statistikas pārvaldes skaidrojums

63% Ilūkstes novada pastāvīgo iedzīvotāju mājās pārsvarā lietotā valoda ir latviešu valoda, 30% - krievu valoda, 1% - cita valoda (pārējo 6% iedzīvotāju mājās pārsvarā lietotā valoda nav zināma)¹⁴.

Pēc valstiskās piederības uz 2012.gada 1.janvāri novadā kopā reģistrēti¹⁵ 7958 Latvijas pilsoņi, 778 – nepilsoņi, 1 – bezvalstnieks, 103 – ārvalstnieki.

2.2. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Ilūkstes novadu veido 8 atsevišķas administratīvās vienības – 2 pilsētas un 6 pagasti – kas kopīgā novadā apvienotas 2003. un 2009.gadā.

2003.gadā apvienota Ilūkstes pilsēta ar Pilskalnes pagastu, Šēderes pagastu un Bebreņu pagastu, izveidojot Ilūkstes novadu. 2009.gadā Ilūkstes novadam pievienots Dvietes pagasts, Eglaines pagasts un Subates pilsēta ar lauku teritoriju. 2010.gadā Subates pilsētas lauku teritorijai piešķirts tās vēsturiskais nosaukums - Prodes pagasts.

Saskaņā ar CSP datiem, Ilūkstes pilsētā 2012.gada sākumā faktiski dzīvoja 2490 iedzīvotāji, bet Subatē – 669. Lielākie ciemi pēc iedzīvotāju skaita ir Eglaine, Bebrene, Pašulīene, Dviete un Šēdere (skat. 1.tabulu)

Lielākais viensētu blīvums ir valsts autoceļu tuvumā.

¹³ Pēc Ilūkstes novada pašvaldības datiem uz 2012.gada 1.decembri (pēc iedzīvotāju reģistra nevis tautas skaitīšanas datiem)

¹⁴ Pastāvīgie iedzīvotāji pa statistiskajiem reģioniem, republikas pilsētām un novadiem pēc dzimuma, mājās pārsvarā lietotās valodas un pa vecuma grupām 2011.gada 1.martā, CSP

¹⁵ Iedzīvotāju reģistrs, iedzīvotāju skaits pašvaldībās sadalījumā pēc valstiskās piederības, PMLP

¹⁶ Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās 2012.gada 1.jūlijā, PMLP

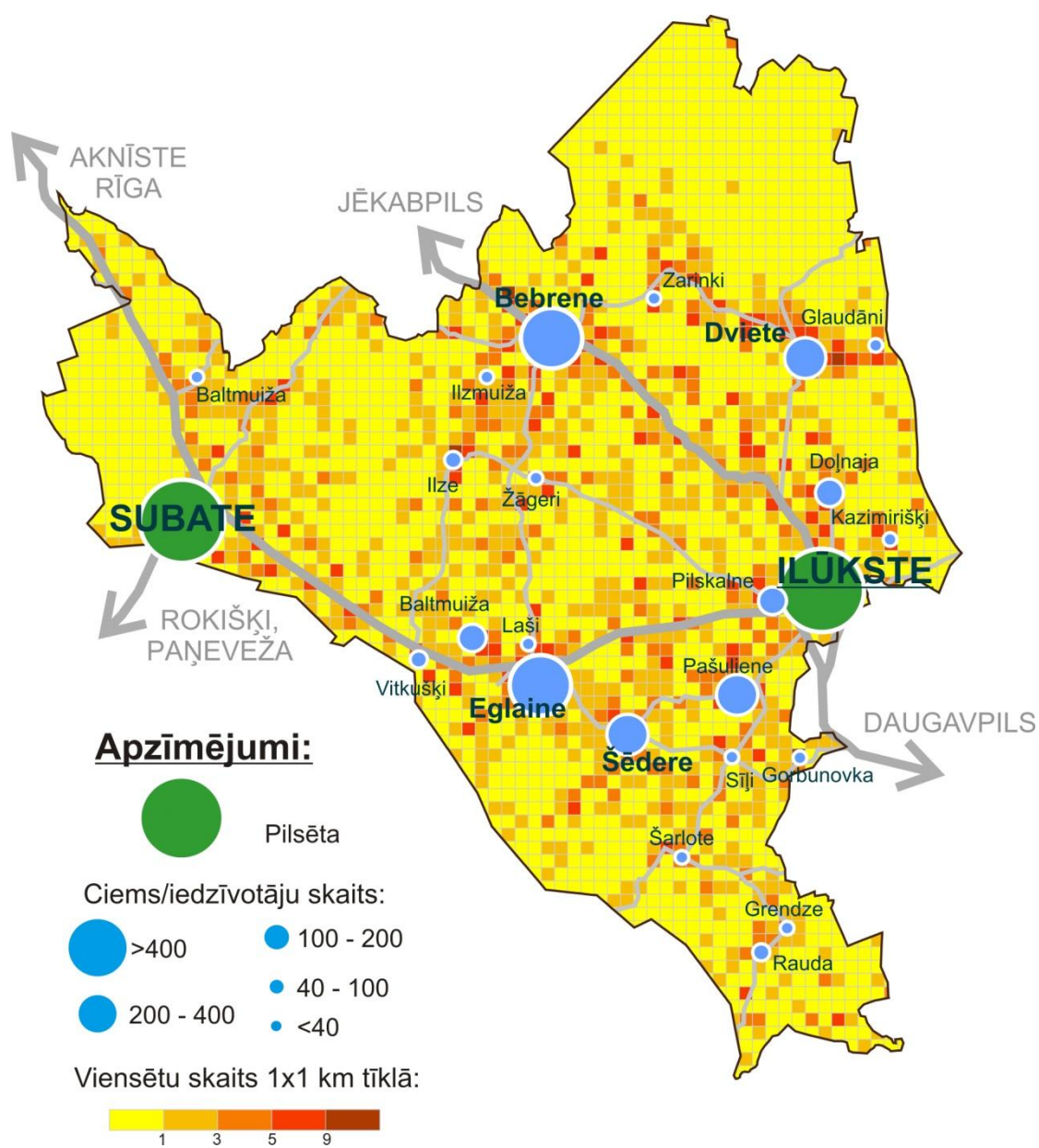
¹⁷ Iedzīvotāju skaits pašvaldībās (personas, kurām Ilūkstes novadā ir norādīta, deklarēta vai reģistrēta dzīvesvieta, kā arī personas, kurām nav spēkā reģistrācija dzīvesvietā), pēc PMLP datiem uz 2013.gada sākumu, kuri atšķiras ar CSP datiem, kas norāda faktisko iedzīvotāju skaitu

CIEMS ¹³	PAGASTS	REĢISTRĒTO IEDZĪVOTĀJU SKAITS UZ 2012.GADA 1.DECEMBRI
Eglaine	Eglaines	470
Bebrene	Bebrenes	432
Pašulīene	Šēderes	321
Dviete	Dvietes	310
Šēdere	Šēderes	232
Pilskalne	Pilskalnes	169
Doļņaja	Pilskalnes	143
Baltmuiža	Eglaines	101
Ilze	Bebrenes	92
Rauda	Šēderes	44
Vitkuški	Eglaines	40

Tabula 2: Iedzīvotāju skaits lielākajos ciemos (Pašvaldības dati)

ADMINISTRATĪVĀ VIENĪBA	REĢISTRĒTO IEDZĪVOTĀJU SKAITS* UZ 2013.GADA 1.JANVĀRI
Ilūkstes pilsēta	2809
Subates pilsēta	732
Šēderes pagasts	1127
Pilskalnes pagasts	1112
Bebrenes pagasts	996
Eglaines pagasts	966
Dvietes pagasts	643
Prodes pagasts	314
Kopā uz 2013.gada 1.janvāri¹⁷	8699

Tabula 1: Iedzīvotāju skaits novada administratīvajās vienībās (PMLP)

Attēls 10: Apdzīvojuma struktūra

2.3. NOVĒRTĒJUMS

Iedzīvotāju skaita izmaiņai Ilūkstes novadā ir negatīva tendence – iedzīvotāju skaita samazināšanās iemesls ir gan negatīvais dabiskais pieaugums, gan migrācija. Saglabājoties šādai iedzīvotāju skaita dinamikai, Ilūkstes novadā 2030.gadā iedzīvotāju skaits varētu būt mazāks par 4000 iedzīvotājiem (faktiskais iedzīvotāju skaits 2012.gada sākumā bija 7877).

Lai veicinātu iedzīvotāju skaita saglabāšanos, nepieciešams īstenot dažādus sociālās un ekonomiskās vides uzlabošanas pasākumus gan vietējā, gan valstiskā līmenī. Iedzīvotāju motivāciju izvēlēties Ilūkstes novadu kā savu dzīvesvietu galvenokārt ietekmē nodarbinātības iespējas, pieejamais pakalpojumu klāsts, drošības sajūta, kā arī mobilitātes iespējas.

Veicot iedzīvotāju aptauju¹⁸, tika noskaidrots, ka 67,9% respondentu neplāno mainīt pašreizējo dzīvesvietu, bet 8,5% - to plāno mainīt Ilūkstes novada robežās. 19,8% atzina, ka plāno mainīt dzīvesvietu, no tiem 12,3% ārpus Ilūkstes novada robežām Latvijā, bet 7,5% - ārpus Latvijas. Kā galveno iemeslu iespējamai dzīvesvietas maiņai tuvākajos piecos gados respondenti visbiežāk minēja ierobežoto darba tirgu, kas liedz atrast pastāvīgu darbu Ilūkstes novadā.

¹⁸ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

3. PĀRVALDĪBA UN SADARBĪBA

3.1. ADMINISTRATĪVĀ

STRUKTŪRA¹⁹

3.1.1. LĒMĒJVARA

Novada iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to vēlēts pašvaldības lēmējorgāns – Ilūkstes novada dome 15 deputātu sastāvā.

Novada dome darbojas uz likuma „Par pašvaldībām”, Ilūkstes novada pašvaldības nolikuma (*Saistošie noteikumi Nr.16/2009; apstiprināti 2009.gada 31.jūlijā*), Domes lēmumu un citu tiesības aktu pamata.

Atsevišķu funkciju pildīšanai un lēmumprojektu izstrādāšanai novada domē darbojas 3 komitejas un 9 komisijas. Ilūkstes novada domes komitejas:

- › Finanšu komiteja;
- › Attīstības un uzņēmējdarbības komiteja;
- › Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja.

Ilūkstes novada domes komisijas:

- › Dzīvokļu komisija;
- › Administratīvā komisija;
- › Ilūkstes pilsētas zemes komisija;
- › Subates pilsētas zemes komisija;
- › Privatizācijas un īpašumu apsaimniekošanas komisija;
- › Komunālo un saimniecisko jautājumu komisija;
- › Vides komisija;
- › Vēlēšanu komisija;
- › Pedagoģiski medicīniskā komisija.

Novada domi vada domes priekšsēdētājs, kuram ir vietnieks.

3.1.2. IZPILDVARA

Pašvaldības iestāde, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, kā arī pašvaldības pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem ir Ilūkstes novada pašvaldība jeb administrācija.

Ilūkstes novada pašvaldība sastāv no sekojošām struktūrvienībām:

- › Bebrenes pagasta pārvalde;
- › Dvietes pagasta pārvalde;
- › Eglaines pagasta pārvalde;
- › Pilskalnes pagasta pārvalde;
- › Subates pilsētas un Prodes pagasta pārvalde;
- › Šēderes pagasta pārvalde;
- › Lietvedības nodaļa;
- › Juridiskā nodaļa;
- › Finanšu un grāmatvedības nodaļa;
- › Nekustamo īpašumu nodaļa;
- › Būvvalde;
- › Attīstības plānošanas nodaļa;
- › Izglītības, kultūras un sporta nodaļa;
- › Informācijas un sabiedrisko attiecību nodaļa;
- › Komunālā un saimniecības nodaļa.

Ilūkstes novadā, atbilstoši to apstiprinātajiem nolikumiem, darbojas 22 pašvaldības iestādes un 31 to struktūrvienība.

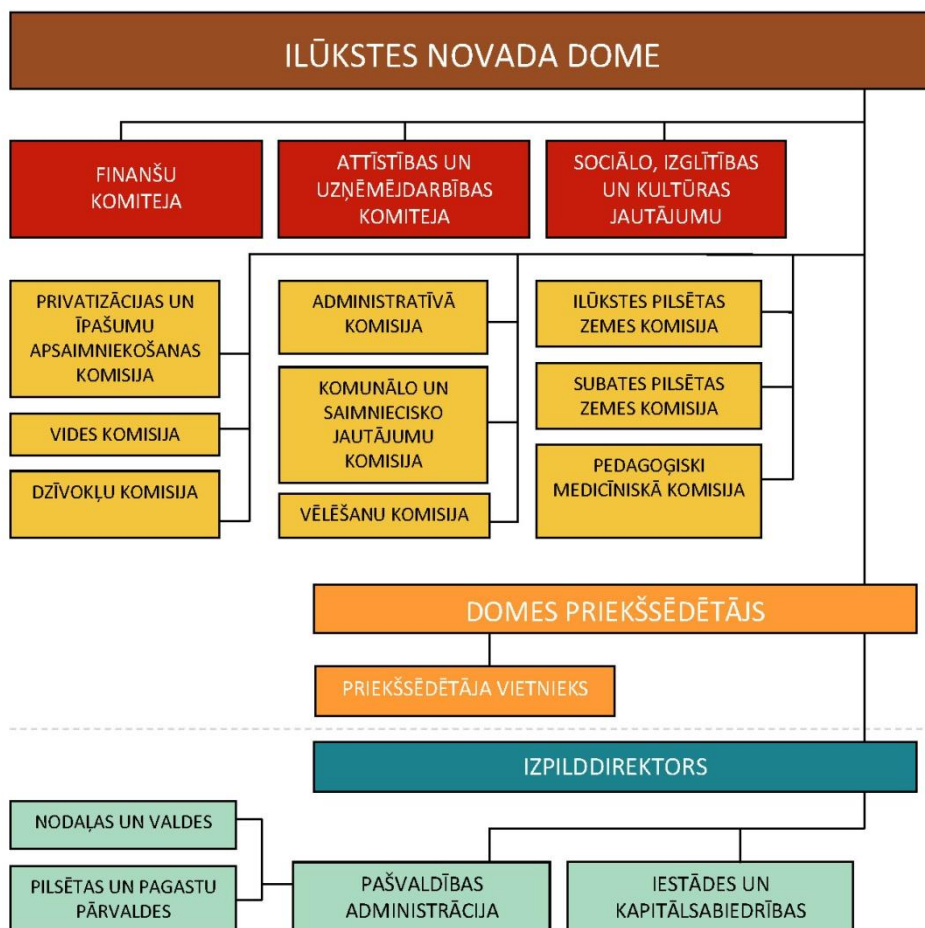
Pārējās pašvaldības iestādes:

- › Ilūkstes novada Dzimtsarakstu nodaļa;
- › Ilūkstes novada bāriņtiesa;
- › Ilūkstes novada sociālais dienests;
- › Ilūkstes 1.vidusskola;

¹⁹ Ilūkstes novada pašvaldības publiskais pārskats par 2011.gadu un Ilūkstes novada pašvaldības nolikums

- › Ilūkstes Sadraudzības vidusskola;
- › Bebrene vidusskola;
- › Bebrene Profesionālā vidusskola;
- › Eglaines pamatskola;
- › Subates pamatskola;
- › Ilūkstes bērnu un jauniešu centrs;
- › Ilūkstes mūzikas skola;
- › Ilūkstes novada sporta skola;
- › Raudas speciālā internātpamatskola bērniem bāreņiem;
- › Ilūkstes pirmsskolas izglītības iestāde „Zvaniņš”;
- › Ilūkstes novada centrālā bibliotēka
- › Ilūkstes novada kultūras centrs
- › Bebrene feldšeru punkts;
- › Bebrene feldšeru punkts;
- › Eglaines feldšeru punkts;
- › Šēderes p feldšeru punkts;
- › Ilūkstes dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem „Fēnikss”.

Novada administrācijas vadītājs ir novada domes izpilddirektors.

Attēls 11: Novada pārvaldība

Kopumā pašvaldībā ir nodarbināti 743 darbinieki, no kuriem 494 jeb 66% strādā izglītības nozarē, 63 jeb 8% - kultūras nozarē, 47 jeb 6% - komunālajā saimniecībā un labiekārtošanas darbos, 46 jeb 6% - sociālajā jomā, 43 jeb 6% - administrācijā un pārējie 8% – citās jomās.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja pašvaldības kapitālsabiedrībās: SIA „Ornaments”, SIA „Šēderes pakalpojumi”, SIA „Veselības centrs Ilūkste” un SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs Subate”, kā arī privātajās kapitālsabiedrībās: SIA „Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija; SIA „Latgales Laiks”; SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca”.

Pašvaldība ir dalībnieks biedrībās:

- › Latvijas Pašvaldību savienība;
- › Latvijas piļu un muižu asociācija;
- › Dienvidlatgales Pašvaldību mācību centrs;
- › Latgales reģionālā attīstības aģentūra;
- › Eiroreģions „Ezeru zeme”;
- › Daugavpils un Ilūkstes novadu partnerība „Kaimiņi”;
- › Dvietes senlejas pagastu apvienība.

3.2. BUDŽETS

Ilūkstes novada pašvaldības pamatbudžeta²⁰ ieņēmumi 2011.gadā bija 7 682 963 Ls, izdevumi – 7 625 500 Ls. Speciālā budžeta²¹ ieņēmumi (t.sk. ziedojumi un dāvinājumi) 2011.gadā – 177 326 Ls, bet izdevumi – 186 954 Ls.

²⁰ Pamatbudžets - budžeta daļa, kuru veido visi ieņēmumi, izņemot īpašiem mērķiem iezīmētos ieņēmumus, ziedojumus un dāvinājumus, kā arī izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem.

²¹ Speciālais budžets - budžeta daļa, kuru veido īpašiem mērķiem iezīmēti ieņēmumi, kā arī ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā (ar uzskaiti naudā) un kuras līdzekļi izlietojami saistībā ar šiem ieņēmumiem.

3.2.1. PAMATBUDŽETA IEŅĒMUMI

Lielāko Ilūkstes novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu daļu sastāda transfertu ieņēmumi, kurus veido valsts budžeta transferti (t.sk. maksājumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda) un pašvaldību budžetu transferti. 2011.gadā transferta ieņēmumi bija 4 381 584 Ls jeb 57% no visiem ieņēmumiem.

Maksājumu apjoms, ko Ilūkstes novads 2011.gadā saņēma no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda bija 1 011 325 Ls jeb 23,7% no visiem valsts budžeta transfertiem.

Otrs lielākais ieņēmumu avots ir nodokļu ieņēmumi. 2011.gadā tie bija 1 666 762 Ls jeb 21,7%.

Nodokļu ieņēmumus sastāda iedzīvotāju ienākumu nodoklis un nekustamā īpašuma nodoklis. Ieņēmumi no iedzīvotāju ienākumu nodokļa 2011.gadā - 1 427 810 Ls jeb 85,7% no visiem nodokļu ieņēmumiem, savukārt īpašuma nodokļi - 238 952 Ls jeb 14,3% no visiem nodokļu ieņēmumiem.

Ienākumi no nodokļu ieņēmumiem pēdējo 3 gadu laikā ir samazinājušies, savukārt ienākumi no transfertu ieņēmumiem – palielinājušies. 2009.gadā kopējie pamatbudžeta ieņēmumi bija 4 794 451 Ls, bet 2010.gadā - 6 179 983 Ls. Pamatbudžeta ieņēmumu pieaugums galvenokārt saistīts ar aizņēmumiem.

3.2.2. PAMATBUDŽETA IZDEVUMI

Lielāko daļu pamatbudžeta izdevumu daļu sastāda izdevumi izglītībai. 2011.gadā tie bija 3 858 333 Ls jeb 50,6% no visiem izdevumiem. Tam seko izdevumi aizdevumu atmaksai (13%), pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai (12,6%), vispārīgajiem vadības dienestiem (11,4%) un citi izdevumi.

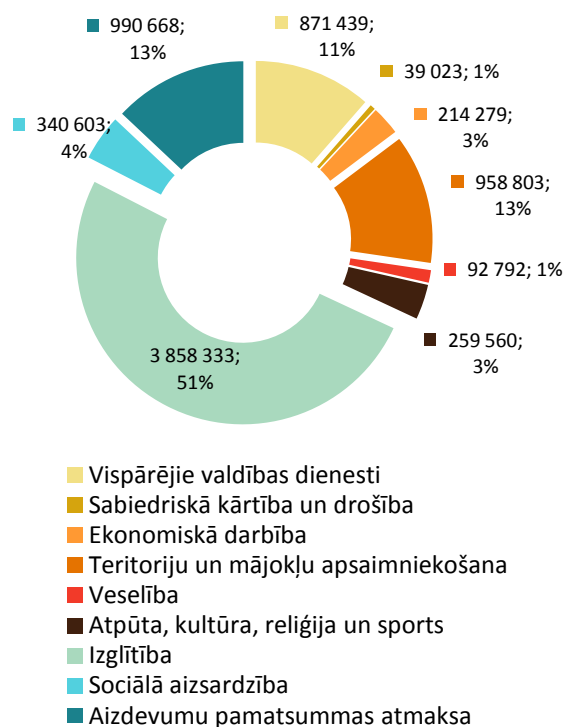
GADS	2009.GADS		2010.GADS		2011.GADS		2012.GADA PLĀNS	
	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
NODOKĻU IENĒMUMI	1 294 202	27,0%	1 500 449	24,3%	1 666 762	21,7%	1 685 761	29,0%
NENODOKĻU IENĒMUMI	38 620	0,8%	14 541	0,2%	12 306	0,2%	11 191	0,2%
TRANSFERTU IENĒMUMI	3 012 808	62,8%	3 508 116	56,8%	4 381 584	57,0%	3 869 145	66,6%
BUDŽETA IESTĀŽU IENĒMUMI	238 574	5,0%	290 931	4,7%	263 708	3,4%	221 439	3,8%
AIZDEVUMI	20 699	0,4%	57 777	0,9%	6 060	0,1%	17 843	0,3%
AIZŅĒMUMI	189 548	4,00%	808 169	13,1%	1 352 543	17,6%	0	-
KOPĀ	4 794 451		6 179 983		7 682 963		5 805 379	

Tabula 3: Pamatbudžeta ienākumi (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)

GADS	2009.GADS		2010.GADS		2011.GADS		2012.GADA PLĀNS	
	Ls	%	Ls	%	Ls	%	Ls	%
VISPĀRĒJIE VALDĪBAS DIENESTI	636 680	12,1%	850 933	14,2%	871 439	11,4%	1 087 324	16,3%
SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA UN DROŠĪBA	34 130	0,6%	30 783	0,5%	39 023	0,5%	40 115	0,6%
EKONOMISKĀ DARBĪBA	152 464	2,9%	255 558	4,3%	214 279	2,8%	83 968	1,3%
PAŠVALDĪBAS TERITORIJU UN MĀJOKĻU APSAIMNIEKOŠANA UN VIDES AIZSARDZĪBA	749 104	14,2%	643 829	10,8%	958 803	12,6%	520 855	7,8%
VESELĪBA	49 717	0,9%	416 206	7,0%	92 792	1,2%	101 201	1,5%
ATPŪTA, KULTŪRA, RELIĢIJA UN SPORTS	470 057	8,9%	531 314	8,9%	259 560	3,4%	272 957	4,1%
IZGLĪTĪBA	2 792 175	53,1%	2 746 391	46,0%	3 858 333	50,6%	3 898 947	58,5%
SOCIĀLĀ AIZSARDZĪBA	277 105	5,3%	283 760	4,8%	340 603	4,5%	423 977	6,4%
AIZDEVUMU PAMATSUMMAS ATMAKSA	101 293	1,9%	214 295	3,6%	990 668	13,0%	232 477	3,5%
KOPĀ	5 262 725		5 973 069		7 625 500		6 661 821	

Tabula 4: Pamatbudžeta izdevumi (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)

Vērtējot Ilūkstes novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumus pēdējos 3 gados, var secināt, ka lielākā novada prioritāte ir izglītības nozare, kurai tiek atvēlēta puse pašvaldības budžeta.

Attēls 12: Pamatbudžeta izdevumu sadalījums atbilstoši funkcionālajām kategorijām (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)

Lielāko daļa izdevumu sastāda atalgojums, pamatkapitāla veidošana un pakalpojumu atmaksa. 2011.gadā atalgojumā kopumā izmaksāti 2 313 210 Ls jeb 30,3%, pamatkapitāla veidošanai novirzīti 2 157 074 Ls jeb 28,3%, bet pakalpojumu atmaksai - 587 413 Ls jeb 7,7% no visiem pamatbudžeta izdevumiem.

Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociālā rakstura pabalsti un kompensācijas 2011.gadā kopā sastādīja 555 439 Ls jeb 7,3%, savukārt krājumi, materiāli, energoresursi, preces, inventārs - 386 083 Ls jeb 5,1%; sociālajos pabalstos izmaksāti 373 257 Ls jeb 4,9%.

3.2.3. SPECIĀLAIS BUDŽETS

2011.gada speciālā budžeta ieņēmumus lielākoties sastādīja autoceļu (ielu) fonds, ziedojumi un dāvinājumi, kā arī dabas resursu nodoklis. No kopējiem 177 326 Ls speciālā budžeta ieņēmumiem 165930 Ls jeb 93,6% veidoja autoceļu fonds, 6477 Ls jeb 3,7% - ziedojumi un dāvinājumi, 4470 jeb 2,5% - dabas resursu nodoklis, bet pārējos 0,2% - privatizācijas fonds un citi ieņēmumi.

3.2.4. AIZŅĒMUMI

Kopējā pašvaldība aizņēmumu parādu summa uz 2012.gada 1.janvāri bija 1 557 796 Ls jeb 20% no visiem Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada pamatbudžeta ienākumiem. Lielākoties aizdevējs ir Valsts kase, un aizdevumi izsniegti dažādu tehniskās infrastruktūras projektu īstenošanai.

3.3. ĪSTENOTIE PROJEKTI

Ilūkstes novada pašvaldība pēdējo gadu laikā īstenojusi vairākus projektus, piesaistot finansējumu no dažādiem finanšu avotiem.

Vairums projektu īstenoti novada tehniskās infrastruktūras attīstīšanā - ceļu satiksmes drošības uzlabošanā, energoefektivitātes pasākumu īstenošanā, dažādu teritoriju un objektu labiekārtošanā.

Detalizēta atbalstīto, apstiprināto un vērtēšanai iesniegto projektu apraksts attēlots Tabula 5: Īstenotie projekti (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	KOPĒJAIS FINANSĒJUMS	PIESAISTĪTĀ FINANSĒJUMA AVOTS	REALIZĀCIJAS LAIKS
1.	Ceļu satiksmes drošības uzlabošana Ilūkstes pilsētā	251682,99 LVL	ERAF	2011.
2.	Ceļu satiksmes drošības uzlabošana Šēderes ciemā	144324,55 LVL	ERAF	2011.-2012.
3.	Siltumenerģijas ražošanas iekārtu nomaina un katlu māju rekonstrukcija Subates pilsētā Ilūkstes novadā	207311,00 LVL	KPFI	2011.
4.	Speciālista piesaiste Ilūkstes novada pašvaldības kapacitātes paaugstināšanai	18500,00 LVL	ESF	2011.-2012.
5.	Kompleksi risinājumi SEG emisiju samazināšanai Bebreņu Profesionālās vidusskolas ēkās	792204,78 LVL	KPFI	2011.
6.	Kompleksi energoefektivitātes pasākumi Ilūkstes novada pašvaldības ēkās	875 406,74 LVL	KPFI	2011.-2012.
7.	Multifunkcionālu jaunatnes iniciatīvu centru izveide	63541,78 LVL	Latvijas/ Šveices sadarbības programma	2011.
8.	Ilūkstes novada vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācija	557 300 LVL	ERAF	2012.
9.	Primārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA "Veselības centrā "Ilūkstē"	67 702,44 LVL	ERAF	2011-2012.
10.	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „ <i>Enhancement of Education, Health and Social Development for Joint Community Target Groups in Cross Border Region of Latvia, Lithuania and Belarus</i> ” (sadarbībā ar Latgales reģiona attīstības aģentūru)	60 000,00 EUR	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma	2012.
11.	Ilūkstes novada pašvaldības attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana un novada attīstības programmas 2011. – 2017.gadam (ar vīziju līdz 2020.gadam) izstrāde	24 933,00 LVL	ESF	2011.-2012.
12.	Pilskalnes ielas brauktuves rekonstrukcija	59 635,17 LVL	ELFLA, LAD	2011.
13.	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Tūrisma	60 000,00 EUR	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu	2012.

N.P.K.	PROJEKTA NOSAUKUMS	KOPĒJAIS FINANSĒJUMS	PIESAISTĪTĀ FINANSĒJUMA AVOTS	REALIZĀCIJAS LAIKS
	attīstības veicināšana Latgales-Utenas-Vitebskas pārrobežu reģionos”		sadarbības programma	
14.	Latvijas- Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Animaterapijas izmantošana Latvijas-Lietuvas pierobežas pašvaldību sociālās vides stiprināšanai”	10259,00 EUR	Latvijas- Lietuvas pārrobežu sadarbības programma	2011.
15.	Sociālo pakalpojumu dažādošana un dzīves kvalitātes uzlabošana Ilūkstes novadā	6245,79 LVL	ELFLA, LAD	2012.
16.	Aprīkojuma iegāde dabas liegumam Pilskalnes Siguldiņā	3000,00 LVL	ELFLA, LAD	2012.
17.	Ilūkstes novada brīvdabas estrādes būvniecība	263013,70 LVL	ELFLA, LAD	2012.
18.	Ilūkstes pilsētas Kastaņu ielas (no Jēkabpils līdz Grāvju ielai) rekonstrukcija	119951,96 LVL	ELFLA, LAD	2012.
19.	Bebrenes Profesionālās vidusskolas un Bebreņu vidusskolas teritoriju labiekārtošana	145 881,38 LVL	ELFLA, LAD	2012.
20.	Ilūkstes pilsētas tranzīta ielu (Brīvības un Raiņa) rekonstrukcija	1 788 293,73 LVL	ERAF	2012.
21.	„Ilūkstes novada Bebreņu ciema apgaismota slēpošanas un nūjošanas trase” (Sadarbībā ar Eiroreģions „Ezeru zeme”)	68299,19 EUR	Latvijas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma	-
22.	Ilūkstes novada Bebreņu ciema muižas dīķa rekonstrukcija (sadarbībā ar biedrību „Ezeru zeme”)	90 000,00 EUR	Latvijas Lietuvas pārrobežu sadarbības programma	-
23.	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts <i>”Assessment of wildlife resources in context with environment quality improvement in border regions of Latvia and Belarus”</i>	12980,00 EUR	Latvijas Lietuvas un Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programma	-

Tabula 5: Īstenotie projekti (Ilūkstes novada pašvaldības 2011.gada publiskais pārskats)

3.4. KOMUNIKĀCIJA

Galvenie Ilūkstes novada pašvaldības informācijas kanāli ir interneta vietne www.ilukste.lv, pašvaldības ikmēneša informatīvais izdevums „Ilūkstes Novada Vēstis” un informatīvie stendi. Izdevuma „Ilūkstes Novada Vēstis” tirāža ir 850 eksemplāri, ar to bez maksas var iepazīties novada mājaslapā, bibliotēkās, novada pašvaldībā vai pagastu pārvaldēs, kā arī iegādāties vietējos pārtikas preču veikalos.

Novada aktualitātes regulāri tiek atspoguļotas Latgales Reģionālajā televīzijā un reģionālajā laikrakstā „Latgales laiks”.

Dažāda veida informācijas un izziņu saņemšanu, iesniegumu iesniegšanu, dzīvesvietas deklarēšanu un tamlīdzīgus pakalpojumus novada iedzīvotāji var saņemt Ilūkstes novada pašvaldības pakalpojumu centrā.

Ilūkstes novada pašvaldība nereti tiek minēta, kā viens no spilgtākajiem piemēriem vienas pieturas aģentūras principa ieviešanā, kas novada iedzīvotājiem nodrošina iespēju saņemt dažādus pašvaldības pakalpojumus vienuviet²².

Kopumā novadu nevar uzskatīt par plaši atpazīstamu Latvijā. Pētījumā par Latvijas pilsētu vārdisko asociāciju indeksu 2011.gadā Ilūkste ieņēma 61.vietu, bet Subate – 62.vietu starp visām 76 pilsētām. Lai gan lielākoties pētījuma respondentiem par abām pilsētām nav nekādu vārdisko asociāciju, spilgtākais Subates pilsētas vārdiskais asociāciju atribūts ir Lietuvas robeža, bet Ilūkste asociējas ar Raini²³.

3.5. FUNKCIONĀLĀS SAITES

Dažādus ikdienas pakalpojumus un infrastruktūru Ilūkstes novada iedzīvotāji izmanto arī apkārtējās pašvaldībās.

Būtiskākās funkcionālās saites Ilūkstes novadam ir ar Daugavpils pilsētu, kas atrodas vien 25 km attālumā no novada administratīvā centra - Ilūkstes pilsētas.

Ilūkstes novadu ar Daugavpili saista darba tirgus, izglītības, sporta, kultūras un atpūtas, veselības aprūpes, tūrisma un sadzīves pakalpojumi, kurus turp saņem regulāri dodas Ilūkstes novada iedzīvotāji.

Ņemot vērā kultūrvēsturisko Sēlijas reģionu, Ilūkstes saites ir ar citām Sēlijas novada pašvaldībām (Aknīstes, Ilūkstes, Jaunjelgavas, Jēkabpils, Neretas, Salas un Viesītes novadi), tomēr tās lielākoties ir kultūras, amatniecības, novadpētniecības un tūrisma jomā.

Kopumā 219 skolēni, kuri deklarēti Ilūkstes novada pašvaldībā, mācās citās pašvaldībās. No tiem 110 mācās profesionālajās izglītības, bet 17 – pirmskolas izglītības iestādēs. Visvairāk no tiem mācās Daugavpils pilsētas (116), Aglonas novada (13) un Daugavpils novada (12) izglītības iestādēs.

Skolēnu, kuri deklarēti citās pašvaldībās, bet mācās Ilūkstes novadā, skaits kopā ir 203. No tiem 12 mācās profesionālās izglītības, bet 16 – pirmskolas izglītības iestādēs. Vairums šo skolēnu nāk no Daugavpils pilsētas (101), Daugavpils novada (35) un Jēkabpils novada (29)²⁴.

3.6. ATTĪSTĪBAS INDEKSS²⁵

Ilūkstes novada teritorijas attīstība līmeņa indekss pēc 2011.gada datiem ir -0,661. No visiem 110 novadiem Ilūkstes novads ieņem 85.vietu, kas ir sliktākais rādītājs starp apkārtējām pašvaldībām. Aknīstes novads ierindojas 52.vietā, Daugavpils novads – 81.vietā, bet Jēkabpils novads – 72.vietā. Arī visām kaimiņu pašvaldībām un Daugavpils pilsētai attīstības līmeņa rādītājs ir negatīvs.

²⁴ Ilūkstes novada pašvaldības informācija uz 2013.gada sākumu

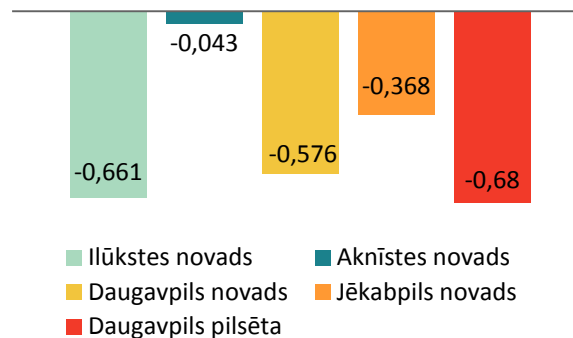
²⁵ MK noteikumi Nr.371 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām"

²² Reģionu attīstība Latvijā, 2011 (VRAA)

²³ Latvijas pilsētu zīmoli, Žurnāls „Kapitāls”, 27/09/2011

2010.gadā indekss bija -0,564, ierindojot novadu 82.vietā starp visiem novadiem.

Teritorijas attīstības indekss tiek aprēķināts, balstoties uz novada bezdarba līmeni, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmēru uz vienu iedzīvotāju, demogrāfiskās slodzes līmeni un pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņu pēdējo piecu gadu laikā.

Attēls 13: Attīstības līmeņa indekss (MK noteikumi Nr.371, 2012. 29.05.)

3.7. NOVĒRTĒJUMS

3.7.1. PĀRVALDĪBAS UN SADARBĪBAS SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> › Pieredzējuši un profesionāli speciālisti (<i>profesionāla un ātra informācijas aprīte un jautājumu risināšana</i>), › Kompakts novads un salīdzinoši neliels attālums no pagastiem līdz novada centram, › Sniegto pakalpojumu pieejamība (<i>t.sk. Pakalpojumu centrs, kas sniedz pakalpojumus visā novadā</i>), › Pašvaldības mājas lapa un novada avīze, › Uzsākts darbs pie e-pakalpojumiem (<i>pieejami ~40 e-pakalpojumi</i>), › Dalība Sēlijas novadu apvienībā, › Sabiedriskās organizācijas, kuras sadarbojas ar pašvaldību. 	<ul style="list-style-type: none"> › Mazattīstīta sadarbība ar kaimiņu novadiem un pašvaldībām ārvalstīs, › Iedzīvotāju pasivitāte un ieinteresētības trūkums problēmu risināšanā, lēmumprojektu apspriešanā un lēmumu pieņemšanā, to iesaistes neveicināšana, › Lauksaimniecības konsultanta trūkums katrā pagastā, › Pašreklāmas trūkums un zemā novada atpazīstamība Latvijā, › Resursu trūkums (<i>cilvēkresursi, finanšu resursi</i>), › Neapdzīvotas teritorijas un mājas, › Struktūrvienību savstarpējās sadarbības trūkums.
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> › Informācijas tehnoloģiju plašāka apguve un attīstība, e-pakalpojumu attīstība, › Sociālo grupu viedokļu plašāka apguve un iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes paaugstināšana (<i>iedzīvotāju valdes, konsultatīvās padomes</i>), › Sēlijas novadu apvienības nostiprināšanās un attīstība, › Brīvprātīgā darba popularizēšana, sadarbības veicināšana starp novada jauniešiem, 	<ul style="list-style-type: none"> › Nevienlīdzīgas attīstības tendences (<i>lauku reģionu attīstības neveicināšana, izglītības iestāžu likvidācija, kas negatīvi ietekmē tālākas attīstības iespējas</i>) › Ierobežots iedzīvotāju tehniskais un finansiālais nodrošinājums (iedzīvotāji nevar izmantot e-pakalpojumus, jo nav pieejams dators un internets) › Iedzīvotāju uzticības trūkums banku stabilitātei un eiro zonai, › Negatīvi demogrāfiskie rādītāji (zemā dzimstība) un migrācija, › Birokrātiskā sloga pieaugums, sarežģīta un formāla komunikācija ar valsts iestādēm, konkrētības trūkums likuma punktu interpretēšanā, › Reformas pārvaldes sistēmā (<i>t.sk. reformas, ka samazinās deputātu skaitu, līdz ar to samazinās pārstāvību, pārvaldes attālināšanos no iedzīvotājiem</i>).

3.7.2. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS

Saskaņā ar iedzīvotāju aptauju²⁶, pašvaldības un pagasta pārvalžu darbība tiek vērtēta lielākoties pozitīvi (pozitīvā vērtējuma rādītājs par pašvaldības darbību – 77%, par pagastu pārvalžu darbību – 86%).

Kā galvenos informācijas ieguves avotus aptaujātie visbiežāk norādījuši novada mājaslapu www.ilukste.lv, pašvaldības informatīvo izdevumu un citus novada iedzīvotājus. Neskatoties uz to, iedzīvotāji visbiežāk vēlētos uzzināt vairāk par aktuālāko savā pilsētā vai ciemā, par budžetu, par novadā notiekošajiem kultūras un sporta pasākumiem, par attīstības procesiem un plāniem, par sociālajiem pakalpojumiem un novadā pieejamajiem veselības aprūpes pakalpojumiem.

²⁶ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

4. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

4.1. IZGLĪTĪBA

Izglītības pakalpojumu sniegšanu Ilūkstes novadā nodrošina 12 izglītības iestādes:

- › 5 vispārējās izglītības iestādes,
- › 1 profesionālās izglītības iestāde,
- › 2 profesionālās ievirzes izglītības iestādes,
- › 1 PII izglītības iestāde ar 3 filiālēm,
- › 1 speciālās izglītības iestāde,
- › 1 interešu izglītības iestāde.

Kopējais izglītojamo skaits 2011./2012.mācību gada sākumā vispārizglītojošās izglītības iestādēs bija 1021. Skolēnu skaits, salīdzinot ar 2010./2011. mācību gadu, samazinājies par 79 skolēniem.

Pašvaldības administrācijas struktūrvienība, kas ir atbildīga par pašvaldības kompetencē esošo izglītības, kultūras un sporta jautājumu risināšanu ir Ilūkstes novada Izglītības, kultūras un sporta nodaļa.

4.1.1. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA²⁷

Pirmskolas izglītības programmas īsteno PII „Zvaniņš” un Eglaines pamatskola. PII „Zvaniņš” ir trīs filiāles, kuras atrodas Bebreņē, Dvietē un Subatē.

Pamatizglītības apguve iespējama Eglaines pamatskolā un Subates pamatskolā, Ilūkstes Sadraudzības vidusskolā, Ilūkstes 1.vidusskolā, Bebreņes vidusskolā un Raudas speciālajā internātpamatskolā bērniem bāreņiem. Kopumā novada izglītības iestādes īsteno 10 speciālās pamatzglītības programmas.

Vispārējās vidējās izglītības programmas īsteno Ilūkstes sadraudzības vidusskola, Ilūkstes 1.vidusskola un Bebreņes vidusskola.

Ilūkstes Sadraudzības vidusskola izveidota 2010.gadā reorganizējot Ilūkstes 2. vidusskolu un Ilūkstes novada neklātienes vidusskolu.

4.1.2. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

2011.gadā Ilūkstes novada pašvaldība sāka pārvaldīt Bebreņes Profesionālo vidusskolu, kas līdz tam atradās Izglītības un Zinātnes ministrijas pārraudzībā.

Izglītības iestāde sniedz iespēju iegūt profesionālo vidējo izglītību pēc pamatzglītības un pēc vispārējās vidējās izglītības ieguves, kā arī profesionālo tālākizglītību. Profesionālās izglītības apguve iespējama vairākās programmās: veterinārmedicīna, ēdināšanas pakalpojumi, tūrisma pakalpojumi, viesnīcu pakalpojumi, kokizstrādājumu izgatavošana.

4.1.3. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES UN INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Novadā darbojas 2 profesionālās ievirzes izglītības iestādes: Ilūkstes mūzikas skola un Ilūkstes novada sporta skola. Savukārt interešu izglītību nodrošina Ilūkstes novada interešu izglītības iestāde "Ilūkstes bērnu un jauniešu centrs".

²⁷ Pirmskolas izglītība, pamatzglītība, vidējā un speciālā izglītība

IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS	SKOLĒNU SKAITS MĀCĪBU GADA SĀKUMĀ			PEDAGOGU SKAITS 2012./2013.
		2010./2011.	2011./2012.	2012./2013.	
PII „ZVANIŅŠ”	› Pirmsskolas izglītības programma	202	121	203	25
	› Pirmsskolas izglītības mazākumtautību programma	-	84	-	
	› Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar jauktiem attīstības traucējumiem	11	6	2	
EGLAINES PAMATSKOLA	› Pamatizglītības programma	105	93	86	18
	› Pirmsskolas izglītības programma	25	25	26	
SUBATES PAMATSKOLA	› Pamatizglītības programma	72	62	58	12
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem	2	3	2	
ILŪKSTES SADRAUDZĪBAS VIDUSSKOLA	› Pamatizglītības mazākumtautību programma	119	104	94	32
	› Pamatizglītības programma	-	-	-	
	› Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem	4	10	-	
	› Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem	-	6	6	
	› Speciālās pamatizglītības mazākumtautību programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem	-	-	-	
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem	-	-	-	
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem	-	-	-	
	› Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena mazākumtautību programma (neklātiene)	122	95	69	
	› Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma	-	43	41	
	› Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (neklātiene)	54	61	54	
ILŪKSTES 1.VIDUSSKOLA	› Pamatizglītības programma	296	276	257	37
	› Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma	-	-	-	
	› Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma	128	121	120	
BEBRENES VIDUSSKOLA	› Pamatizglītības programma	102	96	72	26
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem	5	5	6	
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem	3	3	2	
	› Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma	58	43	39	

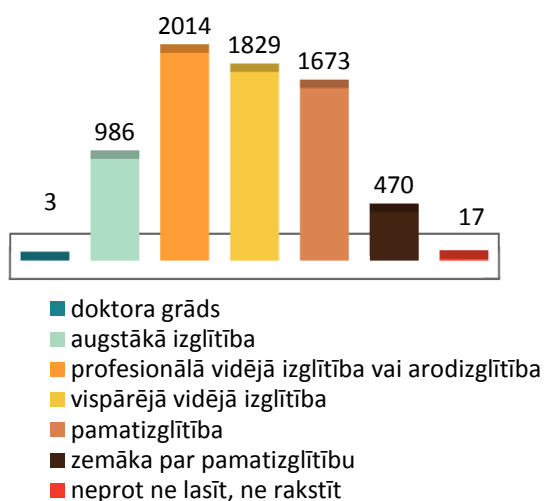
IZGLĪTĪBAS IESTĀDE	ĪSTENOTĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS	SKOLĒNU SKAITS MĀCĪBU GADA SĀKUMĀ			PEDAGOGU SKAITS 2012./2013.
		2010./2011.	2011./2012.	2012./2013.	
BEBRENES PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA	<ul style="list-style-type: none"> › Profesionālā izglītība pēc pamatizglītības › Profesionālā vidējā izglītība pēc vispārējās izglītības › Profesionālā tālākizglītība <i>Programmas: Ēdināšanas pakalpojumi, Kokizstrādājumu izgatavošana, Tūrisma pakalpojumi, Veterinārmedicīna un Viesnīcu pakalpojumi</i>	135	139	105	26
RAUDAS SPECIĀLĀ INTERNĀTPAMATSKOLA BĒRNIEM BĀREŅIEM	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem	31	28	35	24
	› Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem	14	14	9	
ILŪKSTES MŪZIKAS SKOLA	› Akordeons - taustiņinstrumentu spēle	21	21	16	13
	› Klavieres - taustiņinstrumentu spēle	42	25	24	
	› Flauta - pūšaminstrumentu spēle	4	7	7	
	› Saksofona spēle - pūšaminstrumentu spēle	8	7	6	
	› Trompete - pūšaminstrumentu spēle	3	3	1	
	› Vijoļspēle - stīgu instrumentu spēle	6	7	6	
	› Kora klase - vokālā mūzika	39	53	54	
ILŪKSTES NOVADA SPORTA SKOLA	› Brīvā cīņa	75	-	-	9
	› Futbols	95	134	142	
	› Vieglatlētika	89	106	142	
ILŪKSTES NOVADA INTEREŠU IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "ILŪKSTES BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS"	19 interešu izglītības programmas	166	246	296	17

Tabula 6: Izglītības iestāžu raksturojums (Ilūkstes novada pašvaldības dati)

4.1.4. IZGLĪTĪBAS LĪMENIS

Ilūkstes novada pastāvīgo iedzīvotāju, kuru vecums ir sākot no 15 gadiem, iedalījums pēc augstākā sekmīgi iegūtā izglītības līmeņa ir sekojošs:

- › Doktora grāds – 3 jeb 0,04% no visiem;
- › Augstākā izglītība – 986 jeb 14,1%;
- › Profesionālā vidējā izglītība vai arodizglītība – 2014 jeb 28,8% ;
- › Vispārējā vidējā izglītība – 1829 jeb 26,16%;
- › Pamatizglītība – 1673 jeb 23,93%;
- › Zemāka par pamatizglītību – 470 jeb 6,72%;
- › Neprot ne lasīt, ne rakstīt – 17 jeb 0,24% no visiem novada pastāvīgajiem iedzīvotājiem vecumā no 15 gadiem.

Attēls 14: 15 gadu un vecāki Ilūkstes novada iedzīvotāji pēc augstākā sekmīgi iegūtā izglītības līmeņa 2011.gada 1.martā (CSP)

Kopējais novada pastāvīgo iedzīvotāju skaits vecumā no 15 gadiem 2011.gada 1.martā bija 6992.

Kopējais novada bērnu skaits vecumā no 7 līdz 17 gadiem bez pamatizglītības 2011.gada 1.martā bija 694, no kuriem 12 skolu neapmeklē.

4.2. SPORTS

Tradicionālie novada sporta pasākumi ir futbola, slēpošanas sacensības, motokross, „Lieldienu kauss” basketbolā, velomaratons, volejbola kausa izcīņa, strītbola sacensības, ielu skrējiens u.c. sporta pasākumi. 2011.gadā ieviesta jauna tradīcija – pasākums „Ilūkstes novada sporta laureāts”.

Īpaši panākumi sportā Ilūkstes novada sportistiem ir futbolā un vieglatlētikā.

4.2.1. SPORTA INFRASTRUKTŪRA

Nozīmīgākie sporta infrastruktūras objekti Ilūkstes novadā lielākoties saistīti ar izglītības iestādēm.

Eglaines pamatskolā ir pieejams futbola laukums, sporta aktivitātēm pieejama arī Eglaines pagasta pārvaldes basketbola sporta zāle.

Ilūkstes stadions ir universāls stadions ar 8 skrejceļiem, futbola laukumu, basketbola laukumu, volejbola laukumu un minifutbola laukumu.

Sporta aktivitātēm pieejama Ilūkstes 1.vidusskolas sporta zāle, kā arī Ilūkstes Sadraudzības vidusskolas sporta bāze ar vispārējās fiziskās sagatavotības zāli, trenāžieru zāli un volejbola laukumu.

Bebrenes profesionālās vidusskolas sporta bāze sastāv no sporta zāles, sporta laukuma ar futbola, basketbola un volejbola laukumiem un šautuves.

Subates pagastā sporta infrastruktūru veido Subates pamatskolas sporta bāze ar sporta zāli un pludmales volejbola laukumu.

Šēderes pagasta pārvaldes sporta bāze sastāv no futbola, volejbola, basketbola un pludmales volejbola laukumiem.

4.3. KULTŪRA

Novada kultūras dzīvi organizē Ilūkstes novada kultūras centrs, kura pārraudzībā atrodas sekojošas struktūrvienības:

- › Bebrenes pagasta kultūras nams;
- › Dvietes pagasta kultūras nams;
- › Eglaines pagasta kultūras nams;
- › Subates pilsētas kultūras nams;
- › Šēderes pagasta kultūras nams;

Visos kultūras centros darbojas pašdarbības kolektīvi, regulāri tiek organizēti dažādi pasākumi, nodrošinot pilnvērtīgu kultūras dzīvi un aktivitātes novada iedzīvotājiem.

Ilūkstes novada centrālās bibliotēkas pārraudzībā atrodas 8 struktūrvienības:

- › Bebrenes pagasta bibliotēka;
- › Dvietes pagasta bibliotēka;
- › Eglaines pagasta bibliotēka;
- › Pilskalnes pagasta bibliotēka;
- › Subates pilsētas bibliotēka;
- › Šēderes pagasta bibliotēka;
- › Šēderes pagasta Pašulienes bibliotēka;
- › Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēka.

KULTŪRAS NAMS ²⁸	ATRAŠANĀS VIETA	PASĀKUMU SKATS 2011.GADĀ	PASĀKUMU APMEKLĒTĀJU KOPSKAITS	PAŠDARBĪBAS KOLEKTĪVI
Ilūkstes novada kultūras centrs	Ilūkste	85	9110	Sieviešu vokālais ansamblis „Saskaņa”, senioru vokālais ansamblis „Kamene”, jauktais vokālais ansamblis „The Sharks”, amatiereteātris, pūtēju orķestris „Sēlija”, jauniešu deju kolektīvs „Ance”; Pilskalnes vidējās paaudzes deju kolektīvs, Pilskalnes sieviešu vokālais ansamblis „Lillija”
Bebrenes pagasta kultūras nams	Bebrene	30	3305	Vīru vokālais ansamblis, jauniešu deju kolektīvs „Smaids”, senioru vokālais ansamblis „Sarma”, senioru Eiropas deju kopa „Rudzupuķe”, amatiereteātris
Dvietes pagasta kultūras nams	Dviete	18	1865	Amatiereteātris, Eiropas deju kopa „Saulespuķe”, līnijdeju grupa „Atkal”, sieviešu vokālais ansamblis „Rasa”, vidējās paaudzes deju kolektīvs
Eglaines pagasta kultūras nams	Eglaine	18	802	Eiropas deju kopa „Eglīte”
Subates pilsētas kultūras nams	Subate	23	2248	jauktais vokālais ansamblis „Sonāte”, līnijdeju grupa „Ritmuss”
Šēderes pagasta kultūras nams	Šēdere	38	2270	Lašu koris, līnijdeju grupa „Trešā rinda”

Tabula 7: Kultūras iestāžu raksturojums 2011.gadā

²⁸ Latvijas digitālā kultūras karte, v/a Kultūras informācijas sistēmas, Kultūras ministrija

BIBLIOTĒKA	ATRAŠANĀS VIETA	KRĀJUMU KOPSKAITS (T.SK. GRĀMATU SKAITS)	LASĪTĀJU KOPSKAITS	APMEKLĒJUMI 2011.GADA LAIKĀ	DATORU SKAITS LASĪTĀJIEM
Ilūkstes novada centrālā bibliotēka	Ilūkste	17788 (14904)	659	7656	4
Bebrenes pagasta bibliotēka	Bebrene	8755 (8030)	406	6697	8
Dvietes pagasta bibliotēka	Dviete	4854 (4395)	171	4258	5
Eglaines pagasta bibliotēka	Eglaine	5469 (4864)	267	3914	5
Pilskalnes pagasta bibliotēka	Pilskalne	4470 (4145)	101	3519	6
Subates pilsētas bibliotēka	Subate	12704 (12324)	391	5518	5
Šēderes pagasta bibliotēka	Šēdere	6946 (4777)	194	3663	6
Šēderes pagasta Pašulienes bibliotēka	Pašuliene	5154 (4909)	162	2158	4
Ilūkstes pilsētas bērnu bibliotēka	Ilūkste	9933 (9164)	596	8195	7

Tabula 8: Bibliotēku raksturojums 2011.gadā

4.4. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN VESELĪBAS APRŪPE

4.4.1. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN PALĪDZĪBA

Sociālos pakalpojumus un palīdzību Ilūkstes novadā sniedz Ilūkstes novada Sociālais dienests. Katrā pagasta pārvaldē un pilsētās ir pa vienam sociālajam darbiniekam. Novadā darbojas sociālais darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem, kā arī krīžu psihologs. Sociālā dienesta struktūrvienības - Ģimenes atbalsta un krīžu centra - mērķis ir veicināt ģimeņu sociālās funkcionēšanās uzlabošanu un sniegt īslaicīgu psiholoģisku un cita veida palīdzību krīzes situācijā nonākušām personām.

Atbilstība trūcīgas ģimenes statusam 2011.gadā tika noteikta 514 ģimenēm jeb 1322 personām. Gada laikā pabalstiem izlietoti 169 042 Ls, no kuriem 69% sastāda GMI pabalsts 275 ģimenēm. Klientu aprūpe mājās 2011.gadā nodrošināta 71 personai.

Sociālos pakalpojumus nodrošina dienas aprūpes centrs personām ar garīgas attīstības traucējumiem „Fēnikss”, kas ir pašvaldības

iestāde, un ilgstošas sociālās aprūpes sociālās rehabilitācijas institūcija SIA “Veselības centrs “Ilūkste”, kurā ir sociālās aprūpes nodaļa ar 59 vietām pacientiem ar garīga rakstura veselības traucējumiem.

SIA “Veselības un sociālās aprūpes centrs „Subate”” sniedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus 47 pieaugušām personām ar smagiem garīgā rakstura traucējumiem. Centrā strādā 33 darbinieki. Par klientu veselību rūpējas ārsts psihiatrs, klientus aprūpē sociālā darbiniece, 2 sociālās aprūpētājas, sociālais rehabilitētājs, medicīnas māsas un citi darbinieki.

Ilgstošos sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām un personām ar kustības traucējumiem sniedz Jelgavas Diecēzes Subates Romas katoļu draudzes SAI „Miera nams”, kas ir vienīgā reliģiskās organizācijas dibināta sociālās aprūpes iestāde valstī. Iestāde atrodas Subatē un nodrošina iespēju izmitināt 40 klientiem.

Novada teritorijā ir 2 sociālās dzīvojamās mājas²⁹ ar 6 dzīvokļiem kopā. Vēl 3 sociālie dzīvokļi atrodas ārpus sociālajām dzīvojamām mājām. Kopumā sociālajos dzīvokļos 2011.gadā dzīvoja 22 cilvēki.

4.4.2. VESELĪBAS APRŪPE

Primārās un sekundārās ambulatorās medicīniskās palīdzības pakalpojumus nodrošina SIA „Veselības centrs „Ilūkste””. Medicīnas pakalpojumus sniedz gan ģimenes ārsti, gan ārsti – speciālisti (neirologs, acu ārsts, ginekologs, stomatologi, fizioterapeiti).

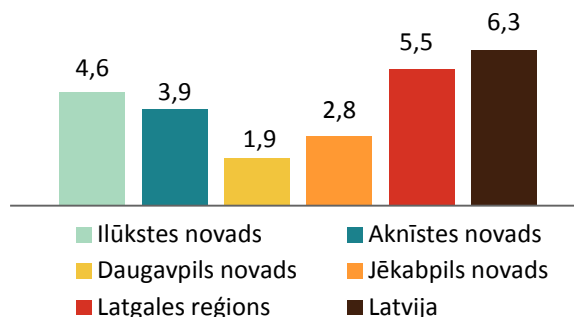
Medicīnas pakalpojumi pieejami arī Veselības centra „Ilūkste” struktūrvienībās – 4 feldšeru punktos Bebrenē, Eglainē, Šēderē un Dvietē. Ģimenes ārsta prakse ir arī Subatē.

Ambulatoru apmeklējumu skaits pie ārstiem³⁰ kopā 2011.gadā Ilūkstes novadā bija 36368, no kuriem 96% - ambulatorās pieņemšanas, bet 4% - mājas vizītes. Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju bija 4,6, kas ir augstāks rādītājs kā kaimiņu novados.

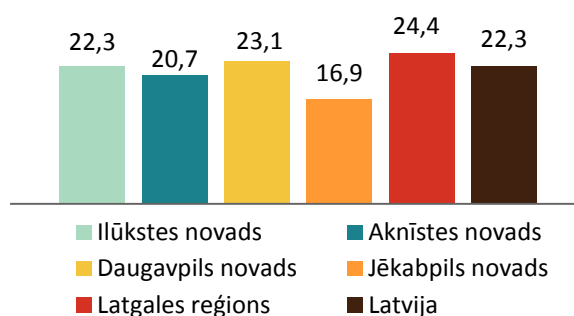
Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām 2011.gadā bija 9304 jeb 1,17 uz 1 iedzīvotāju. 90% no apmeklējumiem bija ambulatorās pieņemšanas, 10% - mājas vizītes.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits Ilūkstes novadā 2011.gadā kopā bija 1774 jeb vidēji 22,3 izsaukumi uz 100 iedzīvotājiem - tieši tik pat daudz cik vidēji Latvijā.

Aptiekas atrodas Ilūkstē, Bebrenē un Subatē.

Attēls 15: Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz 1 iedzīvotāju 2011.gadā (SPKC)

Attēls 16: Neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits uz 100 iedzīvotājiem 2011.gadā (SPKC)

4.5. TIESĪBU AIZSARDZĪBA UN DROŠĪBA

4.5.1. TIESĪBU AIZSARDZĪBA

Ilūkstes novada domes izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde ir Ilūkstes novada bāriņtiesa. Iestādes uzdevums ir rūpēties par aizgādības, aizbildnības, adopcijas, bērnu un citu rīcībnespējīgo personu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību. Bērnu skaits, kuri 2011.gada beigās atradās ārpusģimenes aprūpē – 41.

4.5.2. SABIEDRISKĀ DROŠĪBA UN UGUNSDROŠĪBA

Par sabiedrisko kārtību novada teritorijā rūpējas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Sēlijas iecirkņa Kārtības policijas nodaļa.

Ilūkstes novadā kopējais reģistrētais noziedzīgo nodarījumu skaits 2010.gadā – 91

²⁹ Ekonomikas ministrija, pārskats par sociālo dzīvojamo fondu un personām, kurām izīrēts sociālais dzīvoklis 2011.gadā

³⁰ Latvijas veselības aprūpes statistikas gadagrāmata 2011, SPKC

(no tiem 1 – sevišķi smags noziegums, 26 – smagi noziegumi, 34 – mazāk smagi noziegumi un 27– kriminālpārskāpumi). 49 no visiem noziegumiem bijuši noziegumi pret īpašumu, bet 18 – pret personas veselību. 37 noziedzīgie nodarījumi 2010.gadā bija zādzības.

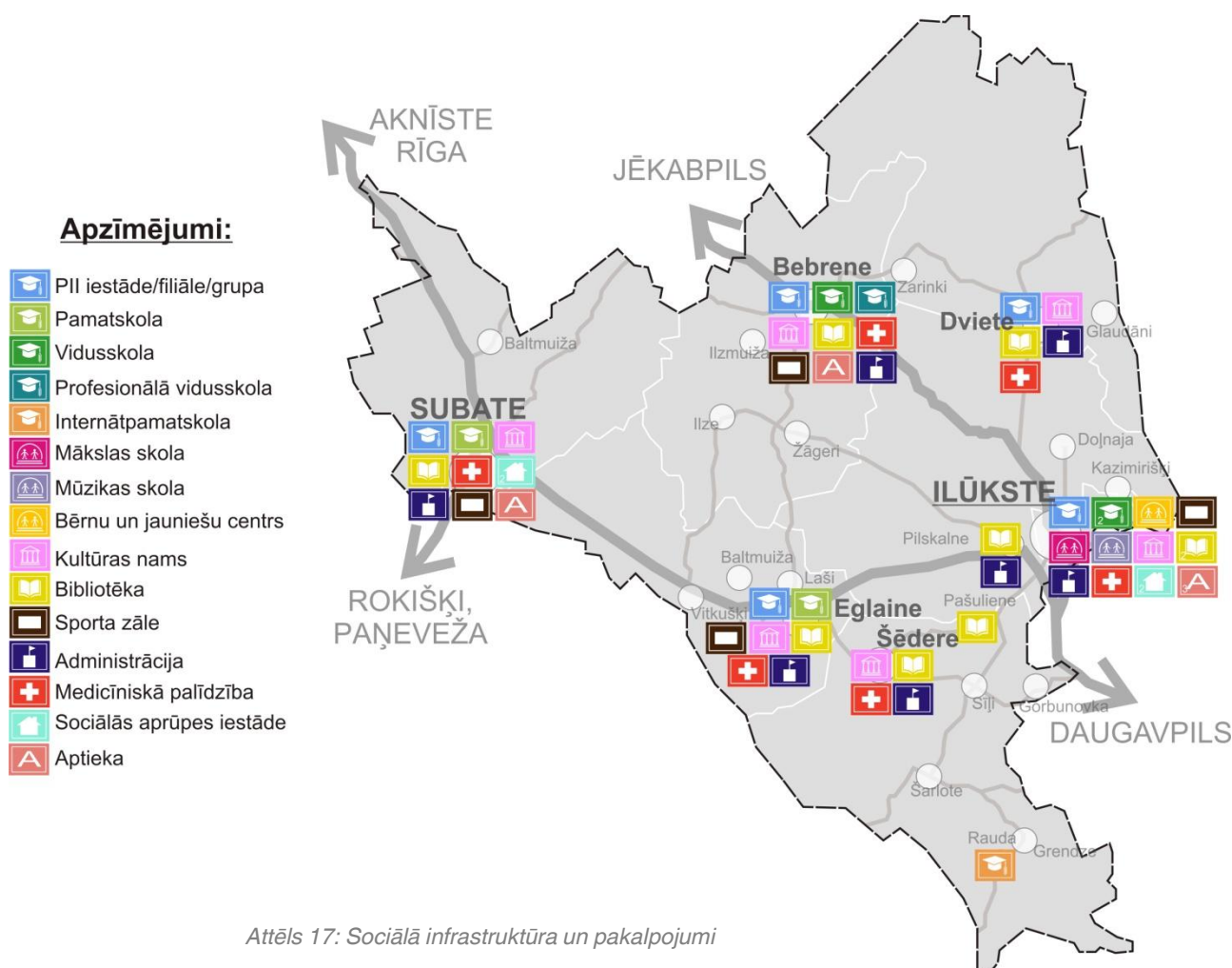
2011.gadā kopējais ugunsgrēku skaits novadā bija 25. Tas ir par 24% mazāk kā gadu iepriekš. Ilūkstē atrodas Latgales reģiona Daugavpils brigādes postenis.

4.5.3. CIVILĀ AIZSARDZĪBA

Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu novada teritorijā ir 2 plūdu apdraudētas vietas: Daugavas upe pie Pilskalnes pagasta un

Dvietes upe Dvietes pagastā. Kā reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti noteiktas 2 novada teritorijā atrodošās hidrotehniskās būves - Ilūkstes HES un Šēderes HES.

Ilūkstes novada Šēderes pagasta teritoriju šķērso naftas un naftas produktu vads Polocka – Ventspils. Pašulienes ciemā atrodas SIA „LatRosTrans” līnijas ražošanas dispečeru stacija “Ilūkste” (naftas produktu bāze), kas iekļauta sprādzienbīstamo, ugunsbīstamo un īpaši svarīgo objektu, kuros izveidojami ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti, sarakstā.

4.6. NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS

Ilūkstes novadā darbojas vairākas sabiedriskās organizācijas, kuras aktīvi iesaistās sabiedriskās dzīves organizēšanā, dažādu projektu īstenošanā un iedzīvotāju interešu grupu aktivizēšanā.

Ilūkstes novadā darbojas vairākas reliģiskās organizācijas:

- › Katoļu draudzes (Ilūkstes Romas katoļu draudze, Eglaines Romas katoļu draudze, Grendzes (Grendzas) Romas katoļu draudze, Dvietes Romas katoļu

draudze, Bebrenes Romas katoļu draudze, Subates Romas katoļu draudze);

- › Luterāņu draudzes (Ilūkstes evaņģēliski luteriskā draudze, Lašu evaņģēliski luteriskā draudze, Subates evaņģēliski luteriskā draudze);
- › Pareizticīgo draudze (Ilūkstes Vissvētās Dievmātes Piedzimšanas pareizticīgo draudze);
- › Vecticībnieku draudzes (Ilūkstes vecticībnieku draudze, Eglaines vecticībnieku draudze un Subates vecticībnieku draudze).

NOSAUKUMS	DARBĪBAS MĒRĶIS
Latvijas Sarkanā Krusta Daugavpils rajona komiteja	Palīdzības sniegšana maznodrošinātiem iedzīvotājiem
Daugavpils rajona invalīdu biedrība	Invalīdu sociālās aizsardzības un integrācijas sabiedrībā nodrošināšana
Ilūkstes novada politiski represēto apvienība	Politiski represēto interešu aizstāvība, piemiņas pasākumu organizēšana
Biedrība „Moto Ilūkste”	Moto sacensību, sporta svētku un citu pasākumu organizēšana. Moto sporta, aktīva un veselīga dzīvesveida popularizēšana
Biedrība „Subatieši – sanākam, domājam, darām”	Subates mazpilsētas kultūrvides attīstība, iedzīvotāju izglītība, darbs ar jauniešiem, iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes celšana
Biedrība „Jauniešu brīvdienų centrs”	Bebrenes profesionālās vidusskolas audzēkņu dzīves un atpūtas apstākļu uzlabošana.
Biedrība „Dvietes senlejas pagastu apvienība”	Dvietes senlejas bioloģiskās daudzveidības, kultūrvēsturiskā mantojuma un tradicionālās lauku ainavas saglabāšana un aizsardzība, ekotūrisma attīstības veicināšana, sabiedrības informēšana un izglītošana.
Bebrenes Izglītības biedrība	Bebrenes talantīgo jauniešu, skolēnu un studentu atbalstīšana izglītībā un zinātnē. Kultūras pasākumu atbalstīšana. Bebrene talantīgo jauniešu, skolēnu un studentu atbalstīšana izglītībā un zinātnē. Kultūras pasākumu atbalstīšana.
Biedrība „Bebermine”	Sēlijas un Bebrene pagasta kultūrvides saglabāšana, izzināšana un tradīciju stiprināšana, izglītības un kultūras attīstība, sabiedrības pašapziņas stiprināšana, labvēlīgas, sociāli pievilcīgas vides veidošana Ilūkstes novadā.
Bebrenes vidusskolas biedrība	Bebrenes vidusskolas attīstības veicināšana
Biedrība „Bebra”	Sporta dzīves uzlabošana un veselīga dzīvesveida veicināšana Bebrene
Bebrenes mednieku un makšķernieku biedrība	Mežu un ūdeņu apsaimniekošana
Senioru kopa „Labākie gadi”	Senioru dzīves apstākļu uzlabošana un aktīva brīvā laika pavadīšana
Tautas daiļamatų studija „Mare”	Tautas daiļamatų prasmju saglabāšana un popularizēšana

Tabula 9: Ilūkstes novada sabiedriskās organizācijas

4.7. NOVĒRTĒJUMS

4.7.1. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRAS UN PAKALPOJUMU SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> › Izglītības iestāžu tīkls un daudzpakāpju izglītības piedāvājums, › Interesu izglītības nodrošinājums (mūzikas skola, mākslas skolas filiāle, sporta skola), › Daudzie pašdarbības kolektīvi, iedzīvotāju pašiniciatīva un radošums kultūras jomā, › Kultūras un sporta tradīcijas, daudzie pasākumi, › Kultūras iestāžu izvietojums, Kultūras centrs un estrāde, › Pieejamā sporta infrastruktūra (sporta zāle, laukumi, mototrase u.c. sporta objekti), › Iedzīvotāju iniciatīva sporta iespēju dažādošanā, vietējās sporta organizācijas, › Sociālo pakalpojumu pieejamība pilsētās un pagastos, sociālo darbinieku motivācija, pieejamais personīgais transports, › Tehniski modernizēts veselības centrs, › Daugavpils tuvums nodrošina dažādu veselības aprūpes speciālistu pieejamību, › Sociālo pedagogu pieejamība, › Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (Veselības centrs „Ilūkste”, feldšeru punkti) › Jauniešu centrs, jauniešu brīvprātīgais darbs, 	<ul style="list-style-type: none"> › Nepietiekošs materiāltehniskais nodrošinājums pedagoģiskajam darbam, › Iestāžu ēku un telpu nolietotā tehniskā infrastruktūra (t.sk. internāta tehniskais stāvoklis), › Nekonkurētspējīgs izglītības darbinieku atalgojums, › Starpnozaru sadarbības trūkums (piem., izglītība – kultūra), › Nepietiekošs tehniskais aprīkojums kultūras jomā, › Novcojusi sporta infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze (t.sk. izglītības iestādēs), › Ceļu infrastruktūra un nepilnīgs sabiedriskā transporta nodrošinājums, kas ierobežo iespēju piedalīties dažādās kultūras un sporta aktivitātēs, › Profesionālu sporta treneru trūkums, › Nepabeigta sporta kompleksa celtniecība, › Dažādās atkarības un atkarību izraisošo vielu lietošana iedzīvotāju vidū, › Policijas inspektoru zemā pieejamība pagastos, › Aptieku trūkums pagastos, › Īslaicīgas veselības aprūpes nodaļas trūkums, › Nolietota veselības aprūpes tehnika feldšerpunktos, › Nepietiekoši attīstīta vides pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, › Paliatīvās stacionārās aprūpes trūkums novadā › Medicīnas speciālistu trūkums
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> › Jaunu darbavietu radīšana (tas nodrošinātu pastāvīgu iedzīvotāju skaitu t.sk. bērnu skaitu) un atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai (īpaši jaunu ģimeņu atbalsts), › Izglītojamo piesaiste no citiem novadiem, › Finanšu piesaiste, izstrādājot un īstenojot projektus, › Valsts atbalsts un uzsvars uz profesionālo izglītību, › Mācību programmu pārskatīšana un aktualizācija, › Pasākumu organizēšana, izmantojot jau esošo infrastruktūru (piem., estrādi) un kultūrtūrisma attīstība, › Jaundibinātu tradīciju veidošana t.sk. reģionālā līmenī (piem., Sēlijas Dziesmusvētki), › Sadarbības attīstība starp vietējām organizācijām un nozarēm, › Starpvalstu sadarbības attīstība, › Profesionālā sporta un sporta mecenātisma attīstība, › Prioritāšu noteikšana sporta veidos, sadarbības attīstība ar sporta klubiem, › Vietējo kultūras un sporta pasākumu popularizēšana Latvijas mērogā, › Esošo pansionātu pieejamības attīstība, pusceļa mājas izveide, › VSAC attīstība un feldšerpunktu attīstība novadā, › Audžuģimeņu kustības attīstība. 	<ul style="list-style-type: none"> › Iedzīvotāju skaita samazināšanās (t.sk. ģimeņu aizplūšana prom no novada) un sabiedrības novecošanās, › Darbavietu trūkums jaunajiem speciālistiem, › Iedzīvotāju zemā maksātspēja, › Mazo lauku skolu pastāvēšanas apdraudētība (piem. Eglaines pamatskola), kas tieši atkarīga no iedzīvotāju skaita samazināšanas, › Darbinieku „izdegšanas” sindroms, › Daugavpils tuvums, kas veicina talantīgu sportistu vēlmi trenēties tur un to pārstāvēt attīstītās sporta bāzes un pieejamo treneru dēļ, › Veselības aprūpes kvalitātes mazināšanās un dārdzība valstī, › Medicīnas speciālistu trūkums › Nesakārtota likumdošana atsevišķos jautājumos (sociālā aprūpe un pakalpojumi), › Nepietiekams valsts finansējums veselības aprūpes sistēmā, › Ne visur pieejami norēķini ar karti.

4.7.2. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS

Saskaņā ar iedzīvotāju aptauju³¹, vairums no novadā pieejamajiem publiskajiem pakalpojumiem tiek vērtēti pozitīvi.

Par vispieejamākajiem un viskvalitatīvākajiem pakalpojumiem aptaujātie atzinuši Ilūkstes novada pirmskolas izglītības pakalpojumus (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 95%) un vispārējās izglītības pakalpojumus (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 92%). Lielākā daļa iedzīvotāju ir apmierināti ar nodrošināto sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 84%), novadā pieejamo interešu izglītību (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 80%), notiekošajiem sporta pasākumiem (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 77%), kā arī veselības aprūpes pakalpojumiem (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 80%).

Salīdzinoši vairāk kā citās jomās neapmierinoši un drīzāk neapmierinoši vērtēti profesionālo izglītības pakalpojumi (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 74%), kā arī kultūras un izklaides pasākumi (pozitīvais vērtējums – 73%). Iedzīvotāji norāda, ka vēlētos vairāk kultūras un izklaides pasākumus, plašāku informāciju par aktualitātēm, kā arī daudzveidīgāku piedāvājumu dažādām mērķgrupām.

Zems novērtējums sniegts par sabiedriskās kārtības nodrošināšanu (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 44%) un mūžizglītības aktivitātēm Ilūkstes novadā (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 59%), tādēļ no visām minētajām jomām, kas saistītas ar sociālo infrastruktūru un pakalpojumiem, šīm būtu jāpievērš vairāk uzmanības.

Pēc Ilūkstes novada domām vienai no prioritātei tuvākajos 7 gados jābūt izglītībai. Vairāki respondenti norādījuši, ka vēlētos, lai tuvākajā laikā tiktu pabeigta sporta kompleksa būve un uzlabota pārējā sporta infrastruktūra.

Aptaujātie bieži atzinuši, ka lepojas ar novada izglītības iestādēm, novadnieku sasniegumiem sportā un izglītībā, pašdarbības kolektīviem, aktīvajiem iedzīvotājiem un to iniciatīvām.

³¹ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

5. DABAS RESURSI UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

5.1. ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

Ilūkstes novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā - vēsturiskajā Sēlijas novadā, Daugavas kreisajā krastā. Pašvaldība ietilpst Latgales plānošanas reģionā.

Novads robežojas ar Aknīstes, Jēkabpils un Daugavpils novadiem un Lietuvas Republiku.

CIEMS/PILSĒTA	ATTĀLUMS LĪDZ NOVADA CENTRAM (ILŪKSTEI) ³²	APTUVENĀIS BRAUKŠANAS ILGUMS AR AUTOMAŠĪNU LĪDZ ILŪKSTEI
Subate	28km	23 min
Bebrene	16 km	13 min
Eglaine	13 km	11 min
Dviete	11 km	10 min
Vitkuški	16 km	13 min
Šēdere	10 km	10 min
Rauda	17 km	15 min
Pīlskalne	3 km	3 min
Pašulīene	5 km	5 min
Ilze	17 km	14 min
Doļnaja	4 km	5 min
Baltmuiža	14 km	12 min
Daugavpils	27 km	24 min
Rīga	197 km	2 h 33 min
Līvāni	66 km	48 min
Preiļi	71 km	55 min
Krāslava	62 km	46 min
Rēzekne	106 km	1 h 19 min
Jēkabpils	94 km	1 h 11 min

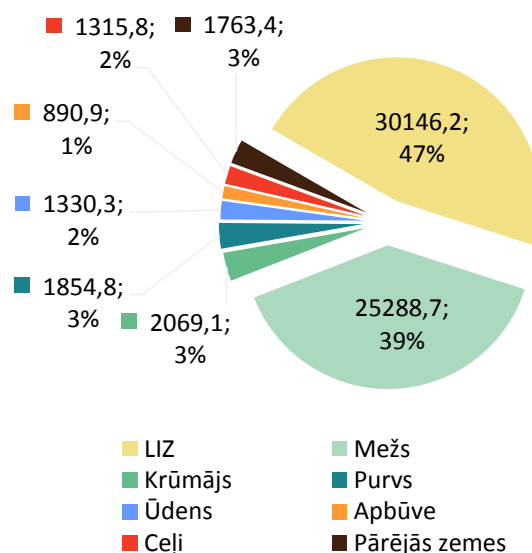
Tabula 10: Aptuvenais administratīvā centra attālums līdz citām apdzīvotām vietām

5.2. ZEMES RESURSI

Ilūkstes novada teritorijas kopplatība³³ - 64659,2 ha.

Pēc zemes lietojuma visvairāk teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme – 30146,2 ha jeb 47% un meža zemes – 25288,7 ha jeb 39% no visas teritorijas kopplatības.

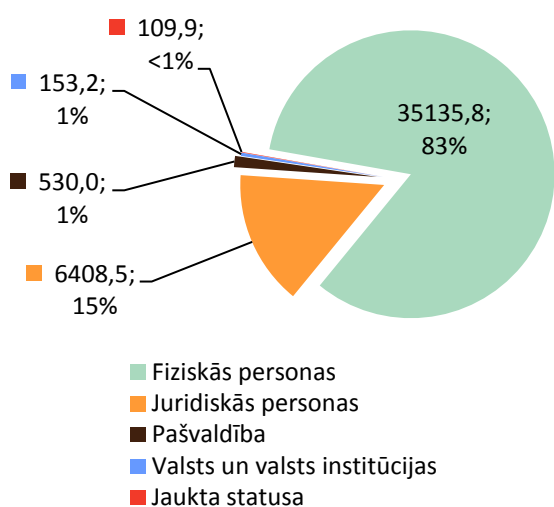
2069,1 ha jeb 3% teritorijas aizņem krūmāji, 1854,8 ha jeb 3% - purvi, 1330,3 ha jeb 2% - zeme zem ūdeņiem, 890,9 jeb 1% - zeme zem ēkām un pagalmiem, 1315,8 ha jeb 2% - zeme zem ceļiem, bet 1763,4 ha jeb 3% ir pārējās zemes.

Attēls 18: Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem (ha) uz 2012.gada 1.janvāri (VZD)

³² Pēc Baltic Maps („Karšu izdevniecība Jāņa sēta”) aprēķiniem

³³ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2012. gada 1. Janvāri, VZD

Attēls 19: Īpašumā esošas zemes sadalījums pēc īpašniekiem (ha) uz 2012.gada 1.janvāri (VZD)

No visas novada teritorijas kopā īpašumā esoša zeme ir 42258,0 ha jeb 65,4%.

35135,8 ha jeb 83% īpašumā esošās zemes pieder fiziskām personām, bet 6408,5 jeb 15% - juridiskām personām. Pārējie 3% ir zemes, kuras atrodas pašvaldības, valsts un valsts institūciju īpašumā vai ir jaukta statusa.

Lietojumā ir 1792,5 ha jeb 2,8 % no visas novada teritorijas. 1780,6 ha zemes atrodas fizisko personu, bet 11,9 ha – juridisko personu lietošanā.

6569,6 ha jeb 10,2% no visas teritorijas ir pašvaldībai piekritīgā zeme, bet 13152,9 ha jeb 20,3 % - valstij piekritīgā zeme. 344,9 ha jeb 0,5% no teritorijas kopplatības aizņem zeme zem publiskajiem ūdeņiem.

5.2.1. MEŽI

Pēc Valsts meža dienesta 2012.gada meža inventarizācijas datiem 27576,3 ha novada teritorijas aizņem mežu teritorijas.

Pēc īpašumtiesībām 14602,2 ha jeb 53% ir privātie meži, 12499,1 ha jeb 45,3% – valsts meži, bet 475 ha jeb 1,7% – pašvaldības meži.

Pēc iedalījuma veida:

- > 26200,1 ha jeb 95% ir meži;
- > 728,2 ha jeb 2,6% – purvi;

- > 245,7 ha jeb 0,9% – meža zemes zem infrastruktūras objektiem;
- > 188,3 ha jeb 0,7% – lauces;
- > 213,8 ha jeb 0,8% - pārplūstoši klajumi.

9380,85 ha jeb 37,5% no visām sugām aizņem skuju koki, 15131,13 ha jeb 60,5% - mīksto lapu, bet 483,27 ha jeb 2% – cieto lapu koki. Procentuāli visvairāk teritorijas aizņem bērzs (29,6%), egle (19,7%) un priele (17,7%).

24275,6 ha jeb 87,9% mežu ir bez saimnieciskās darbības ierobežojumiem, 1624,8 ha jeb 5,9% meža teritorijas ir aizliegta kailcirte, 760,73 ha jeb 2,8% - aizliegta galvenā cirte, 663,43 jeb 2,4% - aizliegta kopšanas cirte, bet 298,6 ha jeb 1,1% - aizliegta jebkāda mežsaimnieciskā darbība.

5.2.2. DERĪGIE IZRAKTEŅI

2011.gadā Ilūkstes novada teritorijā tika izmantotas³⁴ divas derīgo izrakteņu atradnes:

- > Dvietes mežniecības 101. un 107.kv. (derīgais izraktenis - smilts);
- > Baltmuižas purvs (derīgais izraktenis – kūdra).

Dvietes mežniecībā iegūtā smilts tiek izmantota būvniecībā un ceļu būvē. Krājums 2012.gada 1.janvārī - 131,28 tūkst. m³.

Baltmuižas purva kūdra tiek izmantota lauksaimniecībā (purvs atrodas Prodes un Gārsenes pagasta teritorijā). Atradnes krājums uz 2012.gada 1.janvāri bija 743,71 tūkst. m³.

2011.gadā no Derīgo izrakteņu krājumu bilances tika izslēgta smilts atradne „Šēdere”. Atradnes krājumi uz 2011.g. 1.janvāri bija 108,92 tūkst. m³ un līdz šim iegūta smilts tika izmantota būvniecībā un ceļu remontā.

³⁴ Derīgo izrakteņu bilance (būvmateriālu izejvielu, kūdras un dziedniecības dūņu) krājumu bilance par 2011.,2010.gadu (LVĢMC)

5.2.3. ŪDENS RESURSI

Novada teritorija atrodas gan Daugavas baseina apgabalā, gan Lielupes baseina apgabalā.

Lielākās upes: Daugava, Dviete, Berezauka, Līčupe (Prode), Kreuna, Eglaine, Dobe, Dienvidsusēja, Ilūkste, Rauda, Šedere, Eglaine, Lašupīte u.c.

Lielākie ezeri: Āzišķu, Dvietes, Galiņu, Kaminčas, Lielais Subates, Mazais Subates, Patmalnieku, Šarlotes, Skuķu un Sviļu ezers.

Saskaņā ar civillikumu kā publiskie ezeri novada teritorijā noteikti Galiņu ezers, Lielais Subates ezers, Marijas ezers, Mazais Subates ezers un Šarlotes ezers. Kaminčas ezerā zvejas tiesības pieder valstij.

Kopumā Ilūkstes novada teritorijā uzskaitītas vairāk kā 60 dažādas ūdenstilpnes. Ezeru, kuru spoguļa laukuma platība ir lielāka par 10 ha, kopskaits ir 22.

5.3. AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI

Ilūkstes novadā atrodas 11 nozīmīgas aizsargājamas teritorijas (2 dabas parki, 8 dabas liegumi, 1 aizsargājamo ainavu apvidus), no kurām 10 ietilpst NATURA 2000 sarakstā.

Nozīmīgākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija Ilūkstes novadā ir dabas parks „*Dvietes paliene*”. Dabas parks atrodas Bebreņu, Dvietes un Pilskalnes pagastos, kā arī Jēkabpils novada Rubenes pagasta teritorijā. Kopējā teritorijas platība – 4989 ha.

Dabas parks ir viena no daudzveidīgākajām un bagātākajām putnu vietām Latvijā - regulāri applūstošu palieņu pļavu aizsardzības teritorija pie Dvietes un Ilūkstes upes ietekas Daugavā. Tā ir nozīmīga caurceļojošo ūdensputnu pulcēšanās vieta pavasarī - ik sezonu šeit uzturas vairāki tūkstoši zosu un pīļu. Svarīga ligzdošanas vieta griezei. Pavisam teritorijā

konstatētas 28 Latvijas īpaši aizsargājamo putnu sugas.

Šēderes pagasta teritorijā atrodas viens no Latvijas 9 aizsargājamo ainavu apvidiem – „*Augšzeme*”. Ainavu apvidū ietilps arī *Sventes dabas parks*.³⁵

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.212 „Noteikumi par dabas liegumiem” Ilūkstes novada teritorijā atrodas 8 dabas liegumi:

- > Baltmuižas purvs,
- > Bardinskas ezers,
- > Dvietes dumbrāji,
- > Kinkausku meži.
- > Pašulienes mežs,
- > Pilskalnes Siguldiņa,
- > Raudas meži,
- > Skujines ezers.

Baltmuižas purvs atrodas Prodes pagasta teritorijā un ir nozīmīga augsto purvu, pārejas purvu, boreālo un purvaino mežu aizsardzības vieta.

Bardinska ezera liegums paredzēts pārejas purva un slīkšņas aizsardzībai. Teritorija atrodas Šēderes pagastā un ir viena no nedaudzām lapzemes āķītes atradnes vietām valstī.

Dvietes dumbrāji (Dvietes pagastā) ir plašs purvaino mežu masīvs, kur sastopamas vairākas īpaši aizsargājamo augu un putnu sugas.

Kinkausku meža teritoriju (Dvietes pagastā) aizņem purvainie meži. Dabas liegumā ietilpst mazā ērgļa mikroliegums un konstatēta viena no lielākajām pundurbērzu audzēm Latvijā.

Pašulienes mežs atrodas Šēderes pagastā un to raksturo izcili boreālie meži – 60% teritorijas aizņem dabiskie meža biotopi.

Pilskalnes Siguldiņa atrodas Pilskalnes pagastā, kur dabas vērtība ir ledāja kušanas ūdeņu izgrauzta Dubupītes ieleja ar izciliem nogāžu un gravu mežiem. Nogāzēs ir daudz

³⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes informācija

bioloģisko daudzveidību vairojošu elementu; tā ir viena no dziļākajām gravām Austrumlatvijā.

Raudas meži atrodas Šēderes pagastā, kur sastopami nogāžu un gravu meži un boreālie meži. Teritorijā sastopamas 7 Latvijā retas un īpaši aizsargājamas augu sugas un ligzdo melnais stārķis.

Skujenes ezera liegums (Šēderes pagastā) paredzēts biotopa – pārejas purvs un slīkšņas aizsardzībai. Tāpat kā Bardinska ezers ir viena no nedaudzām lapzemes āķītes atradnēm Latvijā.

Tikai trim no vienpadsmit īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni: dabas parkiem „Dvietes paliene”, „Svente” un dabas liegumam „Pašulienes meži”. Tuvāko gadu laikā ir plānots izstrādāt dabas aizsardzības plānu dabas liegumam „Pilskalnes Siguldiņai”.

Ilūkstes novada teritorijā kopā reģistrēti 12 mikroliegumi un 87 dižkoki³⁶.

5.4. KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Novadā atrodas 36 kultūras pieminekļi, kuri iekļauti Valsts aizsargājamo nekustamo kultūras pieminekļu sarakstā – 28 no tiem piešķirta valsts nozīmes, bet 8 – vietējas nozīmes vērtība. Pēc veida 4 no visiem pieminekļiem ir arhitektūras, 18 – arheoloģijas, 13 – mākslas, 1 – pilsētbūvniecības.

Kā valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļi noteikti 12 objekti: *Dagu senkapi*, *Ilzes pilskalns*, *Lašu pilskalns* *Dvietes apmetne*, *Palazdiņu pilskalns*, *Zamečkas pilskalns (Ozolkalns)*, *Kalnišķu (Dvietes) pilskalns*, *Lapsukalns - pilskalns Rurānu*, *Batarejas kalns - pilskalns un senkapi*, *Sidrabiņu pilskalns (Šantas kalns)* *Melnaiskalns - pilskalns un apmetne*, kā arī *Paškānu (Bārenes) pilskalns*.

Valsts nozīmes mākslas pieminekļi Ilūkstes novadā ir 13 – lielākoties altāri, ērģeles, krāsnis vai kanceles.

Valsts nozīmes aizsargājami arhitektūras pieminekļi ir *Baltmuižas kungu māja ar parku* un *Subates luterāņu baznīca*, savukārt pilsētbūvniecības pieminekļi ir *Subates pilsētas vēsturiskais centrs*.

Vietējas nozīmes arheoloģijas pieminekļi Ilūkstes novadā ir 6 objekti: *Bebrenes senkapi*, *Ezeru senkapi (Franču kapi)*, *Elkšņu senkapi (Franču kapi, Kungu kapi)*, *Grantiņu senkapi (Priežu kalniņš)*, *Sidrabiņu senkapi* un *Varoņu senkapi*.

Vietējas nozīmes arhitektūras pieminekļi: *Grāfu Zībergu - Plāteru dzimtas kapliča* un *Čamaņu kapu kapliča*.

Ilūkstes novada teritorijā aktīvi norisinājās I pasaules kara darbība un ir saglabājušās daudzas kara liecības – blindāžas, ierakumi, nocietinājumi. Dabas liegumā „Pilskalnes Siguldiņa” ir izveidota taka „Vēstures liecinieki” kura iepazīstina ar I pasaules kara atstāto mantojumu – Vācijas armijas aizsargbūvēm – blindāžām.

Nozīmīgs kultūrvēstures objekts ir akmens laikmeta apmetnes, kas atrodas dabas lieguma „Dvietes paliene” teritorijā. Dvietes senlejas akmens laikmeta apmetnes ir senākās cilvēka apmetnes Sēlijas novadā un vienas no senākajām Latvijā. Apmetnes ar neizpostītu kultūrslāni ir atrodamas Dvietes senlejas upju un ezeru krastos vietās, kur nav veikta augsnes aršana un meliorācija. Tāpat Dvietes senlejā atrodas vēlā dzelzs laikmeta un viduslaiku apmetnes.

Vēstures liecības par Ilūkstes novadu glabā vairāki muzeji un ekspozīcijas:

- › Novadpētniecības muzejs Ilūkstē,
- › Vecā Stendera muzejs Eglaines pagastā,
- › Subates muzejs – izstāžu zāle;
- › Dvietes pagasta novadpētniecības materiālu krātuve,

³⁶ Dabas aizsardzības informatīvā sistēma, Dabas aizsardzības pārvalde

- › Paula Sukatnieka māja „Apsītes” – Dvietes pagastā,
- › Dzīvnieku anatomijas ekspozīcija, Bebreņu pagastā,
- › Ārijas Grūbertes privātkolekcija „Koka priekšmets senlejas sētā no 19.gs. beigām līdz 20.gs. sākumam” – Bebreņu pagastā,
- › Bebreņu bebra ekspozīcija „Gulbjos” – Bebreņu pagastā,
- › Bebreņu dzirnavas – Bebreņu pagastā,
- › Karošu muzejs – Sietkovska privātkolekcija „Ilzes” – Šēderes pagastā.

5.5. PIESĀRŅOTĀS VIETAS UN DARBĪBAS

Saskaņā ar VA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Ilūkstes novada teritorijā ir 1 piesārņota vieta – izgāztuve „Ilūkste”, kas atrodas Ilūkstes pilsētas austrumu daļā. Izgāztuvē savulaik noglabāti apmēram 56 000 m³ sadzīves atkritumu.

Novada teritorijā reģistrētas 20 potenciāli piesārņotas vietas.

Teritorijā neatrodas neviens uzņēmums, kuram būtu izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja.

Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai izsniegta pašvaldības uzņēmumiem SIA „Ornaments” un SIA „Šēderes pakalpojumi”, kā arī SIA „LatRosTrans”.

2010.gadā radītais bīstamo atkritumu daudzums no organizācijām, kuras atskaitījušās valsts statistikas pārskatā „Nr.3 – Atkritumi”, Ilūkstes novadā bija 251,907 tonnas, savukārt sadzīves atkritumu daudzums – 788,894 tonnas.

POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS VIETAS
1. Pašulienes notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (Iespējams piesārņojums ar notekūdeņiem)
2. Raudas attīrīšanas iekārtas (Iespējams piesārņojums ar notekūdeņiem)
3. Šēderes attīrīšanas iekārtas (Iespējams gruntsūdeņu piesārņojums ar notekūdeņiem)
4. Bijusī pesticīdu noliktava Šēdere (Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem)
5. Mehāniskās darbnīcas un DUS Šēdere (Iespējams grunts piesārņojums ar naftas produktiem)
6. SIA “LatRosTrans, līnijas ražošanas dispečeru stacija (LRDS) “Ilūkste” (B kategorijas uzņēmums)
7. Sadzīves atkritumu izgāztuve, Dviete (Piesārņots ar sadzīves atkritumiem)
8. Bijusī NB, DUS Dviete (Iespējams grunts piesārņojums ar naftas produktiem)
9. Pesticīdu noliktava, Dvietes pagasts (Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem)
10. Mehāniskās darbnīcas Eglainē (Iespējams grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem)
11. NB DUS Eglainē (Iespējams grunts un gruntsūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem)
12. Bijusī pesticīdu noliktava Eglaines pagastā (Iespējams piesārņojums ar pesticīdiem)
13. Bebreņu pagasta izgāztuve (Grunts piesārņojums)
14. Bebreņu NAI (Iespējams gruntsūdeņu piesārņojums ar notekūdeņiem)
15. Bijusī izgāztuve Riekstiņi, Pilskalnes pagasts (Piesārņots ar sadzīves atkritumiem)
16. DUS Pilskalne (Iespējams grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem)
17. Bijusī pesticīdu noliktava Pilskalne (Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem)
18. Subates NAI (Piesārņots ar sadzīves notekūdeņiem)
19. Subates pilsētas atkritumu izgāztuve
20. Pesticīdu noliktava Subates I.ter. (Iespējams grunts piesārņojums ar pesticīdiem)

Tabula 11: Potenciāli piesārņotās vietas (LVĢMC)

5.6. NOVĒRTĒJUMS

5.6.1. DABAS RESURSU UN KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> › Vērtīgi zemes resursi (LIZ zemes, meži), › Nozīmīgas aizsargājamās dabas teritorijas un objekti (dabas parks „Dvietes paliene”, aizsargājamais ainavu apvidus „Augšzeme”, Svences dabas parks, dabas liegums „Pilskalnes Siguldiņa”), › Kultūrvēsturiskais mantojums, › Sakārtota un nepiesārņota vide, › Iedzīvotāju patriotisms un uzņēmība, 	<ul style="list-style-type: none"> › Atsevišķas degradētās teritorijas, › Nepietiekams finansējums materiālā kultūrvēsturiskā mantojuma uzturēšanai un attīstībai,
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> › Kultūrtūrisma attīstība, › Dabas aizsardzības plānu izstrāde aizsargājamām teritorijām, › Nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, › Tīrākas ražošanas attīstība 	<ul style="list-style-type: none"> › Melnā arheoloģija kā drauds materiālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, › Neilgtspējīga dabas resursu izmantošana.

5.6.2. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS

Saskaņā ar iedzīvotāju aptauju³⁷, novada lielākā bagātība ir dabas vērtības un kultūrvēsturiskais mantojums. Iedzīvotāji īpaši lepojas ar Pilskalnes Siguldiņu, Dvietes palienu, daudzajiem pilskalniem, Bebrenes muižu, vēsturisko apbūvi un piederību Sēlijai.

Gandrīz visi aptaujātie novada vides sakoptību vērtē pozitīvi (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 94%).

³⁷ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

6. TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

6.1. CEĻU INFRASTRUKTŪRA

6.1.1. VALSTS AUTOCEĻI³⁸

Kopējais valsts autoceļu garums Ilūkstes novadā ir 179,7 km – 35% no tiem ir ar melno sagumu, 65% - ar balto segumu.

Ilūkstes novada teritoriju šķērso 4 valsts reģionālie autoceļi:

- › **P70** Svente – Lietuvas robeža (Subate);
- › **P71** Pievedceļš Ilūkstei;
- › **P72** Ilūkste – Bebrene – Birži;
- › **P73** Vecumnieki – Nereta – Subate.

Kopējais reģionālo autoceļu garums ir 52,9 km, no kuriem 40,1 km (76%) – autoceļi ar melno segumu un 12,8 km (24%) – autoceļi ar balto segumu.

Valsts vietējie autoceļi, kuri šķērso novada teritoriju:

- › **V697** Marinova – Rauda – Lietuvas robeža;
- › **V698** Rubanišķi – Svente – Šarlote;
- › **V699** Bebrene – Šēdere–Gorbunovka;
- › **V700** Ilūkste – Šarlote – Lietuvas robeža;
- › **V701** Pievedceļš Eglaines stacijai;
- › **V702** Ilūkste – Ilze – Vitkušķi;
- › **V708** Subate – Kaldabruņa – Rītenišķi;
- › **V709** Aknīste – Gārsene – Ausmas;
- › **V710** Bebrene – Zariņi – Dviete;
- › **V711** Ilūkste – Rubanišķi –Daugavpils;
- › **V718** Ilūkste – Līksna;
- › **V719** Ilūkste – Doļņaja;
- › **V724** Pašulīene – Šēdere;
- › **V783** Jēkabpils – Dignāja – Ilūkste;
- › **V800** Rubeņi – Ancene – Subate;
- › **V822** Vilkupe – Bebrene.

Kopējais vietējo autoceļu garums ir 126,7 km, no kuriem 22,8 km (18%) – autoceļi ar melno

segumu un 104 km (82%) – autoceļi ar balto segumu.

Saskaņā ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” sniegto informāciju, Ilūkstes novada teritorijā tuvāko septiņu gadu laikā nav plānoti valsts autoceļu attīstības projekti vai ceļu infrastruktūras uzlabojumi.

6.1.2. PAŠVALDĪBAS CEĻI

Ilūkstes pilsētas pašvaldības ceļu un ielu kopējais garums ir 18,40 km, Subates pilsētā un Prodes pagastā kopā - 69,07 km, Pilskalnes pagastā – 99,19 km, Šēderes pagastā - 69,78 km, Bebrene pagastā – 86,61km, Dvietes pagastā – 62,18km, Eglaines pagastā – 82,32 km Kopējais novada pašvaldības ceļu garums ir 487,55 km. Ilūkstes novada pašvaldības ceļu un ielu uzturēšanai³⁹ 2010.gadā izmantoti 226608 Ls, bet 2011.gadā – 113920 Ls (t.sk. 65536 izdevumi investīcijām).

6.1.3. TRANSPORTLĪDZEKĻI

Ilūkstes novadā uz 2012.gada 1.janvārī kopā reģistrēti 2761 transportlīdzekļi, no kuriem 2157 jeb 78,1% ir vieglie, 172 jeb 6,2% - kravas, 22 jeb 0,8% - autobusi, 60 jeb 2,2% - piekabes un puspiekabes, 149 jeb 5,4% - motocikli un tricikli, 9 jeb 0,3% - kvadricikli un 192 jeb 7% - mopēdi. Fiziskām personām kopā reģistrēti 2583 jeb 93,5% no visiem reģistrētajiem transportlīdzekļiem. 2091 no fizisko personām piederošajiem transportlīdzekļiem ir vieglās automašīnas. Tehniskā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaits 2012.gada sākumā – 1970, no kuriem 1708 ir vieglās automašīnas.

³⁸ VAS „Latvijas Valsts ceļi” informācija uz 2013.gada 29.janvāri

³⁹ Pašvaldību ceļu un ielu finansēšanas līdzekļu izmantošana 2011.,2010.gadā, CSP

Attēls 20: Valsts autoceļi

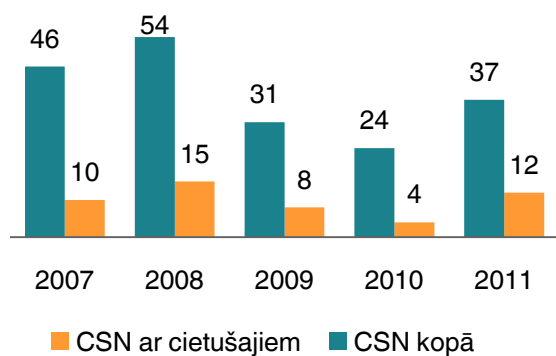
6.1.4. SATIKSMES DROŠĪBA

Ilūkstes novada teritorijā 2011. gada laikā Ceļu policijā tika reģistrēti⁴⁰ 37 ceļu satiksmes negadījumi. 16 jeb 43% no visiem negadījumiem reģistrēti Pilskalnes pagastā, 7 jeb 19% - Ilūkstē, 5 jeb 14% - Subatē, pa 3 negadījumiem Bebrenes un Eglaines pagastos, bet pa vienam negadījumam Dvietes, Prodes un Šēderes pagastu teritorijās.

12 jeb 32% no visiem ceļu satiksmes negadījumiem bijuši ar cietušajiem.

Ceļu satiksmes negadījumu skaits 2010.gadā – 37 (t.sk. 12 negadījumi ar cietušajiem), 2009.gadā – 31 (t.sk. 8 negadījumi ar cietušajiem). 2008.gadā Ilūkstes novada teritorijā tika reģistrēti 54 ceļu satiksmes negadījumi, bet 2007.gadā – 46.

⁴⁰ Ceļu policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaits 2011., 2010. un 2009.gadā, CSDD

Attēls 21: Ceļu satiksmes negadījumu dinamika (CSDD)

6.1.5. SATIKSMES INTENSITĀTE

Vidējā satiksmes intensitāte autoceļam P70 Svente – Lietuvas robeža (Subate) 2011.gadā ceļa posmā no autoceļa P71 līdz P73 vidēji bija 1469 automašīnas diennaktī (no kurām 22% - kravas transports), bet posmā no autoceļa P73 līdz Lietuvas robežai – 657 automašīnas diennaktī (trešdaļa no tām – kravas transports).

Autoceļa P71 Pievedceļš Ilūkstei vidējā gada intensitāte – 711 automašīnas diennaktī (13% - kravas auto), autoceļa P72 Ilūkste – Bebrene – Birži intensitāte 2011.gadā vidēji sasniedza 604 automašīnas diennaktī (16% no tām – kravas transports). Autoceļa P73 Vecumnieki – Nereta – Subate vidējā intensitāte 2010.gadā bija 751 automašīna diennaktī, no kurām piektā daļa bija kravas transports.

6.1.6. DZELZCEĻA INFRASTRUKTŪRA⁴¹

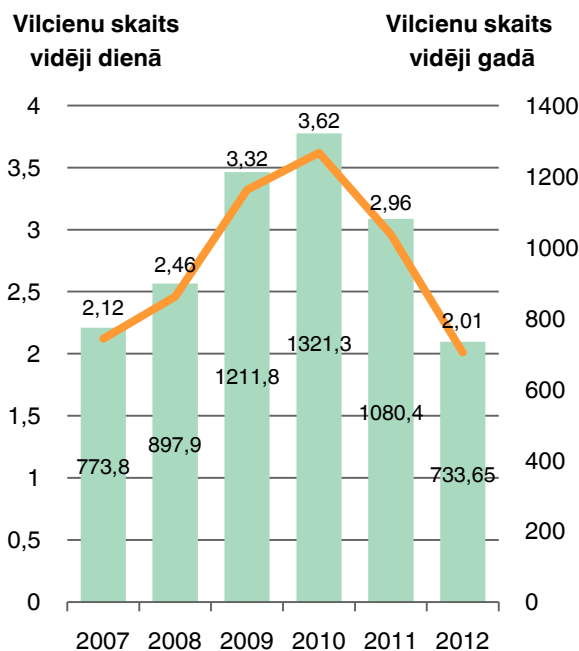
Tuvākās pasažieru pārvadājumu dzelzceļa stacijas atrodas Daugavpils novadā (stacijas: Līksna, Vabole, Nīcgale) un Daugavpilī.

Novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija „Valsts robeža – Eglaine – Daugavpils”, pa kuru tiek veikti tikai kravas pārvadājumi. Pārvadāto preču grupā ap 75% dominē nafta un naftas produktu pārvadājumi.

Dzelzceļa līnija ir 36 km gara. Sliežu ceļu kopgarums Ilūkstes novadā – 14,5km.

Teritorijā atrodas divas stacijas: „Eglaine” un „Ilūkste”.

Vilcienu skaitam, kas vidēji dienā šķērso Ilūkstes novadu, pēdējos gados ir bijusi tendence samazināties. 2010.gadā novada teritoriju šķērsoja vidēji 1321,3 vilcieni gadā jeb 3,62 vilcieni dienā, bet 2011.gadā – 1080,4 vilcieni gadā jeb 2,96 vilcieni dienā.

Attēls 22: Vidējais vilcienu skaits, kas šķērso novada teritoriju (LDz)

6.2. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

Skolēnu nokļūšanu uz izglītības iestādēm katru darba dienu nodrošina pašvaldības SIA.

Maršrutā Rīga – Ilūkste, kuru apkalpo SIA „Daugavpils AP”, autobuss kursē reizi dienā (pa autoceļu P73). Ceļa pavadītais laiks ir 4 stundas un 30 minūtes.

Maršrutā Rīga – Jaunjelgava – Subate autobuss, kuru apkalpo SIA „Norma – A”, kursē reizi dienā. Ceļā pavadītais laiks ir 3 stundas un 25 minūtes.

Plašs sabiedriskā transporta nodrošinājums ir uz attālo Daugavpili. Autobuss maršrutā Ilūkste – Daugavpils kursē vidēji 18 reizes dienā. Ceļā pavadītais laiks ir 43 minūtes.

⁴¹ VAS „Latvijas dzelzceļš” sniegtā informācija uz 10.12.2012

Vidēji četras reizes dienā maršrutā *Daugavpils – Zasa – Jēkabpils*, kursē autobuss, kurš pietāj Ilūkstes AO un Bebreņē. Brauciena ilgums no Ilūkstes līdz Jēkabpilij ir 2 stundas 13 minūtes.

Divas reizes dienā kursē autobuss maršrutā *Ilūkste – Zariņi – Bebrene*. Ceļā pavadītais laiks – 42 minūtes. Reizi dienā kursē autobuss maršrutā *Ilūkste – Ilze – Dviete*, ceļā pavadot 55 minūtes.

6.3. ELEKTROAPGĀDE, GĀZES APGĀDE, SAKARU UN CITI PAKALPOJUMI

6.3.1. PASTS⁴²

Pasta pakalpojumus, pārvadājumus un eksprespastu, preses abonēšanu, piegādi un tirdzniecību, finanšu pakalpojumus, tirdzniecību un filatēliju novadā piedāvā VAS „Latvijas Pasts”. Novada teritorijā atrodas sešas pasta nodaļas: Bebreņē, Dvietē, Eglainē, Ilūkstē, Šēderē un Subatē.

6.3.2. SKAIDRAS NAUDAS IZŅEMŠANA

Skaidras naudas izmaksas iespējas ir nodrošinātas bankomātos Ilūkstē – pilsētā pieejami *GE Money Bank* un *Swedbank* banku izmaksu bankomāti. Tuvākās banku filiāles atrodas Daugavpilī.

6.3.3. SAKARU TĪKLI

Telekomunikācijas pakalpojumus novadā nodrošina SIA „Lattelecom”, SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2”, SIA „Bite Latvija” u.c. Publiskie interneta punkti pieejami visās novada bibliotēkās.

Satiksmes ministrijas pētījumā par nākamās paaudzes tīklu pieejamību un attīstību Latvijā, Ilūkstes novada teritorija lielākoties noteikta kā NGA (Nākamās paaudzes piekļuves tīklu) „baltā” zona. Tā tiek definēta sekojoši:

- › šobrīd neviens elektronisko sakaru komersants nesniedz gala klientiem (pašvaldību iestādēm, uzņēmumiem un mājsaimniecībām) NGA platjoslas Interneta pakalpojumus ar datu pārraides ātrumu 30Mbit/s un vairāk,
- › neviens elektronisko sakaru komersants neplāno tuvāko 3 gadu laikā piedāvāt šajā teritoriālajā vienībā NGA platjoslas Interneta pakalpojumus ar datu pārraides ātrumu 30Mbit/s un vairāk par cenu, kura nav augstāka par šī NGA pakalpojuma cenu lielajās pilsētās.

Lai attīstītu elektroniskos sakarus, tiek plānota vidējās jūdzes optiskā tīkla izvēšana NGA „baltajās” zonās līdz 2018.gadam.⁴³

6.3.4. ELEKTROAPGĀDE⁴⁴

20/0,4 kV transformatoru apakšstaciju skaits Ilūkstes novada teritorijā ir 193 gab.

Ilūkstes pilsētā atrodas pārvaldes tīkla transformatoru 110/20 kV apakšstacija Nr.199 „Ilūkste”.

Elektropārvades līniju kopējais garums:

- › 20 kV – aptuveni 300 km;
- › 0,4 kV – aptuveni 600 km;
- › 110 kV – aptuveni 2,7 km.

Ilūkstes novadā 2012.gada 1.novembrī bija 3754 elektroenerģijas patērētāji un 4764 uzskaites punkti.

2013.-2014.gadā Ilūkstes novada teritorija AS „Sadales tīkls” plāno realizēt vairākus projektus:

- › 0,4 kV pēcuzskaites tīklu rekonstrukciju Ilūkstes pilsētā,
- › 20 kV gaisvadu līnijas renovācija un sprieguma kvalitātes uzlabošana Pilskalnes pagastā,
- › Sprieguma kvalitātes uzlabošana Subates pilsētā;

⁴² VAS „Latvijas pasts” informācija uz 2012.gada 1.novembri

⁴³ Konsultācijas materiāls par elektronisko sakaru optiskā transporta tīkla („vidējā jūdze”) infrastruktūras izveides projektu, Satiksmes Ministrija, 2011

⁴⁴ AS „Latvenergo” sniegtā informācija uz 13.12.2012

- › transformatora punkta rekonstrukcija un 20kV kabeļu līnijas izveidošana Ilūkstē,
- › Sprieguma kvalitātes uzlabošana Šēderes pagastā;
- › 0,4 kV gaisvadu līnijas rekonstrukcija Ilūkstē.

AS „Latvijas elektriskie tīkli” jaunu pārvaldes tīklu objektu ierīkošanu novada teritorijā pagaidām neplāno.

6.3.5. GĀZES APGĀDE⁴⁵

Ilūkstes novadā nav centralizētās gāzes apgādes. Teritorijā atrodas vairākas SIA "Latvijas Propāna gāze" balonu tirdzniecības vietas: Ilūkstē, Subatē, Bebreņē, Eglainē, Vitkuškos, Šēderē, Dvietē, Pilskalnē.

6.3.6. DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS

Degvielas uzpildes stacija „Dinaz” atrodas Ilūkstē. Komersanti, kuri lauksaimniecības produkcijas ražotājiem tiesīgi piegādāt degvielu⁴⁶:

- › SIA „RusLatNafta” DUS „Pilskalne”, Pilskalnes pagastā;
- › KS „Tehniskais Centrs” DUS „Teikas 2”, Bebreņu pagastā.

6.3.7. MAĢISTRĀLAIS NAFTAS VADS

Ilūkstes novada teritoriju šķērso SIA „LatRosTrans” maģistrālais naftas cauruļvads. Pašulienes ciemā atrodas SIA „LatRosTrans” līnijas ražošanas dispečeru stacija "Ilūkste" (naftas produktu bāze).

Līnijas ražošanas dispečeru stacija darbam ar naftas produktiem atrodas naftas produktu cauruļvada Polocka–Ventpils 147. kilometrā. Stacija pieņem no Baltkrievijas attransportētos naftas produktus, ko uzglabā LRT lielākajā naftas produktu terminālī (16 rezervuāri ar 10 000 m³ ietilpību katrs). „Ilūkstes” naftas produktu pārsūknešanas stacija, strādājot visiem sūkņiem, spēj nodrošināt maksimālo

transportēšanas apjomu 23 000 tonnu diennaktī. LRDS „Ilūkste” platība – 39 ha⁴⁷.

6.4. DZĪVOJAMĀS FONDS UN BŪVNICĪBA

Mājokļu skaits⁴⁸ 2009.gada beigās Ilūkstes novadā kopā bija 4231. Dzīvojamo māju skaits – 2652. No tām 2369 jeb 89% - 1 dzīvokļa, 106 jeb 4% - 2 dzīvokļu, 173 jeb 7% - 3 dzīvokļu, bet 4 – bez daļījuma dzīvokļos. Kopējā dzīvojamo māju platība – 349,8 tūkst.m².

Ilūkstes novada pašvaldības īpašumā⁴⁹ uz 2012.gadu bija 880 dzīvokļi, no kuriem 670 – neprivatizēti dzīvokļi (dzīvokļi, kuru izīrēšana nav saistīta ar palīdzības sniegšanu dzīvokļa jautājumu risināšanā), bet 102 – neizīrēti dzīvokļi un 108 – dzīvokļi, kas izīrēti, lai sniegtu palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā.

Vidējā īres maksa pašvaldības īpašumā esošajā dzīvojamā fondā (izņemot sociālo dzīvojamo fondu) - 0,10 Ls/m². Kaimiņu pašvaldībās īres maksa ir līdzīga: Daugavpils novadā – 0,12 Ls/m², Aknīstes novadā – 0,09 Ls/m², bet Jēkabpils novadā – 0,08 Ls/m².

SIA „Ornaments” kopumā apsaimnieko 64 dzīvojamās mājas ar kopējo platību 32 640 m². 2011.gadā veikta vienas daudzdzīvokļu mājas siltināšana Ilūkstē.

2011.gada laikā Ilūkstes novada būvvalde izsniegusi 41 plānošanas un arhitektūras uzdevumu, 5 būvatļaujas fiziskām, 9 – juridiskām personām. Gada laikā sastādīti 14 akti par būvju pieņemšanu ekspluatācijā un veikta 20 būvprojektu saskaņošana un akceptēšana⁵⁰.

⁴⁷ SIA „LatRosTrans” informācija, www.latrostrans.lv

⁴⁸ Mājokļu skaits, dzīvojamās mājas un dzīvojamo māju kopējā platība novados, 2009.gada beigās, CSP

⁴⁹ Pārskats par pašvaldības rīcībā esošo dzīvojamo fondu 2011.gadā, Ekonomikas ministrija

⁵⁰ Ilūkstes novada pašvaldības publiskais pārskats par 2011.gadu

⁴⁵ Uzpildes staciju karte, SIA "Latvijas Propāna gāze"

⁴⁶ LAD dati uz 12.02.2013.

6.5. KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI UN APSAIMNIEKOŠANA

Par komunālo pakalpojumu sniegšanu un māju apsaimniekošanu novada teritorijā ir atbildīgi divi pašvaldības uzņēmumi: SIA „Šēderes pakalpojumi” un SIA „Ornaments”.

SIA „Šēderes pakalpojumi” pakalpojumus sniedz Šēderes un Eglaines pagastos, savukārt SIA „Ornaments” – Ilūkstē, Subatē, Pilskalnes, Bebrenes, Dvietes un Prodes pagastos.

6.5.1. CENTRALIZĒTĀ ŪDENSAPGĀDE⁵¹

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi tiek nodrošināti abās pilsētās un lielākajos ciemos.

Ilūkstes pilsēta: centrālajai ūdensapgādei pieslēgtas daudzdzīvokļu un individuālās mājas ar ~2081 iedzīvotājiem, ap 40 pilsētas uzņēmumu un iestāžu. Lielākie ūdens patērētāji ir bērnudārzs, kultūras nams, skolas (2 gab.), veselības centrs u.c. Ilūkstes pilsētā ūdensapgādes sistēma sastāv no 6 artēziskajiem urbumiem. Kopējais dzeramā ūdens patēriņš – 388,0 m³/dnn jeb 141620 m³/gadā.

Subates pilsēta: tiek izmantoti 3 artēziskie urbumi – 2 pilsētas centralizētās daļas ūdensapgādei, bet 1 pilsētas „Līvānu māju” rajona ūdensapgādei. Kopējais dzeramā ūdens patēriņš – 110 m³/dnn jeb 40150 m³/gadā. Pilsētas centralizētajai ūdensapgādei ir pieslēgtas individuālās dzīvojamās mājas ar saimniecības ēkām, daudzdzīvokļu mājas, sabiedriskās iestādes: pamatskola, pirmsskolas iestāde, kultūras nams, bibliotēka, sociālās aprūpes centrs „Subate”, doktorāts, aptieka, kā arī veikals un kafejnīca.

Bebrenes ciems: centralizēto ūdensapgādi nodrošina divas artēziskās akas. Kopējais dzeramā ūdens patēriņš – 99 m³/dnn jeb 36135 m³/gadā. Ūdensapgādes sistēmai pieslēgta ciema daļa ar pamatpatērētājiem (individuālās dzīvojamās mājas ar saimniecības ēkām, daudzdzīvokļu mājas), sabiedriskie un saimnieciskie objekti: pagastmāja, vidusskola, bērnudārzs, Bebrenes profesionālā vidusskola, veikali, fermas, katlu māja, liellopu un zirgu fermas u.c. 72% ciema iedzīvotāju ir nodrošināti ar centralizētās ūdensapgādes pakalpojumiem.

Eglaines ciems: centralizēto ūdensapgādi nodrošina divas artēziskās akas. Kopējais dzeramā ūdens patēriņš – 90 m³/dnn jeb 32850,0 m³/gadā. Ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 9 daudzdzīvokļu mājas, 12 individuālās mājas, saimniecības ēkas (kūtiņas), SIA „Plastika”, SIA „Egle”, sabiedriskās iestādes: kultūras nams, pirts, sporta zāle. 73% ciema iedzīvotāju ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem.

Šēderes ciems: centralizēto ūdensapgādi nodrošina divi ūdens apgādes urbumi. Kopējais ūdens ieguves apjoms - 98 m³/dnn jeb 35700 m³/gadā. Ciemā ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 6 daudzdzīvokļu mājas, 15 individuālās mājas, saimniecības ēkas (kūtiņas), katlu māja, veikals, sabiedriskās iestādes: kultūras nams, pasts, feldšeru punkts, pagasta pārvalde. 93% ciema iedzīvotāju ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem.

Dvietes ciems: ūdensapgādei ciemā tiek izmantoti 2 artēziskie urbumi. Kopējais dzeramā ūdens patēriņš – 75 m³/dnn un 27375,0 m³/gadā. Ūdensapgādei pieslēgta ciemata daļa ar pamatpatērētājiem - daudzdzīvokļu mājas, individuālās dzīvojamās mājas ar kūtīm, sabiedriskās ēkas: (administrācijas ēka, skola, veikali, katlu māja u.c.). Kopumā ar ūdensapgādes

⁵¹ Atļaujas B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. DA09IB0011, DA12IB0020, DA12IB0010, DA12IB0040, DA12IB0038, DA12IB0039, DA12IB0011, DA11IB0039, DA09IB0023 (Daugavpils reģionālā vides pārvalde)

pakalpojumiem nodrošinātas daudzdzīvokļu un individuālās mājas ar ap 300 iedzīvotājiem.

Raudas ciems: centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta no divām artēziskām akām. Kopējais ūdens ieguves apjoms – 30 m³/dnn jeb 10950,0 m³/gadā. Ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 2 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, Raudas speciālā internātpamatskola bērniem bāreņiem, skola, katlumāja, veikals, saimniecības ēkas, 12 individuālās mājas. Visi ciema iedzīvotāji ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem.

Pašulienes ciems: ūdensapgāde tiek nodrošināta no divām artēziskajām akām. Kopējais ieguves apjoms – 72 m³/dnn jeb 26280,0 m³/gadā. Ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem ir nodrošinātas 6 daudzdzīvokļu mājas, 2 veikali, katlu māja. 98% ciema iedzīvotāju ir nodrošināti ar centralizētiem ūdensapgādes pakalpojumiem.

Doļņaja ciems: centralizēto ūdensapgādi nodrošina 1 artēziskais urbums. Paredzētais ūdens ieguves daudzums - 54 m³/diennaktī, 19710 m³/gadā. Centrālajai ūdensapgādei pieslēgtas 3 daudzdzīvokļu mājas ar 81 iedzīvotāju, 4 individuālās mājas ar 16 iedzīvotājiem, individuālas kūtis un SIA "Zemgale LTD".

Ilzes ciems: centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta 3 daudzdzīvokļu mājām.

6.5.2. CENTRALIZĒTĀ KANALIZĀCIJA⁵²

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumi tiek nodrošināti abās pilsētās un lielākajos ciemos.

Ilūkstes pilsēta: centralizētajai kanalizācijai pieslēgtas daudzdzīvokļu un individuālās mājas, ap 40 pilsētas uzņēmumu un iestāžu (Ilūkstes novada dome, bērnudārzs, kultūras nams, skolas (2 gab.), veselības centrs, pasts

u.c.). Ar centralizētās kanalizācijas pakalpojumiem tiek nodrošināti aptuveni 1800 iedzīvotāju. Kopējais kanalizācijas tīklu garums sastāda 9,167 km. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē ~ 538 m³/dnn jeb 196460 m³/gadā.

Subates pilsēta: notekūdeņi tiek savākti pa pilsētas notekūdeņu sistēmu, kurai pieslēgta lielākā daļa dzīvojamo māju un iestāžu. No privātā sektora notekūdeņi tiek sūknēti no kanalizācijas septiņiem no 50 dzīvojamām mājām (ar iedzīvotāju skaitu vidēji 150) ar vakuummašīnu un ievadīts kanalizācijas sistēmā. Nodrošināta notekūdeņu izvešana no septiņiem, kas atrodas „Baltmuižas” un „Dubultu” ciematos. Kanalizācijas sistēma ir aptuveni 2,5 km gara. Notekūdeņu daudzums – 98 m³/dnn jeb 35770 m³/gadā. Pēc attīrīšanas notekūdeņi pa slēgto kolektoru pēc 80m ietek Čulgenes upītē, kura pēc 1564m ietek Subates ezerā.

Pilskalnes ciems: notekūdeņi ar daudzumu 80 m³/dnn un 29200 m³/a tiek pārsūknēti uz Ilūkstes pilsētas SIA "Ornaments" attīrīšanas iekārtām.

Bebrenes ciems: ciema kopējais kanalizācijas tīklu garums sastāda 1,236 km.

Pie centralizētajiem kanalizācijas tīkliem ir pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, individuālās dzīvojamās mājas, sabiedriskie un saimnieciskie objekti: pagasta pārvaldes administratīvā ēka, vidusskola, bērnudārzs, Bebrene profesionālā vidusskola, veikali, katlu māja u.c. Daļa individuālo māju ir pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem. Individuālās mājas, kuras nav pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem, ir aprīkotas ar izsmeļamām bedrēm. Centralizētās kanalizācijas pakalpojumi tiek nodrošināti 40% ciema iedzīvotāju.

Attīrītie notekūdeņi 70 m³/dnn jeb 25550 m³/gadā tiek novadīti Rupsītes upē.

Eglaines ciems: atļautais attīrīto notekūdeņu apjoms – līdz 70,0 m³/dnn jeb 25550 m³/gadā.

⁵² Atļaujas B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. DA09IB0011, DA12IB0020, DA12IB0010, DA12IB0040, DA12IB0038, DA12IB0039, DA12IB0011, DA11IB0039, DA09IB0023 (Daugavpils reģionālā vides pārvalde)

Pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 9 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, sabiedriskās iestādes: kultūras nams, pirts. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināti 63% ciema iedzīvotāju. Kopējais pašteses kanalizācijas tīklu garums sastāda 2,007 km, spiediena kanalizācijas tīklu garums – 0,213 m. Pēc bioloģiskajiem dīķiem notekūdeņi tiek novadīti Eglaines upē.

Šēderes ciems: notekūdeņu apjoms – 60 m³/dnn jeb 21900 m³/a. Pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 6 daudzdzīvokļu mājas, 2 individuālās mājas, veikals, sabiedriskās iestādes: kultūras nams, pasts, feldšeru punkts, pagasta pārvalde. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināts 81% ciema iedzīvotāju. Pēc bioloģiskajiem dīķiem notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē.

Dvietes ciems: kanalizācijai pieslēgtas daudzdzīvokļu mājas, daļa individuālo dzīvojamo māju, administrācijas ēka, skola, veikali u.c. Attīrīto notekūdeņu daudzums – 50 m³/dnn un 18250 m³/gadā. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Dvietes upē.

Raudas ciems: Pie kanalizācijas tīkliem pieslēgti: 2 daudzdzīvokļu mājas, 1 individuālā māja, Raudas speciālā internātpamatskola bērniem bāreņiem, skolas, katlumāja. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināti 99 % iedzīvotāju. Kopējais pašteses kanalizācijas tīklu garums sastāda 2,007 km, spiediena kanalizācijas tīklu garums – 0,280km. Sadzīves notekūdeņi pēc attīrīšanas tiek novadīti meliorācijas grāvī.

Pašulienes ciems: notekūdeņu daudzums – 70 m³/dnn jeb 25550 m³/gadā. Kanalizācijas tīkliem pieslēgtas 6 daudzdzīvokļu mājas, 2 veikali, katlu māja. Ar kanalizācijas sistēmas pakalpojumiem ir nodrošināti 98% ciema iedzīvotāju. Kopējais pašteses kanalizācijas tīklu garums sastāda 2,557 km, spiediena kanalizācijas tīklu garums – 0,06 m. Pēc bioloģiskajiem dīķiem notekūdeņi tiek novadīti Ilūkstes upē.

Doļņaja ciems: pie kanalizācijas tīkliem pieslēgtas daudzdzīvokļu un individuālās mājas, SIA "Zemgale LTD". Notekūdeņu daudzums sastāda 25 m³/dnn jeb 9125 m³/gadā. Individuālās mājas, kuras nav pieslēgtas pie centralizētiem kanalizācijas tīkliem, ir aprīkotas ar izsmeļamām bedrēm. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un pēc tam Ilūkstes upē.

6.5.3. CENTRALIZĒTĀS SILTUMAPGĀDE⁵³

Centralizētās siltumapgādes avoti:

- › Ilūkstes katlu māja Nr.1;
- › Ilūkstes katlu māja Nr.2;
- › Subates katlu māja;
- › Dvietes katlu māja;
- › Bebreņu ciema centrālā katlumāja;
- › Šēderes katlu māja;
- › Pašulienes katlu māja;
- › Raudas katlu māja.

2010.gadā Ilūkstes katlu mājā nr.1 tika patērētas 3382 tonnas šķeldas un 25,2 tonnas malkas, bet katlu mājā nr.2 – 162 tonnas malkas. 2011.gadā tika apstiprināts projekts „Ilūkstes siltumavota Jēkabpils ielā 16 siltumenerģijas ražošanas efektivitātes paaugstināšana”, kuras ietvaros tiks veikta jauna šķeldas katla uzstādīšana.

2010.gadā centralizētai siltumapgādei Subates pilsētā tika patērētas 826 tonnas malkas.

Dvietes ciemā ar centralizēto siltumapgādi tiek nodrošināta pamatskola, pagasta pārvaldes ēka, kultūras nams, ambulance, 2 daudzdzīvokļu mājas, dažas ģimeņu dzīvojamās mājas. Siltumtrases kopējais garums – 0,792 km. Kurināmā patēriņš 2010.gadā kopā bija 762,1 tonna šķeldas un 111 tonnas malkas.

Bebreņu ciemā centrālajā katlumājā 2010.gadā kopā patērētas 347,1 tonna šķeldas un 4,8 tonnas malkas. Atsevišķa katlu māja ir Bebreņu profesionālajai vidusskolai.

⁵³ Valsts statistikas pārskats par gaisa aizsardzību „Nr.2 – Gaiss”, LVĢMC

Šēderes ciemā 2010.gadā patērētas 510 tonnas malkas. Pašulienes ciemā - 963,76 tonna šķeldas, 130,5 tonnas malkas.

6.5.4. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Ilūkstes novada pašvaldība atkritumu apsaimniekošanu organizē normatīvajos aktos noteiktā kārtībā, slēdzot līgumus ar sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem, kuri slēdz līgumu

par atkritumu apsaimniekošanu ar fiziskām un juridiskām personām.

Sadzīves atkritumu noglabāšana tiek veikta sadzīves atkritumu poligonā „Ciniši” (Demenes pagastā, Daugavpils novadā), kuru apsaimnieko SIA „Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija”.

6.6. NOVĒRTĒJUMS

6.6.1. TEHNISKĀS INFRASTRUKTŪRAS UN PAKALPOJUMU SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> › Īstenotie ūdenssaimniecības un labiekārtošanas projekti un pieaugošs pieprasījums no patērētājiem saņemt ūdenssaimniecības pakalpojumus, › Iedzīvotāju vēlme strādāt un attīstīties, vietējais patriotisms un uzņēmība, › Lauksaimnieciskās ražošanas attīstība, › Pašvaldības ceļu sakārtošana (izveidoti gājēju celiņi), › Dzelzceļš un naftas vads, › Pašvaldības un iedzīvotāju iesaiste projektu īstenošanā, › Ceļu tranzīts (iespēja attīstīt Bebrene virzienu), › Aktīvie uzņēmēji 	<ul style="list-style-type: none"> › Strauja infrastruktūras vispārēja novecošanās (t.sk. pašvaldības ēku tehniskā stāvokļa pasliktināšanās), › Ceļu uzturēšanas kvalitāte un sliktais tehniskais stāvoklis (piem., autoceļš no Bebrene ciema uz novada administratīvo centru nav asfaltēts), › Sabiedriskā transporta reta kursēšana, ierobežotas nokļūšanas iespējas no lauku teritorijām uz novada centru, › Elektroenerģijas pievades kvalitāte, › Nepietiekoši ātrs interneta pieslēgums, › Iedzīvotāju mazā maksātspēja un parādi par komunālajiem pakalpojumiem, › Pasīva iedzīvotāju iesaiste mājokļu apsaimniekošanā, › Neapdzīvotie dzīvokļi un maza dzīvokļu pirkspēja (piem., Ilūkstē uz doto brīdi pārdošanā ir 16 dzīvokļi), › „Dubultā nomale” (ģeogrāfiskais novietojums tālu no Rīgas un no kaimiņvalstu ekonomiskajiem centriem) › Rotaļu un atpūtas laukumu trūkums, › Nepilnīgs ielu apgaismojums (apdzīvojuma centru attālākās vietās)
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> › Lielo pilsētu tuvums (Daugavpils, Jēkabpils), › Ģeogrāfiskais novietojums tuvu citām valstīm (iespēja attīstīt pārrobežu sadarbības projektus), › Lauksaimniecības kooperatīvu veidošana, › Sēlijas novada kā vienota reģiona attīstība, 	<ul style="list-style-type: none"> › Iedzīvotāju skaita samazināšanās un mazo ciemu „izzušana”, › Atbalsta trūkums lauku pašvaldībām valstiskā līmenī, › Pašreizējās reģionālās attīstības modelis un valsts politika, kas vērsta uz lielo centru attīstību (Ilūkstes novada nozīmē un attīstība valstiskā līmenī nav noteikta vispār), mazie novadi netiek uzklausti – viss tiek virzīts uz reģionu centru attīstību.

6.6.2. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS

Saskaņā ar aptauju⁵⁴, iedzīvotāju viedoklis par novada tehnisko infrastruktūru ir kritisks.

Iedzīvotāju pozitīvā vērtējuma rādītājs attiecībā uz ielu/ceļu infrastruktūru un tās uzturēšanu Ilūkstes novada teritorijā ir tikai 50%, kas nozīmē, ka puse infrastruktūru uzskata par neapmierinošu vai drīzāk neapmierinošu. Tikai daļa aptaujāto ir apmierināti ar pieejamajiem sabiedriskā transporta pakalpojumiem (pozitīvā vērtējuma rādītājs – 56%). Iedzīvotāju domas dalās attiecībā uz centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem (pozitīvs vērtējums – 71%) un ielu apgaismojumu (pozitīvs vērtējums – 67%).

Vairums aptaujāto pozitīvi novērtējuši pieejamo centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju (pozitīvs vērtējums – 87%), atkritumu apsaimniekošanu (pozitīvs vērtējums – 78%), interneta nodrošinājumu (pozitīvs vērtējums – 77%), kā arī pasta pakalpojumus (pozitīvs vērtējums – 93%). Neskatoties uz salīdzinoši pozitīvu interneta pieejamības un kvalitātes novērtējumu, respondenti bieži vien norādījuši uz nepieciešamību uzlabot interneta pārklājumu īpaši lauku teritorijās.

Neapmierinoša autoceļu kvalitāte un nepietiekams ielu apgaismojums – šīs aktualitātes iedzīvotāji ļoti bieži minējuši kā vissteidzamāk risināmos darbus. Līdzās tam uzsvērta nepieciešamība īstenot dažādus infrastruktūras attīstības projektus (ēku energoefektivitātes uzlabošana, publiskās ārtelpas labiekārtošana, atkritumu šķirošanas poligonu izveidošana u.c.) un samazināt augstos komunālo pakalpojumu tarifus.

⁵⁴ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

7. EKONOMIKA

7.1. UZŅĒMUMU REĢISTRĀCIJA UN APGROZĪJUMS

Uzņēmumu un uzņēmējiesabiedrību skaits, kas jebkad reģistrēti⁵⁵ Ilūkstes novada teritorijā un nav likvidēti, kopā ir 367. Likvidēto uzņēmumu skaits – 225.

Kopumā uz 2012.gada novembri Ilūkstes novadā reģistrēti⁵⁶ 411 subjekti:

- > 30 biedrības;
- > 30 individuālie komersanti;
- > 87 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA);
- > 14 draudzes;
- > 16 individuālie uzņēmumi;
- > 8 kooperatīvās sabiedrības;
- > 226 zemnieku saimniecības.

Ilūkstes novada uzņēmumu reģistrētā⁵⁷ pamatkapitāla apjoms uz 2012.gada 27.novembri 367 uzņēmumos kopā bija 110 158 949 Ls jeb 300 160,62 Ls vidēji vienā uzņēmumā. Pēc kopējā reģistrētā pamatkapitāla Ilūkstes novads ieņem 9.vietu starp visām Latvijas pašvaldībām.

7.1.1. UZŅĒMUMU REĢISTRĀCIJAS DINAMIKA

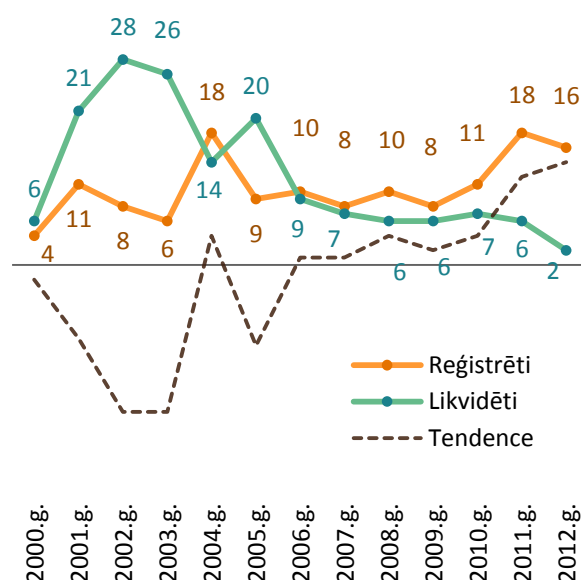
Uzņēmumu reģistrācijas dinamikai kopš 2006.gada ir tendence uzlaboties. Laika posmā no 2000.gada līdz 2006.gadam likvidēto uzņēmumu skaits lielākoties pārsniedza ikgadēji reģistrēto uzņēmumu skaitu (izņēmums ir 2004.gads, kad reģistrēto uzņēmumu skaits bija lielāks par likvidēto). Kopš 2006.gada tendence ir mainījusies, un ar

⁵⁵ Aktīvo un likvidēto uzņēmumu skaits sadalījumā pa Latvijas novadiem/pilsētām, Lursoft

⁵⁶ Subjektu reģistrācijas dinamika Uzņēmumu Reģistra reģistros sadalījumā pa to tiesiskajām formām uz 27.11.2012, Lursoft

⁵⁷ Uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms Latvijas novadu griezumā, Lursoft

katru gadu reģistrēto uzņēmumu skaits pārsniedz likvidēto, kas ir pozitīvs rādītājs. Neskatoties uz to, lai arī lielāks kā likvidēto, reģistrēto uzņēmumu skaits ir salīdzinoši neliels. Kopš 2006.gada vidēji gadā tiek reģistrēti 11 uzņēmumi, bet likvidēti – 7. Laika posmā no 2000.gada līdz 2005.gadam (ieskaitot), vidēji gadā tika reģistrēti 9 uzņēmumi, bet likvidēti 19.

Attēls 23: Subjektu reģistrācijas dinamika Uzņēmumu Reģistra reģistros (Lursoft)

7.1.2. UZŅĒMUMI AR LIELĀKO APGROZĪJUMU UN APGROZĪJUMA PIEAUGUMU

Ilūkstes novadā reģistrēti 3 uzņēmumi, kuru apgrozījums 2011. gadā pārsniedza 1 miljonu latu.

Uzņēmums ar lielāko apgrozījumu ir SIA "LatRosTrans", kas nodarbojas ar naftas un naftas produktu transportēšanu. 2011.gadā uzņēmuma apgrozījums bija 10 174 905 Ls.

Nr.p.k.	Nosaukums	Apgrozījums (LVL) 2011.g.	2011.g. apgr. pret 2010.g.	2011.g. apgr. pret 2009.g.	Nozare ⁵⁸
1.	SIA "LatRosTrans"	10 174 905	3%	57%	Degvielas, naftas produktu uzglabāšana un transportēšana
2.	SIA "ILTA D"	2 498 012	7%	7%	Pārtikas tirdzniecība
3.	SIA "GABOTEH"	1 148 360	2.45 reizes	5.81 reizes	Lauksaimniecības tehnikas un traktortehnikas labošana, remonts
4.	KS "Sēlijas āres"	980 453	40%	26%	Lauksaimniecības pakalpojumi
5.	SIA "BEBRA SERVISS"	549 586	9%	14%	Medikamentu tirdzniecība, aptiekas
6.	SIA "ORNAMENTS"	508 181	-29%	-4%	Namu apsaimniekošana
7.	SIA "OSIS SE"	471 686	20%	66%	Mežizstrāde
8.	SIA "VIPSHOP"	412 204	nav datu	nav datu	Datoru tirdzniecība
9.	SIA "ORI"	389 948	91%	60%	Pārtikas tirdzniecība
10.	SIA "HELP"	344 709	3%	-20%	Finanšu darbība
11.	z/s "KALNĀJI"	337 934	8%	17%	Pārtikas tirdzniecība
12.	SIA "Veselības centrs Ilūkste"	334 229	11%	0%	Medicīniskā stacionārā palīdzība
13.	SIA "LATFOREST"	321 869	51%	2.03 reizes	Kokapstrāde
14.	SIA "ILŪKSTES APTIEKA"	267 132	4%	2%	Medikamentu tirdzniecība, aptiekas
15.	z/s "ZĀLĪTES"	243 654	-11%	34%	Lauksaimniecības pakalpojumi
16.	SIA "TIKKA"	236 449	2%	-13%	Pārtikas tirdzniecība
17.	SIA "Sēderes pakalpojumi"	190 874	-4%	-24%	Namu apsaimniekošana
18.	SIA "TĀLE"	174 234	4%	-3%	Pārtikas tirdzniecība
19.	SIA "Veselības un sociālās aprūpes centrs "Subate" "	170 687	2%	-3%	Sociālā aprūpe
20.	KS "TEHNISKAIS CENTRS"	162 225	13%	23%	Lauksaimniecības pakalpojumi
21.	SIA "Selonija GT"	159 23	22%	4%	Kokapstrāde
22.	SIA "NOPA LTD"	150 715	40.68 reizes	16.79 reizes	Augkopība un tehniskās kultūras
23.	KS "DUBEZERS"	137 791	16%	49%	Piena pārstrāde, pārtika
24.	SIA "AL & M"	129 947	72%	3.32 reizes	Mežizstrāde
25.	z/s "ZAKĪŠI"	129 145	7%	16%	Augkopība un tehniskās kultūras
26.	SIA "Zemgale ltd"	128 885	-3%	-5%	Lopkopība
27.	z/s "RIEKSTIŅI"	113 18	2.97 reizes	18%	Augkopība un tehniskās kultūras
28.	SIA "SelWood"	109 81	49%	4.72 reizes	Mežizstrāde
29.	z/s "AUZIŅAS"	108 127	48%	nav datu	Augkopība un tehniskās kultūras
30.	z/s "ZARIŅI"	106 034	40%	-14%	Lopkopība

Tabula 12: Ilūkstes novada 30 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2011.gadā (Lursoft)

⁵⁸ Pēc www.firmas.lv informācijas

Otrs lielākais Ilūkstes novada uzņēmums pēc apgrozījuma ir SIA "ILTA D", kas nodarbojas ar pārtikas tirdzniecību. 2011.gadā uzņēmuma apgrozījums bija 2 498 012 Ls.

Trešais lielākais apgrozījums 2011.gadā bija SIA "GABOTEH". Uzņēmums nodarbojas ar lauksaimniecības tehnikas un traktortehnikas labošanu un remontu. 2011.gada apgrozījums – 1 148 360 Ls.

Pēc lielākā apgrozījuma pieauguma 2011.gadā, pirmo vietu starp visiem uzņēmumiem, kuri snieguši gada pārskatus, ieņem SIA „GABOTEH”. Uzņēmuma apgrozījums 2011.gada laikā pieaudzis par 2,45 reizēm salīdzinājumā ar 2010.gadu. Otrajā vietā ir SIA „Ori”, kas nodarbojas ar pārtikas tirdzniecību. Uzņēmuma apgrozījums 2011.gadā pieaudzis par 91%. Savukārt par 51% apgrozījums pieaudzis SIA „LATFOREST”, kas nodarbojas ar kokapstrādi.

7.2. EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE UN NODARBINĀTĪBA

Pēc ekonomiskās aktivitātes uz 2011.gada 1.martu no visiem 6992 iedzīvotājiem (vecumā 15 gadi un vecāki) vairāk ir tādu, kas ir uzskatāmi par ekonomiski neaktīviem – kopā 53,4%. Ekonomiski aktīvo iedzīvotāju īpatsvars Ilūkstes novadā ir 46,6%, ko veido nodarbinātie (35,7%) un darba meklētāji/bezdarbnieki (10,9%).

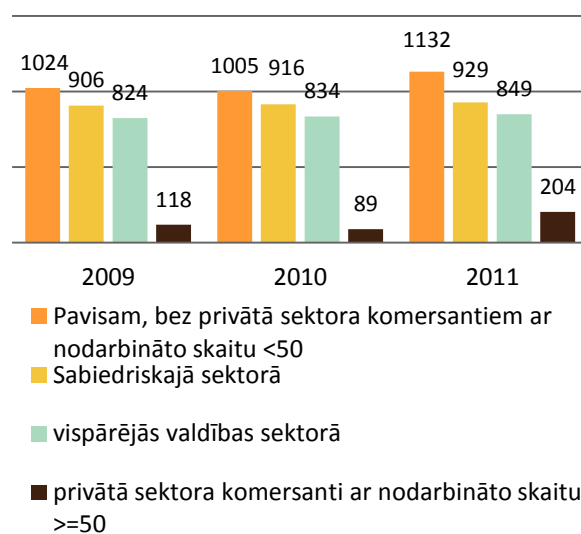
1698 jeb 52,1% no visiem ekonomiski aktīvajiem Ilūkstes novada iedzīvotājiem ir vīrieši, bet 1560 jeb 47,9% - sievietes.

STATUSS	SKAITS	%
EKONOMISKI AKTĪVIE:	3258	46,6%
Nodarbinātie	2495	35,7%
Darba meklētāji/ bezdarbnieki	763	10,9%
EKONOMISKI NEAKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI:	3734	53,4%
Nestrādājošie pensionāri	2275	32,5%
Iedzīvotāji, kuri saņem ienākumus no īpašuma vai ieguldījumiem	20	0,3%
Nestrādājošie studenti/ skolēni	676	9,7%
Mājsaimnieki	552	7,9%
Citi	211	3,0%
KOPĀ:	6992	

Tabula 13: 15 gadu un vecāki pastāvīgie iedzīvotāji novados pēc pašreizējās ekonomiskās aktivitātes statusa 2011.gada 1.martā (CSP)

7.2.1. AIZŅEMTO DARBVIETU SKAITS⁵⁹

Aizņemto darbavietu skaits pēdējo 3 gadu laikā novadā ir nedaudz pieaudzis. 2011.gadā aizņemto darba vietu skaits kopā (bez privāta sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu, kas mazāks par 50) bija 1132, 2010.gadā – 1005, bet 2009.gadā – 1024. Pamatlaiķā ar laika uzskaiti 2011.gadā kopā vidēji bija aizņemtas 826 darba vietas.

Attēls 24: Aizņemtās darbvietas (CSP)

⁵⁹ Aizņemtās darbvietas kopā novados vidēji gadā, CSP

7.2.2. NODARBINĀTO SKAITS UN VEIDS⁶⁰

Saskaņā ar VID sniegto informāciju 2012.gada septembrī 129 Ilūkstes novada iedzīvotāji ir darba devēji, bet 1527 - darbaņēmēji (t.sk. 73 darbaņēmēji – pensionāri). 2012.gada 3.ceturksnī Ilūkstes novadā reģistrētas 58 pašnodarbinātas personas un 387 saimnieciskās darbības veicēji.

DARBA DEVĒJA UZŅĒMĒJDARBĪBAS FORMA	DARBA DEVĒJU SKAITS	DARBA ŅĒMĒJU SKAITS
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	53	747
Budžeta iestāde	1	594
Zemnieku saimniecība	35	103
Kooperatīvā sabiedrība	7	88
Sabiedriskā/religiska organizācija	5	21
Nav zināms	13	20
Individuālais uzņēmums	11	14
Individuālais komersants	4	7
Kopā:	129	

Tabula 14: Darba devēju un darbaņēmēju skaits
2012.gada septembrī (VID)

SIA nodarbināti 747 jeb 47% darbaņēmēju. Budžeta iestādēs nodarbināti 594 jeb 37% darbaņēmēju.

Vislielākais darbaņēmēju skaits (sadalījumā pēc NACE kodiem) Ilūkstes novadā ir sekojošās jomās:

- › valsts pārvalde un aizsardzība – 594 darbaņēmēji,
- › sauszemes transports un cauruļvadu transports - 221,
- › augļkopība un lopkopība, medniecība un saistītās palīgdarbības - 219,
- › mazumtirdzniecība - 194,
- › sociālā aprūpe ar izmitināšanu - 91,
- › elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana - 64,

- › koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana – 57,
- › finanšu pakalpojumi – 20,
- › apģērbu ražošana – 18,
- › sabiedrisko, politisko un citu organizāciju darbība – 18,
- › mežsaimniecība un mežsaimniecība - 15,
- › ēku būvniecība – 15,
- › veselības aizsardzība – 15,
- › gatavo metālizstrādājumu ražošana (izņemot mašīnas un iekārtas) – 14.

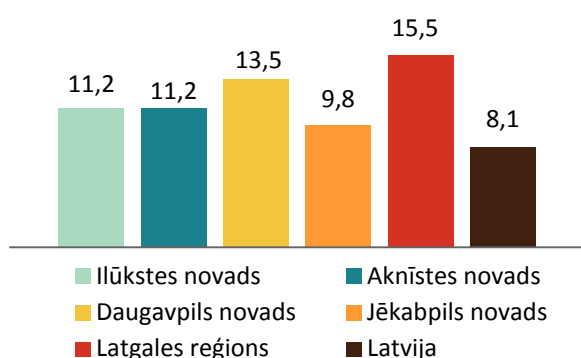
Pārējās jomās darbaņēmēju skaits ir mazāks par 10. Vislielākais darba devēju skaits nodarbojas ar augļkopību un lopkopību, medniecību un saistītajām palīgdarbībām (58), mazumtirdzniecību (19) un veselības aizsardzību (8). Vislielākais saimnieciskās darbības veicēju skaits nodarbojas ar augļkopību un lopkopību, medniecību un saistītajām palīgdarbībām (198) un mežsaimniecību un mežizstrādi (34).

7.2.3. BEZDARBA LĪMENIS

Bezdarba līmenis Ilūkstes novadā 2012.gada 31.oktobrī bija 11,2% (bezdarbnieku skaits – 547). 2011.gada oktobrī novadā bezdarba līmenis bija līdzīgs – 11,1% (641 bezdarbnieks).

Salīdzinot ar kaimiņu novadiem, tāds pats bezdarba līmeņa rādītājs ir Aknīstes novadā (11,2%), lielāks bezdarba līmenis ir Daugavpils novadā (13,5%), bet mazāks – Jēkabpils novadā (9,8%). Kopumā bezdarba līmeņa rādītāji ir labāki kā vidēji Latgales reģionā (15,5%), tomēr tie ir sliktāki par vidējo rādītāji Latvijā (8,1%).

⁶⁰ VID sniegtā informācija

Attēls 25: Bezdarba līmenis (%) novados uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)

292 jeb 53% no visiem reģistrētajiem bezdarbniekiem Ilūkstes novadā ir sievietes, bet 255 jeb 47% - vīrieši.

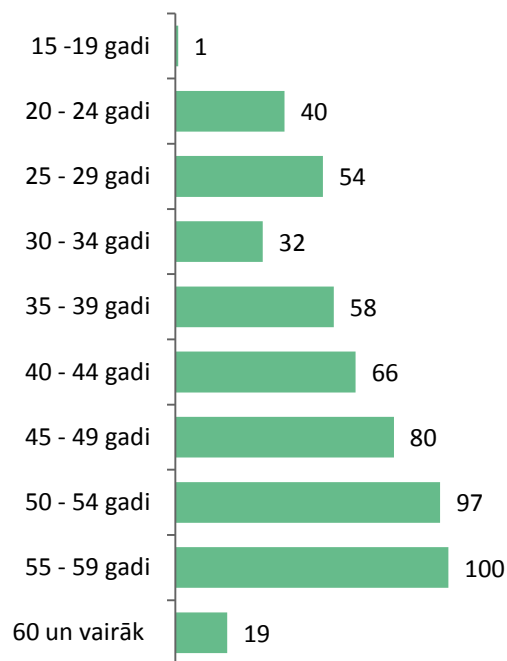
290 jeb 53% ir ilgstošie bezdarbnieki, 33 jeb 6% - invalīdi-bezdarbnieki, 41 jeb 7% - jaunieši vecumā no 15 līdz 25 gadiem. 20 jeb 4% no visiem bezdarbniekiem ir personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, 33 jeb 6% - pirmspensijas vecuma sievietes un 31 jeb 6% - pirmspensijas vecuma vīrieši.

Vislielākais bezdarbnieku īpatsvars ir vecuma grupā no 55 līdz 59 gadiem (100 jeb 18% no visiem), kā arī no 50 līdz 54 gadiem (97 jeb 18%).

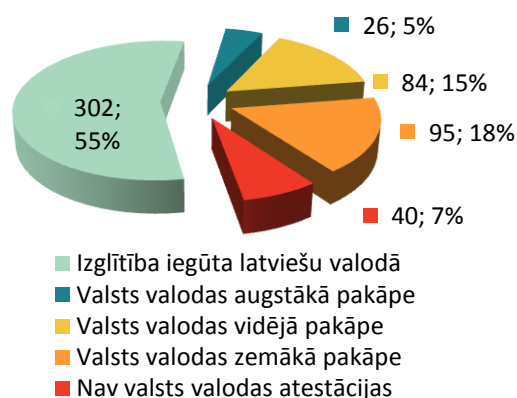
302 jeb 55% bezdarbnieku izglītība iegūta latviešu valodā, 95 jeb 18% ir valsts valodas zemākā pakāpe, 84 jeb 15% - vidējā pakāpe, 26 jeb 5% - augstākā pakāpe. 40 jeb 7% no visiem 547 bezdarbniekiem nav valsts valodas atestācijas vispār.

Pēc izglītības līmeņa visvairāk ir tādu bezdarbnieku, kuri ir ieguvuši profesionālo izglītību (192 jeb 35%), vispārējo vidējo izglītību (168 jeb 31%) un pamatizglītību (127 jeb 23%).

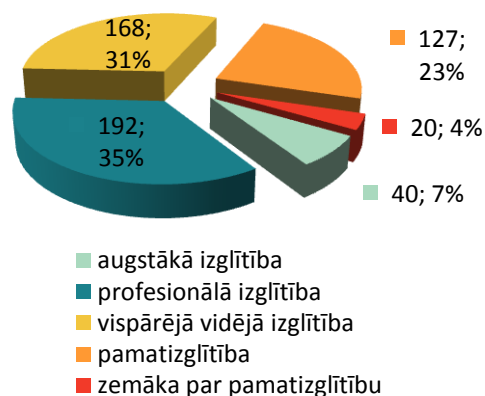
Sadalījumā pēc bezdarba ilguma visvairāk ir tādu, kuru bezdarba ilgums ir no 1 līdz 3 gadiem (190 jeb 35%) un līdz 6 mēnešiem (138 jeb 25%).

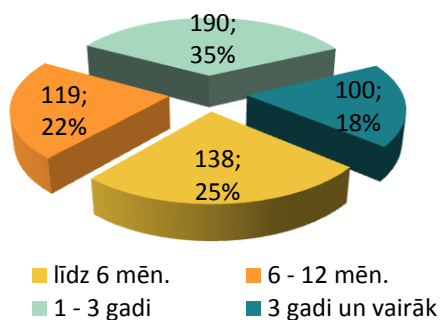
Attēls 26: Bezdarbnieku vecuma struktūra uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)

Attēls 27: Bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc valsts valodas prasme uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)

Attēls 28: Bezdarbnieku skaits sadalījuma pa izglītības līmeņiem uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)

Attēls 29: Bezdarbnieku skaits sadalījumā pēc bezdarba ilguma uz 2012.gada 31.oktobri (NVA)

7.2.4. VISIZPLATĪTĀKĀS NOZARES UN PROFESIJAS

No visiem 2495 nodarbinātajiem Ilūkstes novada iedzīvotājiem 2011.gada 1.martā visvairāk strādāja sekojošās nozarēs:

- › 363 jeb 14,5% - vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība/ automobiļu un motociklu remonts;
- › 363 jeb 14,5% - izglītība;
- › 340 jeb 13,6% - lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība;
- › 308 jeb 12,3% - valsts pārvalde un aizsardzība/ obligātā sociālā apdrošināšana;
- › 207 jeb 8,3% - transports un uzglabāšana;
- › 192 jeb 7,7% - veselība un sociālā aprūpe;
- › 189 jeb 7,6% - apstrādes rūpniecība;
- › 99 jeb 4% - būvniecība;
- › 97 jeb 4% - elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana.
- › 79 jeb 3,2% - administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība;
- › 60 jeb 2,4% - izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi.

Pārējie 198 jeb 7,9% novada iedzīvotāju strādā citās nozarēs – katrā no pārējām nozarēs strādā mazāk par 50 iedzīvotājiem.

Visizplatītākās profesijas un amati pamatdarbā⁶¹ 2011.gada 1.martā bija sekojoši:

- › 208 jeb 8,3% - pašgājēju mašīnu un iekārtu vadītāji un celšanas iekārtu un mašīnu operatori;
- › 206 jeb 8,3% - izglītības jomas vecākie speciālisti;
- › 188 jeb 7,5% - tirdzniecības darbinieki;
- › 141 jeb 5,7% - komercdarbības un pārvaldes (administrācijas) speciālisti;
- › 103 jeb 4,1% - rūpniecisko iekārtu operatori;
- › 102 jeb 4,1% - pārtikas produktu pārstrādes un kokapstrādes strādnieki, apģērhu izgatavošanas un citi amatnieki un tiem radniecīgu profesiju strādnieki;
- › 102 jeb 4,1% - lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības strādnieki;
- › 100 jeb 4% - ražošanas un specializēto pakalpojumu jomas vadītāji.

Pārējās profesijās strādā mazāk par 100 nodarbinātajiem.

7.2.5. DARBA SAMAKSA

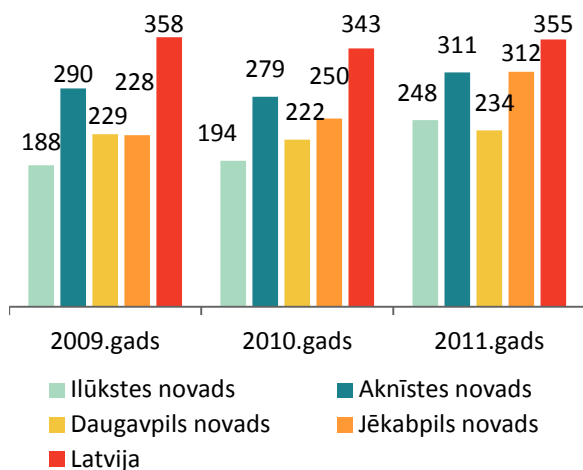
Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa 2011.gadā (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu mazāku par 50) bija 348 Ls, neto – 248 Ls. 2010.gadā bruto alga bija 263 Ls, neto – 194 Ls, savukārt 2009.gadā: bruto – 247 Ls, neto – 188 Ls.

Sabiedriskajā sektorā vidējā bruto alga 2011.gadā bija 285 Ls, neto – 205 Ls.

Salīdzinot vidējo darba samaksu ar kaimiņu novadiem un vidējo rādītāju Latvijā, Ilūkstes novadā tā ir viena no zemākajām.

Zemāka strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa 2011.gadā (neskaitot privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu mazāku par 50) bijusi vien Daugavpils novadā (234 Ls).

⁶¹ 15 gadu un vecāki Latvijas nodarbinātie iedzīvotāji pēc profesijas/amata pamatdarbā 2011.gada 1.martā, CSP

Attēls 30: Strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa (CSP)⁶²

7.3. INVESTĪCIJAS

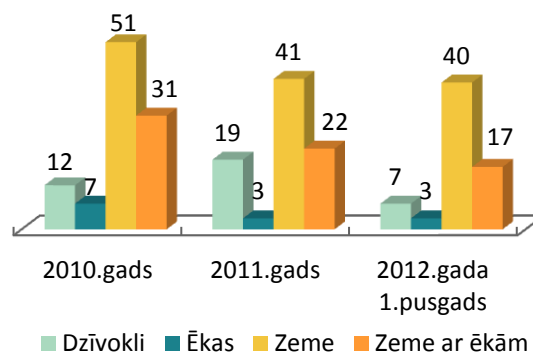
Kopš 1991.gada sākuma līdz 2012.gada 27.novembrim Ilūkstes novadā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos⁶³ ārvalstu investori kopā ieguldījuši 36 560 281 Ls. Novads ieņem 9.vietu starp citām Latvijas pašvaldībām sadalījumā pēc kopējā tiešo ārvalstu investīciju apjoma, kas uzskatāms par ļoti labu rādītāju.

Lielāko daļu investīciju sastāda tiešās investīcijas uzņēmuma SIA „LatRosTrans” struktūrkapitālā. 36 553 280 Ls jeb 99,98% investīcijas nāk no Krievijas Federācijas (t.sk. 36 550 700 Ls – no AS „Transnefteprodukt”, kas ir 34% kapitāla daļu turētāja Latvijas un Krievijas kopuzņēmumā SIA „LatRosTrans”).

Salīdzinot kaimiņu pašvaldību tiešu ārvalstu investīciju apjomus, tie ir krietni mazāki kā Ilūkstes novadā. Aknīstes novadā investēti 517 207 Ls, Daugavpils novadā – 529 360 Ls, bet Jēkabpils novadā – 1 507 690 Ls.

7.4. NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA TIRGUS⁶⁴

2011.gadā Ilūkstes novadā veikts 41 darījums ar zemi, 22 – zemi ar ēkām, 19 – ar dzīvokļiem, bet 3 – ar ēkām. Kopējais darījumu skaits salīdzinājumā ar 2010.gadu ir nedaudz samazinājies.

Attēls 31: Darījumu sadalījums pēc darījuma objekta veida (VZD)

Ar dzīvokļiem veikto darījumu kopējā summa 2011.gadā bija 18,62 tūkst. Ls, ar ēkām – 13,59 tūkst. Ls, ar zemi – 378,81 tūkst. Ls, bet zemi ar ēkām – 107,03 tūkst. Ls.

Pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķa visvairāk darījumu veikti ar lauksaimniecības zemi (2011.gadā – 68 darījumi, 2010.gadā – 54 darījumi). Pārdotās lauksaimniecības zemes kopplatība 2011.gadā bija 1020,90 ha. Vidējā lauksaimniecības zemes cena 2011.gadā bija 437,18 Ls/ha.

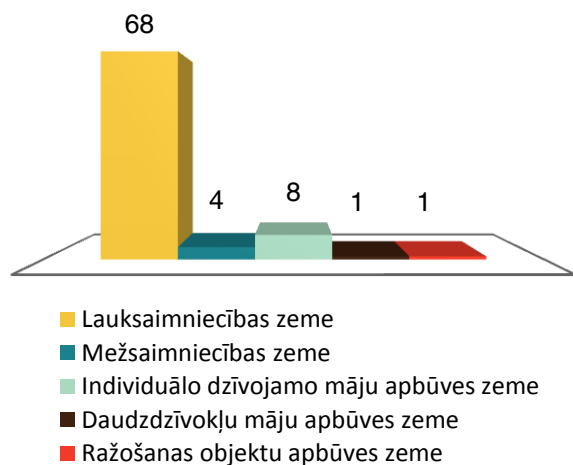
Ilūkstes novada nekustamā īpašuma tirgus ir līdzīgs Aknīstes novada nekustamā īpašuma tirgum, kur 2011.gadā veikti 2 darījumi ar dzīvokļiem, 44 – ar zemi, 10 – zemi ar ēkām. Nedaudz aktīvāks tirgus ir blakus esošajā Jēkabpils novadā, kur 2011.gadā veikti 5 darījumi ar dzīvokļiem, 1 – ar ēkām, 102 – ar zemi un 27 – zemi ar ēkām, un Daugavpils novadā, kur reģistrēti 98 nekustamā īpašuma darījumi ar dzīvokļiem 30 – ar ēkām, 570 – ar zemi, 223 – zemi ar ēkām.

⁶² Bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50

⁶³ Ārvalstu tiešu investīciju sadalījums pa novadiem, Lursoft

⁶⁴ Latvijas Nekustamā īpašuma tirgus – statistiskie rādītāji, VZD

Vidējā vienistabas dzīvokļa vērtība Ilūkstes novadā 2011.gadā - 1375,0 Ls, divistabu dzīvokļa - 1766,67 Ls.

Attēls 32: Darījumu sadalījums pēc darījuma objekta nekustamā īpašuma lietošanas mērķa 2011.gadā (VZD)

7.5. LAUKSAIMNIECĪBA

Ilūkstes novadā kopumā ir 1177 lauku saimniecības⁶⁵. Zemes kopplatība vidēji vienā saimniecībā ir 29,3ha.

7.5.1. ZEMKOPIĒBA

Izmantotās LIZ apjoms novadā ir 22 913 ha. No tā 10 097 ha jeb 44,1% aizņem aramzeme, 47 ha jeb 0,2% - ilggadīgie stādījumi, 225 ha jeb 1,1% - piemājas dārziņi, 12 515 ha jeb 54,6% - pļavas un ganības. Vidēji vienā saimniecībā tiek izmantoti 20 ha LIZ. Aramzemes vidējā platība vienā saimniecībā – 13 ha.

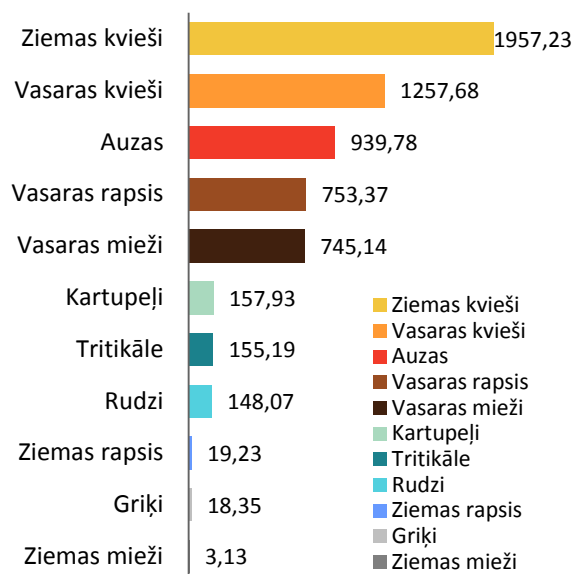
No visas novadā esošās aramzemes 9616 ha jeb 95% aizņem sējumi, 3ha jeb 0,03% - zemenes, bet 478 ha jeb 4,7% - papuves.

No visiem sējumiem visvairāk aizņem graudaugu kultūras. Kopumā tie ir 5247 ha jeb 54,6% sējumu.

Pākšaugu kultūras aizņem vien 15 ha novada teritorijas jeb 0,2% sējumu, tik pat daudz – lopbarības saknes un kāposti, 9ha jeb 0,1% -

nektāraugi, 28 ha jeb 0,3% - atklāta laika dāržeņi. 297 ha jeb 3,1% aizņem kartupeļi, 473 ha jeb 4,9% ir tehniskās kultūras. 3532 ha jeb 36,7% visu sējumu ir lopbarības-zaļbarības kultūras⁶⁶.

Platību maksājumu atbalstam⁶⁷ 2012.gadā visvairāk deklarētas ziemas kviešu platības – kopā 1957,23 ha, un vasaras kviešu sējumi – 1257,68 ha.

Attēls 33: Atbalstam deklarētās kultūraugu platības (ha) 2012.gadā (LAD)

7.5.2. LOPKOPIĒBA⁶⁸

Ilūkstes novada teritorijā uz 2012.gada 1.jūliju reģistrēti sekojoši dzīvnieki:

- > 7254 liellopi;
- > 689 cūkas;
- > 2135 aitas;
- > 173 kazas;
- > 110 zirgi;
- > 1456 citi dzīvnieki.

⁶⁵ Lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti 2010.gadā, CSP

⁶⁶ Lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības un lauksaimniecības kultūraugu sējumu platības novados, Lauksaimniecības skaitīšanas rezultāti 2010.gadā, CSP

⁶⁷ Platību maksājumu atbalstam deklarētās kultūraugu platības 2012.gadā, LAD

⁶⁸ Dzīvnieku skaita statistika uz 2012.gada 1.jūliju, Lauksaimniecības datu centrs

Kā citi dzīvnieki reģistrēti 262 māļputni, 118 truši, 118 kažokzvēri, 445 bišu saimes, 510 savvaļas dzīvnieki un 3 savvaļas putni.

Lauksaimniecības datu reģistrā kopā uzskaitītas 1857 novietnes ar dzīvniekiem t.sk. 712 novietnes ar liellopiem, 77 - ar aitām, 49 – ar kazām un 78 – ar zirgiem.

Visvairāk liellopu reģistrēti Pilskalnes pagastā (2426) un Bebrenes pagastā (1563), kā arī Eglaines pagastā (1066). Visvairāk cūku reģistrētas Pilskalnes pagastā (536 jeb 77,8% no visā novadā reģistrētajām cūkām). Visvairāk aitu reģistrētas Eglaines pagasta teritorijā (1029 jeb 48% no kopskaita).

Ilūkstes novadā Pilskalnē ir dzīvnieku kautuve, kas ir reģistrēta kā aitu, kazu, cūku un liellopu kautuve.

Novadā kopumā reģistrēti 125 ganāmpulki ar 1601 govju kopskaitu.

Bebrenes pagastā uz 2011.gada 30.septembri reģistrēti 46 ganāmpulki ar kopējo govju skaitu – 446, Dvietes pagastā – 21 ganāmpulks ar 271 govīm, Eglaines pagastā – 8 ganāmpulki ar 151 govīm, Pilskalnes pagastā – 10 ganāmpulki ar 384 govīm, Prodes pagastā – 4 ganāmpulki ar 99 govīm, Subatē – 5 ganāmpulki ar 49 govīm, Šēderes pagastā – 30 ganāmpulki ar 200 govīm kopā.

Lielākais ganāmpulks ar 50 govīm ir z/s „Kalnāji” (Dvietes pagastā), otrs lielākais – z/s „Celmiņi” – 37 govīs⁶⁹.

7.6. TŪRISMA UN CITI PAKALPOJUMI

Ilūkstes novada tūrisma infrastruktūru un potenciālu raksturo daudzie dabas objekti, bagātīgais kultūrvēstures un sakrālais mantojums un izteiktā sēļu identitāte.

Tūrisma informācija pieejama Ilūkstes novada TIC, kas atrodas pie lielākā tūrisma objekta

„Pilskalnes Siguldiņa”. Tūristu informēšanai darbojas arī Dvietes senlejas informācijas centrs, kas atrodas Dvietes dabas parka teritorijā. Informāciju par apskates objektiem un novadā pieejamajām tūrisma aktivitātēm tiek nodrošināta arī citos ciemos: Bebreņē (Bebrenes tūrisma informācijas centrā), Subatē (pagasta pārvaldē), Eglainē (Stendera muzejā) un Dvietē (Dvietes pagasta muzejā).

7.6.1. AKTĪVAIS UN IZGLĪTOJOŠAIS TŪRISMS

Viens no labākajiem veidiem kā apceļot Ilūkstes novadu ir izbraucieni ar velosipēdiem. Tos var iznomāt Pilskalnes vai Bebrenes pagastos.

Tā kā Ilūkstes novadā ir pietiekoši daudzas publiskās ūdenstilpes un ūdensteces, ir nepieciešams attīstīt ūdens tūrisma iespējas: makšķerēšanas vietas, laivu braucienu maršrutus, rekreācijas zonu izveidi pie ūdenstilpnēm. Šobrīd ūdens tūrismam un atpūtai pie ūdeņiem Subates pilsētā ir ierīkota pludmale, darbojas ūdens velosipēdu noma, lauku mājās „Saliņas” Eglaines pagastā ir labiekārtota pludmale, ūdenssporta inventāra noma, naktsmītnes. Dabas parks „Dvietes paliene” piedāvā laivu braucienus pa Dvietes upes palienes pārplūdušajām pļavām un mežiem palu laikā.

Ilūkstes novadā ir plašas ziemas tūrisma tradīcijas distanču slēpošanā. Ir izveidota distanču slēpošanas trase un inventāra noma Bebrenes pagasta „Zeltlapās” (slēpošana gleznainā ainavu apvidū), Bebrenes muižas parkā 2013. gadā ir paredzēta apgaismotas slēpošanas un nūjošanas trases būvniecība.

Bebrenes pagastā tiek piedāvātas izjādes un vizināšanās ar zirgiem. Ilūkstes novada izziņu, mācību un veselības takas:

- › Pilskalnes Siguldiņas takas (Sprīdīša jeb mazā taka, Dendroloģiskā mācību taka, taka „Vēstures liecinieki”, Purva taka, Augšzemes ainavu taka);
- › Akmeņupes taka – Bebrenes pag.

⁶⁹ Piena pārraudzības rezultāti 2011, Lauksaimniecības datu centrs

Šobrīd izstrādātie tūrisma maršruti Ilūkstes novadā:

- › Dabas parks „Dvietes paliene” – auto ceļotājiem un velobraucējiem;
- › Dviete palos – laivotājiem;
- › Putni Dvietes palienē – putnu vērotājiem;
- › Spāres Dvietes palienē – spāru vērotājiem.
- › Subates pilsētas ezeri.

Novadā pieejami arī divi izglītojošā tūrisma piedāvājuma objekti:

- › Vides klase Dvietes senlejas informācijas centrā “Gulbjī” – Bebreņu pag.;
- › Radošās darbnīcas – Bebreņu pag.

7.6.2. PASĀKUMU TŪRISMS

Ilūkstes novadā regulāri norisinās pasākumi, kurus kuplā skaitā apmeklē tūristi:

- › Ilūkstes ikgadējais velomaratonš (*notiek jau 7 gadus, pulcē profesionālus sportistus, skolēnus un ģimenes ar bērniem, sporta veterānus*),
- › Ilūkstes novada svētki (*tiem svinēti augusta mēnesī gan novada centrā – Ilūkstē, gan pagastos. Svētku programma ļoti daudzpusīga, vērsta uz dažādām izklaidēm aptverot visas novada teritorijas*),
- › Putnu vērošana dabas parkā „Dvietes paliene”, īpaši putnu migrācijas laikā – pavasara palos (*dabas parka putnu vērošanas tornis „piedalās” „Torņu cīņās”, kurās putnu vērotāju komandas sacenšas par iespējami lielāku putnu sugu skaita novērošanu no viena putnu torņa 24 stundu garumā*),
- › Skrējieni pa Ilūkstes ielām (*notiek rudenī veselības un ģimenes skrējienus klasēs*),
- › Ilūkstes Motokross „Celmju” trasē.

7.6.3. NAKTSMĪTNES

Ilūkstes novadā ir 10 atpūtas bāzes un viesu mājas kur var palikt pa nakti.

Atpūtas bāzes:

- › „Dubezes” – Pilskalnes pag.;
- › „Ilūkste” – Ilūkstes pilsēta;
- › „Saliņas” – Eglaines pag.

Viesu mājas:

- › „Glendas” – Pilskalnes pag.;
- › „Driģenes” – Pilskalnes pag.;
- › „Liepziedi” – Dvietes pag.;
- › „Dailes” – Pilskalnes pag.;
- › „Dzintari” – Pilskalnes pag.;
- › “Rozes” – Pilskalnes pag.;
- › “Kazimirvāle” – Eglaines pag.

Nakšņošanai pieejama arī Bebreņu dienesta viesnīca, naktsmītne Šēderē (Pašulienes ciemā).

Telšu vietas:

- › Pilskalnē – Pie atpūtas bāzes „Dubezers”;
- › Akmeņupes taka – Bebreņu pag.;
- › Putnu salā pie informācijas centra “Gulbjī” – Bebreņu pag.

7.6.4. DAŽĀDI PAKALPOJUMI

Sabiedriskās ēdināšanas vietas Ilūkstes novadā ir Ilūkstē, Subatē un Bebreņē (piesakoties iepriekš):

- › Ēdnīca SIA „Iltā D” Ilūkstē;
- › Kafējnīca “Lejaskrogs” Bebreņē;
- › Kafējnīca „Mazais namiņš” Subatē;
- › Bebreņu Profesionālā vidusskolas ēdnīca.

Mazumtirdzniecības veikali ir Baltiņos, Bebreņē, Dvietē, Doļņajā, Eglainē, Ilūkstē, Subatē, Šēderē, Pašulienē, Vitkuškos, Raudā.

7.7. NOVĒRTĒJUMS

7.7.1. VIETĒJĀS EKONOMIKAS SVĪD ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> › Pieejami dabas resursi (meži, lauksaimniecības zemes, derīgie izrakteņi) › Īstenotie projekti tehniskās infrastruktūras uzlabošanai, › Attīstīts tūrisms – Dvietes paliene, Pilskalnes Siguldiņa, apmeklēta Bebrene, Subate un citi objekti, › Lauksaimniecības attīstība, › Dzelzceļš un naftas vads, 	<ul style="list-style-type: none"> › Bezdarba līmenis, › Kvalificēta darbaspēka trūkums, › Vasaras darba iespēju trūkums jauniešiem, › Iedzīvotāju zemā pirktspēja un nekonkurētspējīgs atalgojums, › „Dubultā nomale” (ģeogrāfiskais novietojums tālu no Rīgas un no kaimiņvalstu ekonomiskajiem centriem),
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> › Lauksaimniecības kooperatīvu veidošana, › Kultūrūrisma attīstība › Uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumi (informatīvi pasākumi, biznesa inkubatori) › Tūrisma stratēģijas izstrāde, › Novada zīmola attīstība, › Pārrobežu sadarbības projekti, › Bebrene profesionālās vidusskolas attīstība, 	<ul style="list-style-type: none"> › Iedzīvotāju skaita samazināšanās, › Sadarbības trūkums starp pašvaldībām, › Atbalsta trūkums lauku novadu ekonomikas attīstības veicināšanā, neviennozīmīgā un mainīgā reģionālā attīstības politika valstiskā līmenī.

7.7.2. IEDZĪVOTĀJU VĒRTĒJUMS

Pēc aptaujāto iedzīvotāju domām⁷⁰, vietējās ekonomikas stimulēšana ir visbūtiskākais attīstības virziens.

Pozitīvā vērtējuma rādītājs attiecībā uz novadā pieejamajām nodarbinātības iespējām ir tikai 24%, kas ir viszemākais vērtējums starp visām jomām.

Ļoti liela iedzīvotāju neapmierinātība ir ar banku pakalpojumiem (pozitīvs vērtējums – 29%), kuri novadā tik pat kā nav pieejami – teritorijā nav nevienas bankas filiāles, bankomāts pieejams tikai Ilūkstes pilsētā. Mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas, sadzīves pakalpojumu, aktīvās atpūtas un tūrisma pakalpoju pieejamība visbiežāk vērtēta pozitīvi, tomēr iedzīvotāji minējuši vairākus trūkumus konkrētās jomās. Atsevišķi respondenti uzskata, ka būtu nepieciešams uzlabot konkurenci mazumtirdzniecības jomā, paplašināt pieejamo sadzīves pakalpojumu klāstu (īpaši bieži minēti frizētavas

pakalpojumi), kā arī uzlabot aktīvās atpūtas un tūrisma piedāvājumu, padarot to daudzveidīgāku un mūsdienīgāku. Bieži norādīts uz aptieku trūkumu pagastos.

Pēc iedzīvotāju domām nodarbinātībai un ar to saistītajām jomām (uzņēmējdarbība, lauksaimniecība, ražošana, tūrisms un tml.) ir jābūt galvenajai Ilūkstes novada prioritātei tuvākajos 7 gados. Nepietiekams darbavietu nodrošinājums tiek minēts kā steidzamākā problēma, kas pašvaldībai būtu jārisina.

⁷⁰ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

8. KOPSAVILKUMS

Ilūkstes novada iedzīvotāju skaita dinamika ir negatīva. Pēdējo 12 gadu laikā novada teritorijā pastāvīgi dzīvojošo skaits samazinājies par 26,8%. 2012.gada sākumā reģistrēto iedzīvotāju skaits (pēc PMLP iedzīvotāju reģistra datiem) novadā kopā bija 8840, savukārt faktiski novadā dzīvojošo skaits (pēc CSP datiem, pamatojoties uz 2011.gada tautas skaitīšanu) - 7877. Negatīvi ir gan dabiskās kustības, gan ilgtermiņa migrācijas rādītāji. Pēc teritorijas attīstības indeksa, Ilūkstes novads ieņem 85.vietu starp visiem 110 Latvijas novadiem.

Ilūkstes novads administratīvās teritorijas ir funkcionāli vienotas, ar izdevīgu ģeogrāfisko stāvokli, plašu ceļu tīklu, dzelzceļu un izteiktu attīstības centru – Ilūksti. Pagasti ir novada stratēģiskie atbalsta punkti, kur pieejamas daudzveidīgas izglītības, kultūrvēstures, dabas izpētes, rekreācijas un ekotūrisma iespējas.

Ilūkstes novads ir viens no Latgales plānošanas reģiona novadiem, tomēr to vislabāk raksturo tieši Sēlijas kultūrvēsturiskais reģions un identitāte. Ņemot vērā ģeogrāfisko novietojumu, novadam ir izteiktas funkcionālās saites ar Daugavpils pilsētu, kur ikdienā strādāt un saņemt dažādus pakalpojumus dotas liela daļa novada iedzīvotāju.

Novada pārvaldība ir kompakta, novadā darbojas 22 pašvaldības iestādes un 31 to struktūrvienība. Pašvaldībai ir veiksmīgi attīstīts "vienas pieturas aģentūras" princips, tomēr atsevišķās jomās vērojama starpnozaru sadarbības trūkums. Aktīvas ir sabiedriskās organizācijas, kas piedalās projektu īstenošanā. Novada zīmols un atpazīstamība Latvijā ir salīdzinoši mazattīstīta.

Labi attīstīts ir izglītības iestāžu tīkls un daudzveidīgs izglītības piedāvājums, kuru kopā nodrošina 12 izglītības iestādes t.sk.

profesionālās izglītības iestāde Bebreņē. Sekmīgi darbojas mūzikas skola, sporta skola, kā arī mākslas skolas filiāle.

Ilūkstes novadu raksturo plašās sporta tradīcijas un sasniegumi sportā, jo īpaši futbolā un vieglatlētikā. Vairums sporta infrastruktūras objektu atrodas izglītības iestādēs, novadā nav sporta kompleksa, kas uzskatāms par trūkumu. Vietējā kultūras dzīve tiek organizēta kultūras namos Bebreņē, Dvietē, Eglainē, Subatē, Šēderē un Ilūkstē. Plaši pieejami ir sociālās aprūpes pakalpojumi, nozīmīgākā veselības aprūpes iestāde ir veselības centrs „Ilūkste”. Novadā nav pašvaldības policijas.

Ilūkstes novads ir bagāts ar dabas resursiem – lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, smilts un kūdras atradnēm, mežiem, nozīmīgām ūdenstecēm (piem., Daugava) un vairākiem ezeriem.

Novadā ir Eiropas nozīmes dabas teritorijas, ar plašu aktīvās atpūtas un dabas tūrisma piedāvājumu - putnu vērošanu dabas parkā „Dvietes paliene”, izturības pārbaudi dabas parka „Pilskalnes Siguldiņa” nogāzēs, vides ekspedīcijām „Dvietes senlejā” u.c. aktivitātēm.

Lai gan autoceļu tīkls ir pieejams, tā tehniskais stāvoklis ir nolietojies – tas būtiski ietekmē iedzīvotāju mobilitātes iespējas un kvalitāti, kā arī ir uzņēmējdarbību bremsējošs faktors. Novada teritoriju šķērso maģistrālais naftas vads un dzelzceļa līnija, kur tiek veikti tikai kravas pārvadājumi. Salīdzinoši slikta ir elektronisko pakalpojumu, kā arī elektroenerģijas pievades kvalitāte.

Centralizēti komunālie pakalpojumi pieejami abās pilsētās un vairumā ciemu, tomēr nolietojusies ir inženiertehniskā infrastruktūra.

Nozīmīgākie iepriekšējos gados realizētie projekti galvenokārt īstenoti novada tehniskās

infrastruktūras attīstīšanā – ceļu satiksmes drošības uzlabošanā, energoefektivitātes pasākumu īstenošanā, dažādu teritoriju un objektu labiekārtošanā. Veikta ceļu satiksmes drošības uzlabošana Ilūkstē un Šēderē, īstenoti ielu rekonstrukcijas projekti Ilūkstē, veikta siltumenerģijas ražošanas iekārtu nomaiņa un katlu mājas rekonstrukcija Subatē, īstenoti kompleksi energoefektivitātes pasākumi Ilūkstes novada pašvaldības ēkās, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumi Bebrenes Profesionālās vidusskolas ēkās u.c. projekti. Vairāki būtiski projekti īstenoti kultūras tūrisma jomās – aprīkojuma iegāde dabas liegumam „Pilskalnes Siguldiņa”. Tāpat īstenoti pārrobežu sadarbības projekti gan vides kvalitātes uzlabošanai, sociālās vides stiprināšanai un tūrisma attīstības veicināšanai.

Par ekonomiski aktīviem var uzskatīt 46,6% novada iedzīvotājus, no kuriem 35,7% ir nodarbinātie, bet pārējie 10,9% - bezdarbnieki un darba meklētāji.

Populārākie uzņēmējdarbības veidi – lauksaimniecība, mežsaimniecība, kokapstrāde, metālapstrāde, naftas produktu transportēšana, mazumtirdzniecība.

Ņemot vērā pašreizējos resursus, novadam ir plašs kultūrtūrisma un dabas tūrisma, loģistikas, lauksaimniecības un amatniecības attīstības potenciāls, iespēja attīstīt pārrobežu sadarbību un sadarbību ar Sēlijas reģiona pašvaldībām.

Viens no būtiskākajiem novada draudiem ir iedzīvotāju skaita samazināšanās, kas tieši ietekmē visu pārējo jomu tālāku attīstību. Iedzīvotāju maksātspēja ir zema, augsts ir bezdarba līmenis, bet vienlaicīgi trūkst kvalificēts darbaspēks.

Lai nodrošinātu iedzīvotāju skaita saglabāšanos un ekonomisko attīstību, nepieciešams pilnveidot vietējās uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu, stiprināt novadā pieejamās profesionālās izglītības

kvalitāti un piedāvājumu, attīstīt tehnisko infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi visās jomās. Neskatoties uz to, daudzi pasākumi veicami nevis vietējā, bet reģionālā un nacionālā mērogā, jo atsevišķiem pasākumiem nepieciešama komplekss rīcības plāns un investīcijas.

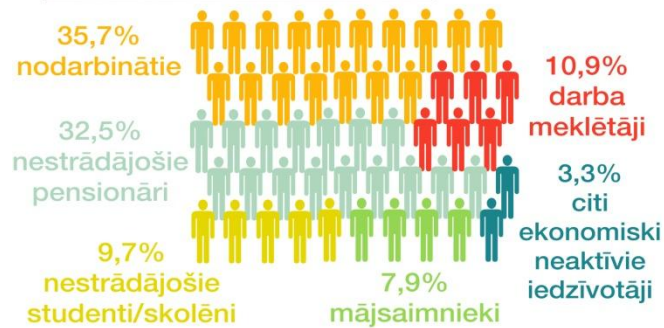
Visticamāk, ka iedzīvotāju skaits turpinās samazināties arī nākamajos gados, tomēr šo tendenci mazināt iespējams, veicinot jaunu darbavietu izveidi, mobilitātes iespēju uzlabošanu, mūžizglītības piedāvājuma paplašināšanu un atbalstu jaunajām ģimenēm un jaunajiem speciālistiem.

Arī pēc iedzīvotāju domām⁷¹ visaktuālākā problēma, kuru nepieciešams risināt tuvākajos gados, ir bezdarbs. Jaunu darba vietu izveides veicināšana, atbalsts uzņēmējiem un lauksaimniekiem, ražošanas un tūrisma attīstība - šie rīcības virzieni pēc iedzīvotāju domām ir visbūtiskākie, lai nodrošinātu iedzīvotāju skaita saglabāšanos un novada attīstību. Pēc aptaujāto domām vienai no Ilūkstes novada prioritātei jābūt izglītības jomai, savukārt vides jomā lielākā uzmanība jāvērs uz ceļu un ielu infrastruktūras uzlabošanu.

⁷¹ Iedzīvotāju aptaujas rezultāti (respondentu skaits – 106)

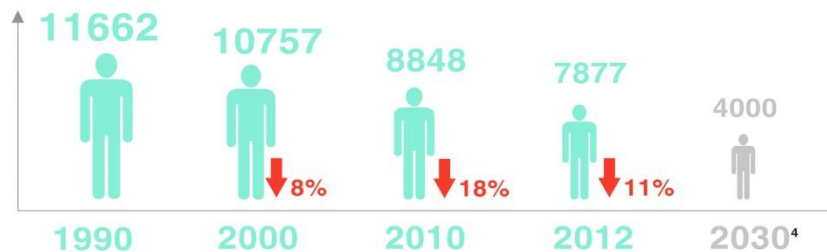

EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE²

² 15 gadu un vecāki pastāvīgie iedzīvotāji

IEDZĪVOTĀJU SKAITS³

³ pastāvīgo iedzīvotāju skaits uz gada sākumu pēc LR Centrālā statistikas pārvaldes datiem

⁴ prognozētais iedzīvotāju skaits, saglabājoties tendencei un neīstenojot attīstības pasākumus

UZŅĒMĒJDARBĪBA

- lauksaimniecība,
- mežsaimniecība,
- kokapstrāde,
- metālapstrāde,
- naftas produktu
- transportēšana
- mazumtirdzniecība

ATPAZĪSTAMĪBA

Sēlija

sports

dabas parks
"Dvietes paliene"

IESTĀDES

22 pašvaldības iestādes

12 izglītības iestādes

8 bibliotēkas

6 kultūras nami

sporta, mūzikas un mākslas skolas